

Leo Kessler

SMRTI HLAV

Cyklus Válečné lítice

„tím my, národní socialisté, navazujeme tam, kde se skončilo před šesti staletími. Zastavíme věčné germánské směřování k jihu a západu Evropy a obrátíme své zraky k prostoru na východě... Když hovoříme o novém území v Evropě, musíme myslet především na Rusko a jeho okolní vazalské státy. Sám Osud jako by nám tímto směrem ukazoval... *Kolosální impérium na východě dožrálo ke svému rozkladu a konec židovského panství v Rusku bude také koncem ruského státu jako takového!*“

Adolf Hitler v knize *Mein Kampf*

ODDÍL PRVNÍ

WIR FAHREN QE QEN ENQEL-LAND!

Při pochodu naše vlajky vlají, je to symbol síly naší Říše. Už nebudeme dále snášet, jak se nám Angličan vysmívá. Podej mi ruku, čistou, bílou ruku, vyplujeme a dobudeme Engelland!

Pochodová píseň úderného praporu Wotan

podzim 1940

KAPITOLA 1

Fertigmachen!

Přes klidnou hladinu se nesl Supův tenký nosový hlas. Ozvalo se tiché chrastění polních lopatek, pouzder na plynové masky a zbraní. Muži z úderného praporu SS Wotan se připravovali k vylodění.

„Do prdele tmavýho!“ zaklel šikovatel Metzger naléhavě. „To chcete, aby ti zasraní angláni věděli že tu jsme?“ Motory člunů už nějakou chvíli mlčely. Nebylo slyšet nic než šplouchání vlnek u přídi a napjatý dech mladých vojáků, kteří v měkké, zářijové tmě čekali na rozkaz k útoku. Kapitán von Dodenburg, velitel první roty, naposledy pohlédl na příkré, bílé útesy před sebou tiché, nevlnité a hrozné. Potom se zhluboka nadechl a přeskočil bok člunu s pistolí vysoko nad hlavou. „Za mnou!“ sykl. Jeho muži následovali, jeden po druhém. všichni z dlouhé řady zrekvírovaných belgických lodí dělali totéž.

Von Dodenburg klopýtl, po prsa ve vodě. Bílý útes vpředu stále mlčel. Anglani nic neslyšeli. Kapitán zrychlil krok. Jakmile dojdou na vrchol útesů, nic už je nezastaví. Přijdou Studentovi⁴¹ parašutisté, ustaví předmostí a budou je držet do chvíle, než se vylodí pěchota. Pak už věděl je bude čekat jen krátká, devadesátikilometrová cesta do hlavního města ne-

přítele. Šestatřicet hodin bojů a ta židobolševická smečka, která zemi vládne, se ve strachu o své drahocenné Životy ztratí a toho tlustého kuřáka doutníků, toho náfuks, který si říká premiér, pověsí na prvním kandelábru. Mladý pohledný důstojník SS cítil, jak pod podrážkami jeho vysokých bot křupe štěrk.

Jeho muži za ním také přidali do kroku, zbraně drželi nad hlavou. Určitě by se raději postavili neznámému nebezpečí na zemi, ve vodě představovali snadné terče. Von Dodenburg vyklopýtal na břeh. Konečně na nepřátelské půdě! Všude kolem něj vystupovali na suchou zem mužové z praporu Wotan², spěchali z mořské vody a jejich velké boty se nořily do oblázků. Podle toho, co jim řekli zpravodajci v Calais, byl útes šikmý, ne kolmý, přestože na fotografiích Luftwaffe tak vypadal.

Za von Dodenburgem šel šikovatel Schulze, komik praporu, a se svým nezaměnitelným hamburským přízvukem pronesl: „Já se asi vrátím, pane. Stoupnu si na štokrle a hned mám závrať.“³⁴ „Nechte toho, Schulze,“ řekl von Dodenburg vlídně. Věděl dobře, že v takové chvíli pomůže Schulzeho vtípek zmírnit napětí.

Chytil se prvního chomáče trávy na stěně útesu. Vysypalo se pár drobků křídý, ale když se na drn pověsil plnou vahou, držel. Skoro na stejné úrovni s ním zlézal útes také Sup, s monoklem zaklesnutým pevně v oku. Jeho jedinou zbraní byl tenký jezdecký bičik; nikdy jej neodkládal. Šplhali rychle. Pod hranou útesu se křída začínala drolit. V jedné chvíli se von Dodenburg smekl a zůstal viset nebezpečně vysoko, padesát metrů nad kamenitým břehem. Srdce se mu rozbušilo jako buchar. Po chvíli ale našel oporu p nohu a brzy se vyhoupl nahoru.

Ležel v trávě a lapal po dechu.

¹Generál Kurt Student, velitel německých výsadkových vojsk a později dobyvatel Kréty.

²Úderný prapor SS Wotan, zformovaný roku 1938, bojoval v Polsku a při invazi do Belgie. V roce 1940 byl jeho velitelem major

Nikde se nic nehýbalo. Mírný vánek čechral trávu, ale jiný zvuk nebylo slyšet. Muži za von Dodenburgem se hrabali přes okraj útesu a tam padali, se zbraní stále pohotově. Von Dodenburg se postavil a sňal s ramene svůj samopal. Podíval se do míst, kde v podřepu seděl Sup s poručíkem Schwarzem, velitelem druhé roty.

„Všechno v pořádku, von Dodenburgu?“ „Ano, pane.“

„Dobrá.“ Pod příliš velkou přílbou velitele praporu mohl von Dodenburg vidět jenom zahnutý nos, podle nějž získal svou přezdívku.

„Velitelské stanoviště si zřídím zde. Vy se postarejte o pravé křídlo, Schwarz o levé. Pokud narazíte na nějaký odpor, nedejte se proboha zastavit. Chce to pohyb, rychlý pohyb.“

Na Schwarzově tváři se objevil úšklebek. „A čím by nás angličani mohli zastavit? Budou utíkat jako králíci, známe to od Dunkerque.“

Tady utečou zas.5

„Uvidíme,“ řekl Sup. „Teď...“

Náhle se odmlčel.

Před nimi vystřelil z noční tmy stříbrný proud světla. „Ani hnout!6 zakřičel Sup. Dlouhou chvíli se koupali v ledově bílém světle, jejich těla vrhala monstrózně znetvořené stíny.

Chraplavý hlas vykřikl povel jazykem, kterému nerozuměli. Pak se přidal další. K obloze vylétla rudá světlice a rozkašlal se kulomet.

„Nestůjte tady jako dobytčata na jatkách,“ křičel Sup a prudce se vztyčil. „Na zteči“

„Na zteč!“ zopakoval rozkaz von Dodenburg. Od boku vypálil zuřivou dávku a rozběhl se proti nepříteli. Někde na pravém křídle se ozvalo rychlejší staccato kulometu. Vojáci vypadávali z rojnice, hroutíce se jako marionety v rukou šíleného loutkoherce. Do vzduchu vyletěl granát s dřevěnou násadou. Kulometné hnízdo zmizelo v červené ohnivé kouli.

Narazili na nepřátelský ostenatý drát. Von Dodenburg se horečně drápal přes zátaras. Schulze ho popadl a tvrdě postrčil vpřed. Pod jeho vahou se zátaras zhroutil. „Nálož!“ zvolal von Dodenburg. Přikročil k němu voják, mošnu plnou výbušnin tiskna k hnutí. Náhle vykřikl, rozhodil ruce a padl na tvář. Příběhl k němu jiný muž, umírajícího otočil na záda, mošnu mu stáhl s krku a rozběhl se k zátarasu.

Položil nálož a spěchal se skrýt, ale než uběhl pět metrů, zasáhla ho dávka. S dušeným výkřikem padl k zemi. Von Dodenburg si automaticky poznamenal jeho jméno: příbuzní dostanou Železný kříž.

Výbuch vrhl do noci tisíce žhavých střepin. Drátěný zátaras zmizel. Vojáci se vzápětí začali hrnout do mezery.

Běželi dál. Zvuk první šarvátky za nimi postupně slábl. Prorazili první obrannou linii.

„Pane.“ Byl to Schulze, spěchal vpřed v čele asi tuctu mužů, které posbíral z roztráštěné první roty.

„Ano?“

„Něco smrdí. To je plyn?“

„Jak to myslíte?“4

„Vy to necítíte? Je to všude...“

Schulze nedořekl. V příští chvíli se pole před nimi proměnilo ve řvoucí ohnivou stěnu. Obzor vybuchoval od kraje ke kraji. Okamžitě zalehli. Několik vojáků před nimi však zareagovalo pomalu. Jeden z nich ječel a zoufale hledal cestu z plamenů. „Tamhle je voda!“ vykřikl Schulze s rukama stočenýma kolem úst, jak se snažil překřičet burácení.

Voják ho zaslechl a skočil do mělké kaluže, která ležela těsně před nimi. Bylo však pozdě. Nešťastník jim před očima umíral v mokřém blátě.

Sup, s paží před obličejem, ve snaze uchránit se před žárem, řval: „Zpátky! Všichni zpátky 1“

Nemusel je pobízet. Ohnivá stěna se blížila a spalovala vše, co jí přišlo do cesty. Rozběhli se zpět, cestou, kterou přišli, v panice po sobě chňapali a zakopávali o mrtvá těla příslušníků domobraný.

Za plamennou přehradou se ozvaly nepřátelské minomety. Jejich střely dopadaly do řad útočníků. Jeden muž v panice odhodil pušku.

„Co to děláte?“ zvolal von Dodenburg. „Zvedněte tu zbraň!“ Voják ho nevnímal. Jeho příkladu následovali další a další. Ústup se proměnil v úprk. Von Dodenburg sklonil samopal a vydal se za svými lidmi.

Mihl se kolem něj voják s očima rozšířenýma hrůzou. Plameny už po něm sahaly. Schulze vojáka chytil, ale vyděšený muž se mu vytrhl. Než ho mohl kdokoli zastavit, skočil přes okraj útesu a s hrůzostrašným výkřikem se vydal na cestu k smrti mezi balvany.

Nebyl sám. Následovali jej další a další. Schwarz i Sup se marně pokoušeli zastavit útěk, ale proud prchajících vojáků je odhodil stranou. Ohnivá stěna se stále blížila a přšely mezi ně minometné střely. Von Dodenburg se přikrčil, když mu nad hlavou zahvízдалy kusy doruda rozžhaveného železa. Dole se kolem kamenů houpala bílá pěna, ale když nad moře vyletěly červené světlice, vlny se zbarvily rudě.

„Čluny, oni nás tu chtějí nechat!“ vykřikl někdo hystericky. Houfy vojáků v uniformách SS šplhaly s útesu k nezřetelným obrysům, pohupujícím se na hladině. Schulze chytil von Dodenburga za loket. „Pojďte, pane,“ vykřikl. „Z tohoto průseru musíme rychle pryč!“ oči mladého důstojníka se stočily k dřevěné ceduli, umístěné nad útesem. „DOVER - 6 MIL!“

„Ale my utíkáme,“ zvolal. „To nemůžeme!“

„Ale můžeme, pane. Každý může!“

Společně se spustili přes okraj útesu. Nad jejich hlavami se objevovaly postavy a řítily se k zemi jako jestřábi, vstříc smrti. O vteřinu později se v ozvěně ozvaly výkřiky, které jako by nechtěly nikdy ztichnout. Oba muži horečně slézali po stěně útesu. Nahoře už plameny balancovaly na jeho hraně.

Posledních asi šest metrů už Schulze seskočil a jeho příkladu následoval i von Dodenburg. Měl pocit, že si při dopadu vrazil nohy do břicha. Nevnímal bolest, uchopil svůj schmeisser a namířil jej na muže před sebou. Zoufale se prodírali vodou, vzájemně se odstrkovali a chytali. „Stůjte!“ zavelel z plných plic. „Pro boha živého - stůjte!“

Muži ho však míjeli, s očima vytrštěnýma děsem. Brodili se mořem a spěchali ke člunům. Bez sebe vztekem udeřil toho nejbližšího pažbou samopalu. „Vraťte se... vraťte se a bojujte, vy mizerní parchanti křičel. „Musíme je zničit! Musíme je...“

Jeho slova skončila v bolestném výkřiku. Na chvíli ho oslepilo zářivé světlo. Pak cukl hlavou dozadu, helma se mu svezla přes oči. Padl na kolena, do studené vody. Klesl na tvář a potom ho obestřela blažená tma. Dlouho plánovaná invaze do Anglie skončila, dříve než začala. To, co zůstalo z rozmetaného úderního praporu SS Wotan, se v panice, poraženo, hnalo k člunům. V několika minutách nahodili námořníci z Kriegsmarine motory a čluny obrátili. Na hořícím mořském břehu zůstali mrtví a umírající.

KAPITOLA 3

Dlouhá bílá místnost páchla éterem, potem a strachem. Podlaha klouzala krví. Dva chirurgové pracovali v horečném tempu. Pot jim stékal po tvářích. Von Dodenburg potřásl hlavou ve snaze zahnat temnotu. Potlačil bolestný sten. Opatrně, velmi opatrně otočil hlavu. Všude leželi ranění, v dlouhých řadách až ke dveřím, úplně nazí, rány vystavené zkoumavým pohledům civilních sester, které pobíhaly mezi řadami a vybíraly ty, kteří půjdou na operaci nejdřív. Von Dodenburg zaměřil svoji pozornost na chirurgy. Ten nejbližší pracoval na noze mladého plavovlasého vojáka z von Dodenburgovy roty. Marně se pokoušel zastavit proud krve, který vytryskl vždy, když lékař oddálil své prsty v gumové rukavici. Nakonec se vzdal. „Podržte mu nohu," řekl obrýlenému zdravotníkovi.

Mladý voják na stole zasténal. Von Dodenburg netušil, jestli mladík chirurgova slova slyšel. Ale lékař mu nedal příležitost k protestu. Dvěma rychlými řezy pronikl do zmračené končetiny. Krev mu prýštila mezi prsty. Skalpel odhodil stranou, na podnos ledvinovitého tvaru, a vzal pilku. Mladý voják něco zamumlal a pokusil se zvednout hlavu. Chirurg ho volnou rukou stlačil zpět. Pak začal řezat. Během několika vteřin bylo po všem a zdravotníkovi zůstala v rukou krvácející noha. Von Dodenburg se odvrátil. Vtom ucítil další pach, ale nešlo o éter. Parfém. Otevřel oči a namáhavě vzhlédl. Dívala se na něj hezká, mladá Žena. To, že byl nahý, jí nijak nevadilo. Sehnula se a nad horním okrajem černých punčoch se objevila bílá plet. Rukou mu sáhla na čelo. Byla chladná, pevná a zdatná. „Zavřete prosím pravé oko - a teď levé," přikázala německy s cizím přízvukem.

„A teď otočte hlavu." Postavila se a zvědavě pohlédla na von Dodenburga.

Udělal, co chtěla. Jeho tvář se zrůžnila bolestí.

„Bolí to, že?" zeptala se. Ale v jejím hlase nebyl slyšet žádný soucit, jen profesionální zvědavost

„Ano," odpověděl zkrvavenými rty. „Hodně. Vzádu na hlavě. Co mě uhodilo? Tank?"

„Aha," řekla, aniž odpověděla na jeho otázku. Znovu se sklonila a von Dodenburg opět zahlédl bílou kůži nad punčochou.

Z kapsy vytáhla lahvičku a štětec a na von Dodenburgovu holou hrud' napsala číslici „2". „Co to znamená, sestro?" zeptal se.

„To znamená, že budete žít a za chvíli znovu bojovat za svého Fuhrera. Doufám, Že vás tahle zpráva potěšila."

S těmito slovy se přesunula k dalšímu raněnému, který zcela bez pohybu ležel na podlaze, se Žlutým obvazem v místech, kde mívá genitálie. Bez jediného zaváhání sáhla po obvazu a odtrhla jej. Muž se vzepjal a zakřičel bolestí. Mladý zdravotník, který sestru doprovázel, v téže chvíli vbodl do von Dodenburgovy paže dlouhou jehlu. Von Dodenburg znovu sklouzl do té dlouhé noci, plné děsivých-fialových plamenů. Šílených výkřiků strachu a bolesti. Pak uviděl hubenou, bílou, ženskou ruku s nožem, kterým mu sahá po pohlaví.

„Co to bylo za bordel?" zaskřehotal Sup* zavíraje za sebou dveře von Dodenburgova nemocničního pokoje, aby civilní sestry na chodbě nic neslyšely. „Totální, absolutní průser." Na noční stolek postavil láhev Šampaňského, kterou přinesl s sebou, a vztekle odhodil její staniolový uzávěr. „Prakticky celý prapor zničen během deseti minut. Můžete mi věřit, Že za tohle nikdo z nás žádnou placku nedostane."

Von Dodenburg hleděl na zrudlou tvář svého velitele. S monoklem a v pytlovitých, světle šedých rajtkách, mezi stehny potaženými kůží, bylo na první pohled zřejmé, že major Geier je tím, čím býval vždy kariérním důstojníkem jízdy Wehrmachtu, jenž se nechal přeložit k Himmlerovým SS jen proto, že u nové formace se dalo očekávat rychlejší povýšení.

, Jaké byly ztráty, pane?" zeptal se von Dodenburg nezvykle pomalu. Přestože ve zrekvírované belgické nemocnici ležel už čtrnáct dnů, hlava ho stále bolela a prudší pohyb končival oslepujícími bolestmi.

„To je přirozeně tajné," řekl Sup sarkasticky, dotýkaje se přitom monstrózního zobáku, svého nosu. „Vrchnost to chce očividně ututlat. Myslíte si, Že by ty chovné hřebce v zápolí, berlínské zpravodajce, napadlo, že angláni přijdou s tak primitivní zbraní, jako je stěna hořícího benzínu? Ztráty?" Sup mrkl na dveře, aby se ujistil, že jsou opravdu zavřené. „Polovina praporu mrtvá nebo vážně raněná. Takže s tou podělanou prací musíme začít úplně znovu. To mě snad zničí."

Von Dodenburg opatrně pokýval hlavou. Věděl, že mrtví jeho velitele nijak netrápí. O své muže se zajímal jen tehdy, když mu mohli pomoci k povýšení. Von Dodenburg pomyslel na všechny ty chlapce, kteří tak sebevědomě vypluli z Ostende s vítěznou písní na rtech:

„Wir fahren gegen Engel-land!" Smutně si skousl spodní ret.

„Nemá smysl se takhle tvářit," řekl Sup ostře.

„O naši katastrofě nebylo naštěstí nic zveřejněno a nic nebude. A svět se nikdy nedozví* Že se Německo pokusilo o invazi do Anglie."

„Ale co Britové, pane?"

„Ten tlustý ožrala Churchill je mazaný," řekl Sup téměř obdivně. „Co jsme vykopali Brity z Evropy, pořád brečí o americkou pomoc. A ten Žid Roosevelt mu vyhoví, jenom pokud si bude myslet. Že Británie je Wehrmachtem vážně ohrožena. Churchill proto neřekne nahlas, že ta jeho ubohá parodie na armádu dokázala odrazit německou invazi. Ale příště, slibuji vám, příště to dopadne jinak." „Příště, pane?"

„Ano. Včera na divizní poradě nám generál Dietrich⁷ svěřil tajemství. Konečně dostaneme mechanizaci - těžké tanky Pz IV, myslím. Příště už si anglány podáme, vyloďme se v tancích."

Von Dodenburgova bledá tvář se rozjasnila nadšením. „To je skvělá zpráva, pane," vydechl. Navzdory bolesti se posadil. Sup něžně položil svou ruku mladému důstojníkovi na rameno a přitlačil ho zpátky do polštáře. „Jen klid, můj drahý hochu. Doktoři ti šestákoví šarlatáni - mi řekli, že do služby se vrátíte nejdříve za dva týdny. Komplikovaný otřes mozku, nebo co. Pravděpodobně nevědí, co vám je, ale šikovně se schovávají za kouřovou clonu neomylnosti." Uchopil svoji čapku s lesklým, stříbrným odznakem smrtihlava.

„Odpočívejte, jak jen to půjde. V nadcházejících týdnech vás budu potřebovat." Se znechuceným výrazem sraštil velký zobák svého nosu: „Bylo mezi vašimi muži hodně zranění břicha?"⁴⁴

„V mé rotě jsou dva, pokud vím, pane." Sup se šlehl do holínky jezdeckým bičíkem. „Jak smutné. Zraněná břicha páchnou, že?"⁸ V pozdravu se dotkl bičíkem Štítku čapky a odešel. Von Dodenburg ho přitom zamračeně pozoroval. Věděl, že Geier se svými lidmi nijak necítí. Zajímalo ho pouze, jak se stát generálem, jako býval jeho otec, kdysi, v císařské armádě. Von Dodenburg si skoro přál, aby to major nedával tak jednoznačně najevo.

Simone Vannenbergová, belgická sestra, která té první strašlivé noci po zmažené invazi napsala von Dodenburgovi na hruď dvojku, se na něj pozorně podívala. Její krásná, oválná tvář měla chladný, soustředěný a zcela profesionální výraz. Ale v jejích očích se míhalo cosi zneklidňujícího, jako kdyby na něj hleděla i z jiných než odborných důvodů. Náhle řekla: „Proč se na mě tak díváte, kapitáne von Dodenburgu?"

„Jak?"⁴⁴ zeptal se.

„Jako kdybyste mě analyzoval."⁴⁴

„Já vás nechci analyzovat. Krásné dívky neanalyzuji. Jenom se na ně dívám." Sáhl po její ruce, ale sestra rychle ucukla.

„Tak se na mě nedívejte," řekla studeně svojí přesnou, důraznou němčinou. „Koneckonců jsem váš nepřítel."⁹⁴

Úšklebek z von Dodenburgovy tváře zmizel. „Jak to myslíte můj nepřítel?"

„Jsem Belgičanka a nemám ráda ty bezpátevní zrádce v Antverpách, kteří se před Němci mohou přerazit. Okupujete moji vlast. Proto jste můj nepřítel."

„Ale vždyť my jsme vás vlastně neokupovali," namítl. „My jsme vás přišli osvobodit. Osvobodit od vaší průměrnosti, od vašeho překonaného způsobu vlády. Všechny malé země jsou odsouzeny k průměrnosti podívejte se třeba na Švýcarsko. Teď patříte do společenství Velkého Německa. Všechno se změnilo. Vaši lidé mají příležitost povznést se nad malost své bývalé existence. Mohou být velcí!"

Simone neodpověděla. Místo toho zvedla zpod jeho postele nočník a vylila jej do vědra. Pak vykročila ke dveřím. Von Dodenburg si nemohl nevšimnout její rozkošné oblé postavy. „A co když nechci být velká?"⁹⁴ zeptala se, otvírajíc dveře, s lehkým úsměvem na své krásné tváři. Von Dodenburg na její otázku nenašel odpověď. Ale když za sebou zavřela, nemohl se zbavit myšlenky, že se mu docela líbí.

Po dvou dnech se mu tato domněnka potvrdila. Toho odpoledne se ve dveřích jeho pokoje objevila Široká, dobře známá tvář a Schulze se neomaleně zeptal, užívaje přitom staromódní, neosobní formu oslovení důstojníka: „Má šikovatel Schulze svolení vstoupit do pokoje pana kapitána, pane?" Von Dodenburg se zašklebil: „Jen pojdte, vy mizerný lumpo. Já myslel, že si vás tam Angličani nechali!"

Urostlý Schulze, bývalý přístavní dělník z Hamburku, protáhl těsnými dveřmi svá ramena, mohutná jako bedny, které kdysi zvedal v přístavu svobodného města Hamburk. „Stará herka nezajde, pane," řekl a na jeho ošlehané tváři se objevil Široký úsměv. „I když mě na chvíli napadlo, že nás angličani těmi prskavkami dostali, opravdu. A když jste se rozběhl zpátky ke břehu, musel jsem vás sundat, a..."

„Co jste musel?"

„Sundat vás, pane." Schulze zvedl ruku. „Když vás ten kámen trefil do kebuly, rozběhl jste se zpátky, tam, odkud jsme přišli, a řval jste jako blázen. Já vím, že oticíři a lepší páni jsou většinou trochu na hlavu, ale tohle mi připadalo už moc. Tak jsem vám ji vrazil." Von Dodenburg si sáhl na bradu. „Měl jsem takový pocit." Ukázal na židli u postele. „No, to nic, sedněte si a povídejte mi o rotě."

„Vypadá to špatně, pane. Dnes ráno umřeli další dva kluci. Takže to je celkem čtyřicet mrtvých nebo odsunutých kvůli vážným zraněním. Ale mám přesto jednu dobrou zprávu. Metzger přešel na prapor. Povýší ho na praporčíka. Dostal to do koulí a takhle se to v armádě dělá vždycky."

Von Dodenburg otevřel ústa, jako by chtěl protestovat. Ale Schulze mu nedal příležitost. Vytáhl láhev Čiré kořalky a dvě skleničky, které nevypadaly moc čisté. „Trochu si vyklótkáme, pane," řekl, svižně nalévaje do pohárků. „nejlepší holandský genever."⁹⁴

„ty skleničky nevypadají zrovna umyté."

„Um se netrapte, pane. Ten dry jak všechny bacily pozabíjí — a nejspíš vám taky pěkně protáhne pažl. *Prosit*

Von Dodenburg si poslušně nalil ohnivou vodu do krku. Schulze mu okamžitě sklenku dolil a vypustil první z vtipů, jimiž si získal pověst praporního komika.

„Víte, proč jsou na výměnu žárovky potřeba tři blbí Poláci, pane?" „Ne. Proč?"

„No proto, že jeden žárovku drží a dva s ním točí, aby se zašroubovala."

Po třech hodinách byla láhev prázdná. Schulze se v té chvíli prodíral dlouhým a komplikovaným příběhem o obřizce. „Samozřejmě, že Ježíš jako Žid byl taky obřezaný. Slyšel jsem, že papež má v Římě jeho předkožku ve stříbrném džbánu u postele. To vám potvrdí každá svíčková bába." Náhle se otevřely dveře a vstoupila Simone Vannenbergová.

„Proboha," vykřikla, „co se tu ks akru děje?" Její zrak dopadl na láhev *Oude Maastricht*. „Co to vyvádíte, šikovateli?" zeptala se. „Chcete snad kapitána von Dodenburga zabít?"

Schulze se nejistě postavu. „Chtěl jsem ho jenom trochu potěšit, slečno. Jinak nic. Veselý kalíšek, chápete?"

„Ven !" Schulze sebral čapku a potácivě se vydal ke dveřím.

Sestra se otočila k von Dodenburgovi. „A čemu vy se hihňáte jako nějaká pitomá primánka?" vyjela na něj. „Tomu, jak se tváříte."

„Jak se tváříš!? Vás nenapadlo, že takovým pitím byste si mohl přivodit recidivu? Bože, kapitáne von Dodenburgu, vy jste ale hlupák!"

Naklonila se, aby mu vzala skleničku z ruky, ale on ji chytil kolem pasu. „Pusťte mě," poručila. Neposlechl. Pořád ji pevně svíral svou pravou paží a levou rukou jí zajel pod sukni. Tohle chtěl udělat od prvního dne, kdy ho přivezli do nemocnice. „Nechte toho," vyštěkla. „Budu křičet" Ale von Dodenburg její odpor nevnímal. Přitáhl si ji blíž a potom vtiskl svůj jazyk mezi její rty. Žuřivě se bránila, tělem zmítala ze strany na stranu, nehty mu zatínala do tváře.

Nevšímal si toho. Chřípí měl plná její vůně, přirozené i umělé. Skoro zešlel. Jeho dychtivé prsty zajely pod horní okraj jejích černých vlněných punčoch. Dotkl se tuhé chomáčky chloupků. A pak ještě něčeho jiného bylo to horké, vlhké a poddajné.

Náhle zvláčněla. Její boj ustal. Vítězně jí mrštil na prostěradlo. Nepokoušela se ho zastavit „Neboj se," žhavě šeptal neovládaným hlasem. Pak rozevřela stehna.

„Já se nebojím..."

Náhle její hlas ztichl. Vydala kratičkový bolestný vzdech. A potom se jí zmocnila téměř děsivá, horečná síla. Vše bylo zapomenuto — válka, -nemocnice i její přísaha, že ho zabije, i ty ostatní. Svět zachvátil bláznivý, žhavý, horečný pohyb, který hrozil, že je oba zničí. Za osmačtyřicet hodin von Dodenburga z nemocnice propustili. Vrátil se k údernému praporu SS Wotan.

KAPITOLA 5

Byl promoklý, šedivý říjnový den. Od Severního moře se hnal drobný déšť a bičoval stará kasárna belgické kavalerie, kde byl ubytován prapor Wotan. Ale praporčík Metzger, s tvářmi blyštící se vodou, jako by déšť vůbec nevnímal. Postavil se před čerstvě odvedence z Německa. Stál, široce rozkročen, s hrudí a bradou vytrčenou dopředu, masité řeznické ruce zapřené o bok. Tenhle postoj viděl jednou ve filmu a od chvíle, kdy se stal poddůstojníkem* jej už mnohokrát cvičil před velkým zrcadlem. Vychutnával si tu chvíli a možná si přitom ani neuvědomoval, že ho netrpělivě sleduje čtyři sta párů zvědavých mladých očí.

Náhle se zhluboka nadechl a zařval z plných plic, jako kdyby nováčci stáli ne sto, ale tisíc metrů daleko. „Jednotko — pozor!"

Čtyři sta párů okovaných bot zachřestilo. Zvuk se ozvěnou sem a tam odrážel po dlážděném nástupišti.

Metzger projel očima pevné řady tam a zpět. Hledal, jestli si někdo z nováčků netroufl opustit předepsaný postoj: prsty napnuté na vnějších švech kalhot polní šedi, bradu vytrčenou, oči nehnuté upřené na nějaký vzdálený obzor. Ale nikdo z rekrutů předpisy neporušil. Metzger, zklamáný. Že nemůže nikoho „zjezdit", jak tomu říkal v poddůstojnické jídelně, zahulákal: „Jednotko — pohov!"

Čtyři stovky pravých nohou jakoby slité v jednu vystřelily v předepsaném úhlu. Ozvalo se zakašlání. Někdo v zadní řadě hlasitě vypustil větry.

Metzgerova červená tvář zbrunátněla. „Jestli zjistím, kdo vydal ten nechutný zvuk," zařičel, „tak ho chytnu a poletí do basy, je vám to jasné?"

„Ano, pane praporci ku!" odpovědělo Čtyři sta hlasů hromově. Metzger zafuněl a trochu se uklidnil. „Jmenuji ze Metzger, to znamená řezník\ a řezníkem jsem se taky vyučil. A...,“ bezvýrazně se na ně podíval, „sem svinskej řezník, protože mě to baví! Tak si to pamatujte, vy zasraní bažanti. Jeden chybný krok a uříznu vám kulky, dřív než si všimnete, že jste o ně přišli!" Plácl svou velkou dlaní do poddůstojnických výložek, jako by chtěl zdůraznit svá slova a vrýt je mladíkům do paměti.

„Aby bylo jasno hned od začátku! Myslíte si, že jste už vycvičení pěšáci. Ale to jste vedle. Pokud je údernému praporu SS Wotan známo, jste jenom bažanti, poserové, holobrádkové, s mlékem na bradě. V tomto historickém okamžiku vašich ubohých životů nerozeznáte svého ptáka od bajonetu! Slyšíte mě? Nerozeznáte ptáka od bajonetu! Tak co nerozeznáte?"

Jednotka jako jeden muž vykřikla odpověď: „Nerozeznáme svého ptáka od bajonetu!" Metzger popotáhl nosem, viditelně trochu ukonejšeny jejich pohotovou odpovědí. „Takže, vy podělaní bažanti, začněte rychle zapomínat všechno, co si myslíte, že jste se zatím naučili. Tyhle kraviny se hodí tak pro nějaké obyčejné, pitomé vojáčky, ale ne pro Wotan. Tady se začnete učit všechno znovu. A běda tomu z vás, vy zoufalí posránkové, jestli se toho třeba jen na vteřinu nebudete držet. Jste Furrerova elita a Adolf Hitler mi ve své nekonečné moudrosti osobně dovolil, abych zlikvidoval každého z vás, kdo klopýtne. Jak mě někdo z vás začne dozírat, chňapnu ho za kulky - a buďte si jisti, že cestou do basy se nohama nedotknete země. Pamatujte si to."

„Rozkaz," zařval

Pomalou přelšel k přední řadě. Jeho prasečí očka si podezřívavě prohlížela jednu mladou tvář po druhé, jako kdyby v každé z nich hledal nějakou nevyslovenou drzost. Náhle koutkem oka zahlédl Supa, krácejícího napříč nástupištěm, švihaje si bičíkem o holínku. Dupl a postavil se do pozoru. Hlasem, zhrublým mnohaletým kouřením pětifenikových doutníků a popíjením žitné, zaryčel z plných plic:

„Úderný prapore SS Wotan pozor!" Major Geier se nenuceně dotkl bičíkem lesklého štítku své čapky. Bez přípravy zahájil svůj projev:

„Jste třetí skupina nováčků, kterou jsem u tohoto praporu od roku 1939 dostal. Předcházelo vás mnoho schopných mužů, někteří z nich padli hrdinskou smrtí na bojištích východu i západu. Ale tento prapor obrovské ztráty přežil. Proč? Protože prapor znamená víc než jeden každý z vás. V příštích měsících zemřete - to nelze vyloučit. Ale i když vy budete dlouho zapomenuti, tento prapor v paměti zůstane. Musíte se učit, abyste prokázali, že jste hodni tak slavné jednotky, že jste hodni pro ni zemřít. A musíte se učit rychle, neboť čas pořád utíká. Stojí před námi velké úkoly."

„K zemi!" řekl náhle, aniž změnil tón hlasu. Mladíci poslechli bez zaváhání. Jako jeden muž padli na dlažbu a leželi tam nehybně, tak jak se to naučili ve výcvikové škole zbraní SS u Paderbornu.

Geier chvíli mlčel. Počkal, až chlad pronikne jejich uniformami a mokro jim vsákne do těl. „Cítíte to?" zvolal. „Cítíte, jak se vám do kostí vkrádá chlad smrti? Tak co, cítíte?"* zvýšil hlas.

„Ano, cítíme!" zvolali v odpověď.

„Tak si to vychutnejte, protože tohle je jediný odpočinek, který si po vstupu do praporu Wotan můžete dopřát."

Stál nad nimi a hleděl na jejich nehybná těla. Na záda jim padaly dešťové kapky. Tvrdýma očima se Geier pásl na jejich zadnicích, tak svůdně obeptatých

mokrou tkaninou. Olízl si rty a pomyslel na jiné místo a jiné mladíky - na hebká, oholená těla mladých mužů s vytrhaným obočím, s nimiž se setkal v kouzelně vzrušujících stínech tehdy za nádražím.

Ale představu zaplašil tak rychle, jak přišla. Potřásl hlavou. „Rmoutí mě, když vidím, že trpíte, vojáci. Ale je to nezbytné. Vaší první povinností vůči mně, vůči praporu a vůči Fuhrerovi je naučit se snášet bolest a otužit se pro velké úkoly, které přijdou. Vztýk!"

Jako automaty, jimiž se už stali, se znovu postavili čtyři sta mladých mužů, to nejlepší, co národně socialistické Německo vytvořilo, už v této chvíli odhodlaných zemřít.

Sup se otočil k poddůstojníkovi. „Metzgere," vyštěkl, „odveďte je. Výcvik musí začít okamžitě!"

Poručík Schwarz, kterému se popálený obličej hojil jasně růžovými jizvami, a vypadal proto ještě víc jako šílenec, jímž byl, vytrhl pistoli ze svého těžkého dřevěného pouzdra a odjistik ji. „Na tamhletom kopci," řekl nováčkům, chvějícím se ve studeném větru, „mají angláni kulometné hnízdo. Jsou tam breny s účinným dostřelem čtyři sta metrů."

Jeho oči zkoumavě hleděly na vojáky, zda porozuměli. Spokojeně pokračoval: „Můžete se k těm hnízdům vydat jako partička mizerných civilů na procházce, ale tak se k nim nedostanete. A jediné vyznamenání, které získáte, bude první a zároveň poslední medaile za zranění černá." Dotkl se své kostnaté hrudi, jako kdyby se chtěl přesvědčit, že jeho vlastní Černé vyznamenání za zranění, Železný kříž, a bronzová medaile za pěší boj zblízka jsou stále na svém místě. „Můžete se k nim taky rozběhnout, jako to dělají ti

splašenci z Wehrmachtu. Ale my, ze zbraní SS, nic takového neděláme. My se plížíme." Náhle zvýšil svůj tenký hlas: „K ZEMI!" zařval. Okamžitě padli na zem.

Schwarz poplál pažbu své pistole, aby zjistil, že zásobník je na svém místě. „Za divili vám vydám rozkaz k plížení vpřed. Abych měl jistotu, že to opravdu uděláte, půjdu před vámi s tímhle." Zvedl pistoli. „A vystřelím na každého, kdo zvedne hlavu výš než na deset centimetrů. Nuže plížit se!"⁴¹

Tváře umazané blátem a bledé napětím se tiskly hlouběji! a hlouběji do úbočí kopce, do řídkého, lepavého bahna, v dešti, který se náhle spustil. Schwarz před nimi jezdil očima ze strany na stranu, s pistolí pohotově a ukazováčkem pevně ovinutým kolem spouště. Jeden z vyčerpaných chlapců, v uniformě zčernalé blátem, ve snaze se co nejrychleji dostat za blátivý úsek, zvedl hlavu nad povolený limit. Schwarz nezaváhal. Zamířil a okamžitě vypálil.

Chlapec vykřikl. Ruku si přitiskl ke zraněnému rameni a s úžasem v očích se díval, jak mu mezi prsty protéká krev. Potom padl tváří do bahna, dvacet metrů od vrcholu kopce.

Ostatní se hrabali nahoru, do písčité stráně. Směrem od bílou pěnou pokryté hladiny moře jim severozápadní vítr hnal do tváří písek. Už potřeťi cvičili útok roty, ale Řezník stále nebyl spokojen. „Hněte sebou, vy zmoklé slepice, vy pytle sraček! Hněte sebou!" Mladíci se potáceli jako opilí, jejich ramena klesala pod tíhou čtyřiceti kilogramů kamení, jež měli v tornách. Potáceli se do kopce a lapali po dechu, jako kdyby místo plic měli potrhane kožené měchy.

„Nenecháte je oddechnout, Metzger?" řekl Schulze. „Už mají dost. Ještě pár minut a všichni vám tu popadají."

„Říkal jste něco, šikovateli Schulze?" zeptal se Metzger s nezbytnou oficiálností. Na jiného poddůstojníka praporu by se vztekle rozeřval: „Co si tady otvíráš držku, ty ubohá hnido?!" Ale věděl, že k Schulzemu si to dovolit nesmí. Schulze ho viděl, jak se při útoku na belgickou pevnost Eben-Emael

choulí nejdopornějším strachem. Schulze na něj věděl příliš mnoho. Musel se k němu proto chovat uctivě. „Ano, praporčíku, myslím, že mají dost."

Řezník zmuchlat svoji tupou tvář, jako kdyby tuto větu vážně promýšlel. „Tak vy myslíte, že mají dost, šikovateli Schulze. No dobrá, uvidíme, co se s tím dá dělat." Vytáhl pištalku a pronikavě zahvízdal. Pak položil ruku na temeno své helmy, s prsty roztaženými v pěchotním signálu „Shromáždit se!" a zakřičel: „Dobrá, to stačí. Všichni ke mně!"

Vojáci, lapající po dechu a sítající jako astmatičtí dědci, se klopýtavě spustili s kopce a shromáždili se kolem Metzgera. Řezník na ně hleděl s předstíranou laskavostí. „Výborně, chlapci," řekl povzbudivě. „My z vás vojáky uděláme. Už to můžete shodit." S úlevnými stony sundali vojáci telecí srstí potažené torny a těžké náklady popadaly do písku. Někteří chlapci si mnuli otačená ramena, jiní dlaněmi opepenými pískem zajeli pod košile a třeli si rozdrásanou kůži. Ale Schulze nespouštěl oči z Řezníka. Ten parchant se choval až podezřele vlídně.

„Tady šikovatel Schulze si myslí, že si potřebujete odpočinout," pronesl Řezník se strojeným úsměvem. „Možná má pravdu. Takže to, co vám teď ukážu, vám pomůže popadnout dech. Představte si, že jste se dostali do malého velkého angličana s koňskými zuby se na vás žene s bajonetem. Co uděláte?"

Jejich vyčerpané tváře se nezmohly na jiný výraz emocí než na úlevu, že už je nikdo nežene poklusem do kopce.

„Vy to nevíte? Tak vám to asi budu muset předvést, co?" Ukázal na chlapce s hubeným obličejem a tmavými kruhy pod očima. „Vy! Zaútočte na mě, jako kdybyste měl v ruce zbraň." „Já, pane?"

„Ano, vy, pane," napodobil Řezník zlomyslně jeho tón. „Pojďte, jako kdybyste mi chtěl zapíchnout bajonet do břicha. Možná byste to rád udělal i ve skutečnosti. No tak, dělejte, co je?"

Hoch pomalu vykročil, ale Metzger ho zastavil, ještě než ušel pár metrů. „Vraťte se a začněte znovu. Moc často si dáváte rande s pětiprstou vdovou. Jestli to budete přehánět, tak vám brzy zůstane v ruce.**

Chlapci vyrazil na tvářích ruměncem a ostatní se svědomitě zasmáli. To se vyplácelo, když se Metzger domníval, že udělal vtip.

Metzgerův úšklebek zmizel. „Tak dělejte, chlapče, rozběhněte se na mě, jako kdybyste mě chtěl propíchnout."

Mladík s úzkým obličejem tentokrát už pobízet nepotřeboval. Zuřivě vyrazil vpřed, s očima náhle planoucíma vztekem. Ve chvíli, kdy už se zdálo, že se ti dva srazí, ukročil Řezník stranou, se svižností na tak mohutného muže až překvapivou. Vy trčil paží a mladíka chňapl pod břichem. A pak škubl tvrdě.

Hoch zasténal v agonii. Vzápětí udělal prudký přemet a tvrdě dopadl na záda, s bolestnými stony, nohama mrskaje ve vzduchu.

„Slyšel jsem, že angličané ale není moc za co chytit," chrochtavě se zasmál Řezník, potěšený účinkem svého triku.

„Na vojnu berou i židáky. Ale ti toho mají dost, abyste je mohli pořádně chňapnout, to mi věřte."

Pak zaměřil svoji pozornost na chlapce, svíjejícího se v písku. „No tak," vyštěkl netrpělivě, „nebudte taková měkota."

Schulze zatnul pěsti. Celý se roztřásl vztekem. Když Metzger před dalším výstupem do kopce nařídil vojákům znovu nasadit torny, slíbil si Schulze, že za tohle odpoledne Metzger zaplatí, a desetinásobně.

Když minul říjen a nastal listopad, zhovadilost pokračovala systematicky kalkulovaná a plánovaná zhovadilost, určená k proměně nováčků v chladnokrevné, nemyslicí zabijáky, kteří by odložili mravní zásady tak snadno jako civilní šaty, které teď visely ve skladišti v podkroví kasáren.

Hektické dny, plné chraplavým hlasem křičených povelů, klení a zuřivého řevu, se měřily ve spěchu vykouřenou cigaretou, lačně zhltnutým obědem zalitým lahvi slabého válečného piva Stella a kradnými večerními návštěvami u pětiprsté vdovy v samotě páchnoucích dřevěných latrín, umístěných na konci každé chodby.

Noci se nijak nelišily. Byly plné náhlých poplachů a překvapení. Do otevřených oken kasárenských světnic létaly petardy a náhle probuzení vojáci mžourali na stopovky kulometných střel, které svištěly tmou. Poddůstojníci třískali dveřmi a řvali na muže, ponořené do vyčerpaného spánku: „Končíme, ruce od ptáků - jde se na maskarní bál!" Po tomto rozkazu následovalo horečné oblékání předepsané uniformy s nezbytnou výstrojí, ale ve chvíli, kdy byli hotovi, často přišel rozkaz všechno svléci a navěsit na sebe něco jiného. Těsně před rozedněním začaly praskat granáty s dusivým plynem a potom přišel bílý dým, po němž následoval panický boj o cestu dveřmi a potom pětikilometrový běh bez bot, jenom v nočních košilích po kolena.

Jednou napochodovali do Ostende a dostali rozchod na kočičímí hlavami dlážděné ulici těsně za rybářským přístavem. Z oken vysokých, úzkých domů na ně hleděly polonahé dívky s tvrdými tvářemi. Metzger, s rukama zaklesnutými na bocích, na ně hulákal: „Na vy mrskáni frantíků máte deset minut. Připravte si vojenské knížky, pět marek a pláštěnky. 10 Panici platí pouze čtyři marky!“ A pak se milovali pod nelitostnými a pozornými pohledy hlídacích psů,¹¹ jako kdyby se jednalo o vojenské manévry.

V druhém listopadovém týdnu dostal kapitán von Dodenburg a malá skupina mužů, vybraných z těch, kteří zůstali z původního praporu, rozkaz k přesunu do továrny Ford v Kolíně. Měli si tam vyzvednout nové Pz IV a naučit se je řídit

Vrátili se za Šest dnů a přivezli s sebou robustní, novotou se lesknoucí vozidla, s paklíčem,¹² znakem Leibstandarte Adolf Hitler, namalovaným na zádi u dvojitého výfuku. Šest tanků se 75milimetrovými kanóny se pyšně přivalilo od nejbližšího železničního nádraží v Bruggách do kasáren, kde je okamžitě obklopili zvědaví mladí vojáci.

„Koukněte na tu pětasedmdesátku,“ řekl někdo nadšeně. „Jen počkejte, až ji uvidí angličani, nadělají si do kalhot, hned jak vyjedeme z lodí!“

„Z lodí ne,“ ozval se za nimi povědomý hlas. Pozorně znehybněli. Kapitán von Dodenburg na Čelním tanku se v pozdravu dotkl své čapky. Sup v odpověď pozvedl svoji důstojnickou hůlku a pak s ní uhořel do boku nejbližšího tanku. „Až udeříme na Anglii, tihle krasavci nevyjedou z lodí, řekli, „ale z vody.“ S pochechtáváním odešel a zanechal je zděšené v pozoru, s ústy otevřenými překvapením a úžasem. „Z vody?“ zeptal se někdo. „Jak to myslíte?“

Ale většina příslušníků praporu Wotan se o účelu nových tanků musela zatím jen dohadovat. V několika příštích dnech, které přinesly první sněh zimy roku 1940, se von Dodenburg soustředil na ukázkou jízdy s třiceti tunovým monstrem a jeho schopnosti při překonávání příkrých svahů.

Každé ráno, kdy stál vysoko nad vojáky ve věži ukázkového tanku a sněh mu měkce dopadal na ramena, řekl novému řidiči, který mu seděl u nohou: „Za vámi je svah. Asi šest metrů vysoký. Za ním je

***) Dietrich, jméno velitele divize, znamená v němčině „paklíč“ -odtud znak 1. divize SS.**

příkrý sráz a podobně vysoký břež. Vaším úkolem je vyjet nahoru, sjet dolů a zase vyjet nahoru, aniž vám zhasne motor.“ Nechal vojáka, aby tuto informaci vstřebal, a potom dodal: „Jestli to nedokážete, vaši příbuzní do čtyřadvaceti hodin nepochybně dostanou telegram s oznámením, že jste padl .hrdinskou smrtí“¹³.

Úsměv z tváří mladých vojáků mizel a jejich myslí plnila děsivá představa tanku, který je zavalí a vymačká z nich život.

Tank se rozjel a vřel se řidiči třásl o jeho brýle. Nahoru a potom rychle dolů, s nádherným pocitem vzrušení, ale jen do chvíle, než si řidič uvědomil, že ho čeká další sráz.

Motor se rozeřval námahou. Černá hlavice řadicí páky rostla v očích znepokojeného řidiče tak, až se mu zdálo, že zaplnila celý prostor tanku. Von Dodenburg ve věži nechal nováčka trochu zpotit, a když už to vypadalo, že motor tanku každou chvíli zhasne a oba zahynou, nařídil: „Pořádně dupněte na plyn, řidiči. Dvakrát Šlápnete na spojku. Rychle! A podřaďte! Dělejte!“

Nastala chvíle napjatého ticha, rušeného pouze dechem mladého řidiče ve sluchátkách. Pak se motor znovu rozeřval a tank hladce vyjel do svahu, aniž by třeba jen jednou zaváhal.

Do konce prvního prosincového týdne už tuto děsivou zkušenost měli za sebou všichni příslušníci praporu, a bez jediné nehody až na mladého vojáčka, kterého při podřazování zradila střeva. Potom se tanky vydaly do dílen k další fázi příprav, které byly pro většinu příslušníků praporu stále záhadou.

Pod von Dodenburgovým dohledem byla břicha tanků očištěna až na kov a natřena ďábelsky páchnoucím, bezbarvým lakem. Všechny odnímatelné kryty byly utěsněny gumou a na dvojici výfuků přibýly dlouhé trubice. Kolem prstence věže, průzorů řidiče a k závěsu kanónu byly přilepeny metry balonového hedvábí a cosi, co vypadalo jako duše z kola.

V době, kdy kasárenami bzučely všelijaké fámy, dorazili z Bruselu armádní experti a pod balonové hedvábí umístili dlouhé zápalné šňůry. Jejich šikovné prsty k nim připojily elektrické rozbušky a od nich zavedly dráty k pravému přednímu reflektoru.

„Víte, co tam přidělali?“ šeptali si vojáci vzrušeně toho večera, když se s rozkoší natáhli na své dřevěné kavalce. „Když se nám to tentokrát nepovede, zapneme přední světla a bum! Tank vybuchne a angličani kolem půjdou do hajzlu - *a my s nimi!*“ Tohle bude opravdová akce Den nanebevzetí!“¹⁴

Té noci se jen málokomu z nováčků podařilo opravdu usnout.

Po týdnu se dozvěděli, proč kapitán von Dodenburg trval na tom, aby se každý naučil nový tank řídit a překonávat vysoké terénní nerovnosti, a také proč tanky tak dlouho zůstaly v dílnách. V husté sněhové bouři s nimi odjeli přes francouzsko-belgické hranice a shromáždili se na pochmurném bahnitěm břehu řeky Sommy. Když čekali na významné hosty, kteří dorazí z Paříže, třásl se zimou a ramena jim pokrýval bílý sněh.

Na krátkou chvíli zahlédl samotného velitele jejich divize. „Starý Sepp,“ neslo se od úst k ústům šepem, „to je sám starý Sepp.“¹⁵ Hřmotný a nadutý velitel divize, za minulé války šikovatel tankových vojsk, svižně prošel jejich řadami, následován štábem a důstojníky v Černých uniformách sboru „smrtihlavů“. Krátce, zeširoka se usmál, s bradou vytrčenou jako obvykle. Zdálo se, jako kdyby Čekal, že ho do ní někdo udeří. Pak se vydal ke kopci, odkud bude sledovat ukázkou. Zvedl k očím dalekohled a zadíval se na řeku. Sup začal rychle mluvit do mikrofonu, který držel v ruce. Náhle říční hladinu narušila řada bublin. Z vody se vynořila kovová roura. Následovala nezřetelná silueta tankové věže. Jako nějaká záhadná prehistorická příšera se z vody vynořoval Pz IV, s dlouhou kovovou rourou na věži, a zamířil ke břehu. Na zlomek vteřiny zaváhal. Pak se začal hrabat na bahnitěm břehu a z jeho břicha se přitom valily proudy vody. Tank na chvíli ukázal břicho. Pravé přední světlo rychle zablikalo, jako by vydávalo nějaký signál.

¹¹Polní černici.

¹²Slangový výraz německé armády pro prezervativ.

¹⁴ *Himmelgefahrkommando* akce Den nanebevzetí výraz německé armády pro sebevražednou akci.

V téže chvíli se ozvalo tiché puknutí. Gumová zátka, jež zakrývala ústí dlouhé hlavně pětasedmdesátky, odletěla vysoko do vzduchu. Střelec ve věži vypustil vzduch z balonového hedvábí. Tank se naklonil vpřed a o pár vteřin později smykem zastavil v bahně před Seppem Dietrichem. Von Dodenburg otevřel poklop věže a zasalutoval veliteli.

„Do prdele tmavýho," zasténal na břehu Schulze, když se z vody vynořily i ostatní tanky. „Oni z nás chtějí udělat nějaký mizerný ponorkáře!"

KAPITOLA 8

Světlovlasá děvka se naklonila nad Schulzeho, ležícího na rozházené posteli. Její nahé prsy se nad ním vyzývavě klátily. Schulze unaveně zvedl nahou paži a vrazil jí ji mezi nohy. Ucítil, jak se hřbet jeho ruky dotkl teplé, vlhké šterbiny. Ale pokračoval. Vztyčil svůj ukazováček a zasunul jej do černovlasé děvky, která klečela za blondýnou. Děvka slastně zavrňela.

Schulze potlačil zívnutí. Tímhle se už zabývali celé dlouhé, vlhké zimní odpoledne. Měl dost, ale nechtěl je urazit. Za dvě plechovky kávy, tři láhve oleje a tlustý krajíc chleba, který vymámil z nerudného kuchaře, se obě ženy poctivě snažily a poskytl mu mnoho rozkoší.

„No dobrá," řekl černé děvče, zvedaje hlavu ze zmuchlaného polštáře, „vem ji za kozy."

Černá děvka, trochu šilhavá, to poslušně udělala. Její od cigaret zahnědlé prsty hledaly, až našly blondýniny bradavky. Pod jejím zručným dotykem okamžitě ztvrdly. Blondýna, jejíž mohutná prsa kontrastovala s kostnatými žebry, se zahuhňala.

Schulze, spokojený, že obě štetky se spokojeně zabývají samy sebou, vytáhl svůj ukazováček a otřel jej o prostěradlo.

„Dej ho zpátky," ohradila se černá.

„Kam?" zeptal se.

„TV víš, kam, parchantě," vykřikla.

„Copak nevíš, že příslušníkovi slavného německé-

ho Wehrmachtu se nesmí takhle nadávat?"* řekl laskavě, dívaje se, jak si obě děvky se sebou vzájemně pohrávají.

„Co bys asi tak řekla Funrerovi? Taky ‚parchante\ co?"

„Na Fuhrera seru," odsekla, kroutíc se, aby jí blondýna dosáhla pod pás.

Schulze zakroutil hlavou v hraném zklamání: „Copak ty si vůbec nevážíš největšího vojevůdce všech dob?"

Světlovlasá děvka se převálila na břicho, s ústy otevřenými jako vrabčí mládě, dychtící po potravě. Schulze jí hlavu něžně odstrčil.

„Kdepak, děvče," řekl. „Tenhleten ptáček dneska odpoledne už nikam nepoletí."*

Černá děvka sejmula ruce z blondýniných bradavek. Byly nevidaně velké a vztyčené. „Když tady byli angličani," pronesla s temnou narážkou, „ti se tak snadno nevzdávali, to ti tedy řeknu."

„To se nedivím,"* řekl klidně a znovu zívł. „UŽ jsi někdy viděla ty ploché Angličanky s kobylymi zuby? Já ano. Nohy mají pořád zkřížené, jako by tam měly visací zámek, určitě. Angličani si to svoje mlíčí určitě šetřili celé roky. Ale šikovný chlap jako já...*" Náhle se zarazil.

Z vedlejšího pokoje se ozvalo suché prásknutí, jakoby bičem, a vzápětí dušený sten, v němž byl však slyšet i náznak rozkoše. „Co to bylo?" zeptal se.

Černá děvka se volnou rukou natáhla pro cigaretu a touž rukou si ji zapálila. „To bude asi Svině, pracuje zase na nějakém hnusném dědkovi."

, Jak to myslíš, pracuje na něm?"

Pokrčila rameny. „Ona je na výprasky, chápeš? Bičuje ty dědky, co se jim klacek bez trochy bolesti už nezvedne."

Schulze přikývl.

„Já bych řekla, že ji to baví je řezat," pronesla blondýna, když zvuky z vedlejšího pokoje zesílily. Nasadila pohrdavý výraz: „Ale pámbu ví, kdo by ho do ní strkal. Já tedy ne, být muž, ani gumového."*

„Chceš říct, Že je mlátí, aby byli potentní?" zeptal se Schulze, tázavě zvedaje husté obočí, jako by se mu v hlavě rodila nějaká myšlenka.

, Potentní..." řekla černá opovržlivě. „To je na vojáka nějak moc nóbl slovo, nezdá se ti? Za chvíli mi řekneš, žes to četl v nějaké knížce."

„Udělám něco jiného, když si nedáš pozor na pus,," zahrozil jí Schulze v hraném vzteku.

„Už se těším."

Tuto poznámku Schulze přehlédł. „Poslechni/" řekl, když zvuky bití z vedlejšího pokoje ještě zesílily. „Nasadlo mě, jestli by nám ta...

Svině... nepomohla s jedním vtípkem, který bych chtěl sehrát na jednoho svého kamaráda."

Plán probudil v děvkách smysl pro humor. Když Schulze domluvil, obě se na rozházené posteli upřímně rozchechtaly. Nadchla je představa ideální příležitosti, jak ponížit nějakého muže. „To musím vidět,"* hihňala se černá děvka, „Svini s tím tvým kamarádem. Ta mu opravdu utrhne koule, to mi věř. Tady Stella a já, my to děláme pro peníze. Ale Svině, ta je jiná."

„Vypadá to tak," řekl Schulze, když se stěnou prodral náhlý výkřik, následovaný tichem, jež rušilo jenom dušené fňukání.

„Práce ji asi baví, co?"

Schulze se postavil k oknu a zadumaně si povytáhl spodky. Venku stále sněžilo. Dlážděná ulice byla prázdná, až na osamělý pár, choulící se do kabátů dívka s vojákem se tiše, bok po boku, prodírali bílými vločkami. Když zacházeli za roh, Schulze na chvíli zahlédł vojákův obličej. Byl to kapitán von Dodenburg. Tvářil se zachmuřeně, ale Schulze jeho výraz špatně pochopil. Usmál se. Velitele jeho roty dnes odpoledne čeká potěšení, které mu poskytne nějaká mladá Belgičanka. „A postel, to je nejlepší místo, kam se v tenhle mizerný, svinský den schovat,"* řekl si.

Náhle se chopil činu. Rozepnul knoflíky u svých spodků po kolena a spustil je na podlahu. „Takže," řekl dvěma děvkám, které se společně choulily uprostřed velkého lůžka, „uhněte s těmi tlustými belgickými zadky, jdeme na to znovu."

Sníh přešel v déšť, trvalý, úporný, bezútěšný déšť, jehož kapky stékaly po sklech malých oken jako slzy. Seděli proti sobě v malém, chladném pokoji, přecpaném těžkým nábytkem, a naslouchali padajícím kapkám.

„Proč jsi přišel?" zeptala se, a její krásná tvář přitom zůstala chladná a nevyzpytatelně klidná jako onoho prvního dne v nemocnici.

„Proč? Abych tě viděl." Pokusil se o úsměv, ale jeho snaha skončila uboze.

„Ne," řekla. „Tak to nemyslím. Myslela jsem vás, Němce. Proč jste sem přišli?"

„Protože...,," začal sebejistě. Náhle v jejích očích zahlédł záblesk pohrdání. Pokrčil rameny. „Já nevím. Protože to byla součást plánu."

„Součástí plánu! Co to znamená? Rakovina je součástí plánu, souchotiny jsou součástí plánu a tak to přijímáme, ne?“

Zvenku se ozvalo nějaké skřípání. V kuchyni, kde bylo cítit mleté hovězí a cibule, tak jako snad ve všech belgických kuchyních, připravovala její matka kávu.

Náhle spatřil Simone skutečnou. Už to nebylo jen bílé, ztýrané tělo na posteli, s ústy otevřenými a lapajícími po dechu jako umírající ryba, s potem, stékajícím k břichu mezi drobnými, pevnými nadry. Simone, to teď byla bleďá, tvrdá tvář, prostá všech emocí kromě nenávisti. A při tomto pohledu si náhle uvědomil, není sama, že po celé Evropě je takových tváří jako tato víc, mnohem víc. „Ty mě nenávidíš, že?“ řekl bezbarvě, jako kdyby se ptal na počasí.

„Ano, nenávídím tě. Ne jako Kuno von Dodenburga, muže, s nímž jsem se třikrát vyspala, ale jako Němce, jako muže, příslušníka rasy, která se násilím zmocnila mé vlasti.“

Postavil se. Velmi formálně řekl: „Pak tedy půjdu.“ Vstala také: „Asi to tak bude lepší.“ Podal jí svou pevnou pravici. „Už se neuvídíme,“ řekl.

„Ne, myslím, že o to ani nebudeš stát.“ Spatřil, jak se její hubená ramínka zvedla, jako by obtížně hledala správná slova. Pak bezmocně poklesla.

„Ke dveřím trefím sám,“ řekl. „Rozluč se s matkou za mě, prosím.“

Dveře za ním zaklaply a ona zůstala sama, uprostřed zšeřelého pokoje.

Ne nadlouho. Ozvalo se naléhavé klepání na okno. Prudce se otočila. Byl to Jean. Celý promoklý, navzdory těžkému pláští do deště, který měl na sobě. Simone rychle odsunula zástrčku a vpustila jej dovnitř. „Zasrané počasí,“ zvolal a otřásl se. Ale jeho ducha déšť nezlomil. Jeho bleďý, souchotinářský obličej byl plný nadšení a oči mu jen plály. Vrazil ruku do kapsy a vytáhl pistoli. „Tak co tomu říkáš?“ zvolal. „Před půl hodinou jsem si podal jednoho svinského německého poddůstojníka. Šlo to raz dva, věř mi.“

Začal nadšeně popisovat, jak napadl Němce, slova ze sebe sypal hekticky, jako by se ani nepotřeboval nadechnout. Slz v dívčích očích si nevšímal.

Sup byl rudý vztekem. „Proboha, Metzgere, vy, zkušený poddůstojník praporu, a necháte nějakého bláznivého Belgičana, aby vás praštil do hlavy a sebral vám pistoli?! Copak si neuvědomujete, že za tohle vás může čekat polní soud, člověče?!”

Řezník ztápěně hleděl na svého velitele. Proč vůbec chodil do toho mizerného bordelu? Stejně se té prdelaté děvce nepodařilo ho probudit! Řekl zdravotníkovi, že se při seskoku udeřil do varlat, ale to byla lež. Od chvíle, kdy se zdálo, že se na něj zhroutí ta mohutná stěna fialových plamenů, jako by ze s něj něco vytratilo. Zdálo se mu, že mezi nohama úplně vyprázdněný. A vypadalo to, že nic už toho jeho starého „nabijáka“ nedokáže probudit. A nedokázala ho zvednout ani ta mizerná, tlustá děvka, dokonce se mu začala smát a říkala něco o „chudáčku červíčkovi!“ Chlapovi, který ve svých nejlepších letech dokázal obšťastňovat čtyři ženy současně, včetně doktorovy manželky - a o té každý věděl, že uspokojit její šterbinu je velká dřina. Není divu, že neslyšel, jak se zezadu připlížil ten Belgičan a udeřil ho do týla.

„Nuže, Metzgere,“ naléhal velitel, „jak se to mohlo stát? Tak mluvte, člověče, musí to mít nějaké vysvětlení!“

„Byl to hodně velký chlap, pane,“ lhal Metzger. „Zrovna jsem si urovnával povolený obvaz,“ ukázal svou ruku, na níž měl stále hnisající spáleninu, kterou utrpěl na útesu. „A když se připlížil...“

„Jste si jistý, že byl jenom jeden?“ zeptal se Geier velice sarkasticky. „Ve většině z té hromady hlášení, co mi poslalo polní četnictvo tento měsíc, se píše o dvou mužích. Nebo že by byli dokonce tři?“ dodal s úšklebkem. Metzger zčervenal: „O tom nic nevím, pane,“ zamumlal.

Geier přehodil nohu přes jezdecké sedlo, jež používal jako kancelářskou židli, a vztyčil se proti Metzgerovi, jenž stál před ním, „Poslechněte, Metzgere, udělejte mi aspoň jednou laskavost a já udělám totéž pro vás.“ Konečně, pomyslel si Řezník nešťastně. Kdybych nenechal svou pastičku zaklapnutou, ty a tobě podobní fešáci byste co nevidět skončili v Dachau.

„Děkuji, pane, za laskavost, pane,“ řekl automaticky.

„Ztrátu osobní zbraně hlásit nebudu. Náhodou mám jednu náhradní. A to považujte za štěstí. Dám vám ji. Ale proboha, už se takhle pozdě netoulejte zapadlými uličkami.“ Pevněji si usadil monokl. „Co jste tam ksakru vůbec dělal? Tak dlouho po zákazu vycházení?“ Metzger svěsil hlavu jako nějaký přerostlý školáček, přistižený, když se prstem šťoural ve sklenici s marmeládou. „Ta událost na útesu, pane. Ovlivnilo to můj sexuální život.“ Náhle se rozplakal.

Geier na něj zvědavě hleděl. „Co tím myslíte, že to ovlivnilo váš sexuální život?“ I toto sdělení velitele zaujalo.

„Nechce se mi zvednout nabíják, pane.“

„Vám se nechce zvednout nabíják?“ zopakoval jako ozvěnou Geier, bráně se smíchu nad Metzgerovým výrazem, připomínajícím zpráskaného psa.

„Ano, pane,“ řekl Metzger zoufale. „A proto nemohu domů na dovolenou, dokud to znovu nepůjde. Bůh ví, co by se stalo, kdybych přijel a moje Žena nedostala, co si zaslouží.“

„Praporčíku Metzgere.“

Řezník, vycházející z Geierovy kanceláře s novou pistolí v pouzdru u pasu, se s nešťastným výrazem otočil. Stál tam Schulze, v přesném pozoru jako nějaký vyplašený nováček. „Co chcete?“ zeptal se Metzger mrzutě.

„Nedalo se nic dělat, bohužel jsem vyslechl to, co jste říkal v kanceláři velitele — Že máte potíže se svým tágem.“

Metzger na něj chvíli tiše hleděl. Byl tak zničený, že nedokázal „vydusit“ chlapa za to, že takhle mluví s nadřazeným a poslouchá za dveřmi. „A co má být?“ zavrčel.

„Promiňte, že do toho strkám nos, praporčíku Metzgere,“ řekl Schulze, snaže se potlačit smích nad Řezníkovým tupým výrazem. „Ale asi vím o někom, kdo by vám ho mohl trochu oživit.“

Metzger zakroutil hlavou a začal si navlékat šedivé rukavice. „Mně už nikdo nepomůže,“ pronesl nešťastně. „Vyzkoušel jsem všechny bordely ve městě a ještě ke všemu mě praštili do hlavy.“ Urovnal si čapku. „Mně už nepomůže nic.“

Schulze pozvedl svoji velkou ruku, aby zabránil Metzgerovi v odchodu, a pak mu ji soucitně položil na rukáv: „Nebudte tak zoufalý. Jsou jisté možnosti.“

Metzger na něj zíral, na jeho tupé červené tváři se mísily naděje i zklamání: „Mého divočáka dnes může probudit jenom dlaha a vakuová pumpa.“

„Nevěřte tomu, praporčíku!" řekl Schulze. „Znám jednu belgickou děvku, u ní na kost ztuhne i sloní chobot. Dokázala to i s tím tlustým kuchařem, a o něm přece každý ví, že se mu nezvedne od chvilce, co si omylem usekl při poplachu před tažením do Belgie prst a musel přestat s návštěvami pětiprsté vdovy."

„S tím?" řekl Metzger nedůvěřivě.

„Rád vás k ní dovedu."

Do řeznickových očí vstoupil záblesk nové naděje. „To myslíte vážně?" „Samozřejmě."

Řezník si olízl rty. „Schulze," zajíkl se, „tohle vám nezapomenu, přísahám!"

„Na to můžeš vsadit život, parchantě," řekl si Schulze, ale tato slova už Metzger neslyšel.

Na schodišti do bordelu se mísil hustý modravý dým s párou z promočených šedých uniforem. Tříčlenná kapela s tupláky piva pod židlemi hrála taneční odrhovačky, bubeník mocně bušil do činelu a velkého bubnu. Na pozinkovaném baru seděla v hedvábných šatech oděná madame s bohatě nakadeřenými odbarvenými vlasy a kulatými tvářičkami. Pozorně sledovala svoje „děvčata", hihňající se, sedíce na klínech německých poddůstojníků. Vytažené košilky děvek odhalovaly obvyklé černé prádlo, které u nich jejich zákazníci očekávali.

Metzger váhavě následoval Schulzeho skrz těžký plstěný závěs, jenž zakrýval vstup.

„Je to dobré," upokojil ho Hamburčan. „Jsou tu jen poddůstojníci. Přece bych vás do nějaké špeluňky netahal. Jednou jsem tu dokonce viděl dva důstojníky od SSI!"

„Tak to je v pořádku," řekl Řezník a následoval ho tlačenicí ke dvěma děvkám, o nichž mu Schulze vyprávěl.

„kde je?" zeptal se jich Schulze, snaže se udržet nezúčastněný výraz.

„Nahoře, připravená a čeká," odpověděla Černá děvka s uhýbavým pohledem.

„Tak jdeme, na co čekáme?" řekl Metzger. Pokusil se o úsměv. „Dneska mám velkou chuť na pořádný nářez." Nedočkavě si zamnul velké ruce.

Schulze se kousl do rtu. Ten blbec netušil, jakou má pravdu.

Společně vystoupali po schodech a přešli přes odpočívadlo k jejímu pokoji. Metzger vzal za kliku. Jen těžko dokázal zakrývat svoji dychtivost.

„To bych nedělala," řekla světlovlasá děvka. „Radši zaklepej, je hodně háklivá."

„Aha, jistě." Metzger zatukal a hlubokým hlasem kuřáka šedesáti cigaret denně zvolal: „Tak co je? Čekám!" Metzger se otočil k Schulzemu a očekávání v jeho očích se změnilo v pochybnosti. Ale mohutný Hamburčan mu nedal možnost k ústupu. „Jen račte, pane. Bude to, jako kdybyste nořil svůj rampouch do teplé smetany, věřte mi."

Metzger, částečně přesvědčený, otevřel dveře a vstoupil. Trojice ho následovala.

Svině na ně čekala uprostřed zašlého pokoje. Její hlava se téměř dotýkala holé žárovky. Schulze na ni nedokázal hledět bez překvapení.

Byla obrovská, o půl hlavy větší než on. A pak poznal, proč se jí říká Svině. Její hlava vypadal úplně stejně jako u prasnic, které jeho otec choval na statku v Oststeinbeku až na to, že prasnicím chyběl dobře vyvinutý, jako uhel černý knírek, jenž zdobil její tvář.

Metzgerovi úžasem spadla brada, když ji uviděl. Jeho rty se snažily vytvořit slova, jimiž by popsal své ohromení, ale marně. S hloupě otevřenými ústy se jeho oči pásly na jejím nesmírném těle. Horní polovinu měla staženou černým korzetem se šněrováním vpředu, z něž se valila neuvěřitelná řada, jako přezralé melouny, které hrozí, že každým okamžikem vypadnou. Dole měla blyštící se černé holínky, sahající až na stehna. Metzger náhle spatřil kožený bičik na psa, který měla spuštěný vedle pravé holinky. „Co... co to je?"

Žena na jeho otázku neodpověděla. „To je on?" zeptala se plavovlasé dívky chraplavým basem. „To je ten, co potřebuje léčbu?"

„Léčbu?" zašeptal Metzger Schulzemu. „Jak to myslíš, jakou léčbu?" Schulze otevřel ústa, snaže se Řezníka uklidnit, ale Svině si počínala rychleji. „Tak pojď," štekla po něm hlasem, který by se hodil spíše k výcvikovému šikovateli císařské armády. „Můžete jít, nechte mi ho tady. Já se o něj postarám." A aby svá slova zdůraznila, švihla si bičíkem o holínku.

Schulze se dvěma děvkami se vrhli ke dveřím. Metzger se pokusil o totéž, ale Svině byla pohotovější. Vystřelila svoji svalnatou paži, odhalivši přitom hustý chomáč černých chlupů v podpaží, a popadla Metzgera za blůzu. *„Jüiergeglieben!"* zavelela. „Snad neutečeme od doktora, když už jsme tak daleko, co? Musíme se naučit, jak přijímat medicínu jako chlap."

Nohou v holínce zabouchla dveře. „Tak si pro začátek sundej kalhoty."

Praporčík Metzger si jako v mdlobách začal rozepínat poklopec.

Schulze a jeho dvě přítelkyně sledovali výprask špehyrkami ve stěnách. Museli si cpát kapesníky do úst, aby nezačali řvát smíchem.

Ale nemuseli se bát, že by je Metzger slyšel. Svině ho plně zaměstnala. Leštil jí boty, sešlehala mu zadnici černým bičíkem a hrozila mu ještě přísnějšími tresty, když se přestal soustředit a „začal se chovat jako zlobivý chlapeček!"

Nakonec, když už se její vysoké boty leskly jako zrcadlo a Řezníkův potem zbrocený hřbet i zadek byly pokryty temnými podlitinami, mu nařídila, aby přestal. Bičík znechuceně odhodila na proleženou mosaznou postel, pohlédla na něj pohrdavě a zavrčela: „No, je vidět. Že ten ubohý cancourek, co ti tam dole visí, je na tom opravdu špatně. To nebude nic lehkého." S netrpělivým gestem si nacpala zpátky jeden monstrózní prs, který jí unikl z korzetu. „Uvědomuješ si, předpokládám, že to vyžaduje další léčbu?"

Metzger nesouvisle mumlal.

„No dobrá," vyštěkla. „Už se můžeš obléknout. Peníze dej na noční stolek a vypadni. Ale očekávám, že se za týden vrátíš pro další dávku." Zapálila si krátký doutník, rozškrtnuvši zápalku o podrážku holínky.

Metzger na sebe hodil uniformu. Ani nečekal, až se dooblékne, peníze hodil na postel a vystřelil ke schodům. Cestou si zapínal poklopec, jako kdyby ho pronásledoval sám ďábel. Zabouchl za sebou dveře a prchl do tmy.

Schulze věděl, že další „léčba" už se konat nebude. Ale celý týden si vychutnával škodolibou radost, když viděl Řezníka, jak se každé ráno při nástupu pomalu a bolestně belhá — „jako kdyby tomu parchantovi někdo vrazil do řiti metrovou tyč", jak pronesl mladý voják, jemuž Metzger tak krutě stiskl varlata, v přítomnosti svého anonymního mstitele a dobrodince.

KAPITOLA 10

Z moře se vynořil mohutný tank Pz IV. „Izolaci odpálit!" nařídil von Dodenburg do mikrofonu. Střelec zapnul přední reflektor a ozvalo se temné puknutí. Von Dodenburg chvíli počkal a potom otevřel věž. Do tanku vnikl chladný vzduch a přinesl s sebou pach spálené nafty. Von Dodenburg se dychtivě nadechl a rychle se ohlédl, aby viděl, jestli ho následuje zbytek roty.

Vlevo zahlédl pod hladinou věž Schwarzova tanku, jehož třímetrový šnorchl právě prorážel vodní hladinu. Poslední cvičení roku skončilo naprostým úspěchem. Celý prapor vykonal „námořní výcvik“. Jak řekl Sup už včera: „Kdyby admirálu Donitzovi došli posádky ponorek, bude vědět, kde hledat náhradníky.“

„Dobrá,“ řekl von Dodenburg řidiči, spokojený, že se celá rota v pořádku vynořila. „Zajeďte mezi ty dva velké balvany a nechte vozidlo trochu odpočinout.“

Náhle zmlkl.

Vpravo od sebe zahlédl jakýsi záblesk. Světélko na chvíli zmizelo a potom se zase objevilo. Instinktivně kopl řidiče do ramene a zařval do mikrofonu: „Směr světlo vpravo za velkým balvanem. Někdo nás asi pozoruje.“

Řidič zařadil vyšší rychlost. Tank se hrabal na břeh ve spršce mokrého štěrku. Dřtil písek a valil se pláží směrem k neznámému pozorovateli.

Muž si náhle uvědomil, že byl spatřen. Von Dodenburg se díval, jak neznámý opustil svůj úkryt a rozběhl se písčinou k pobřežní silnici.

„Šlápní na to!“ zakřičel na řidiče. „Chci vědět, co tady ten parchant pohledával!“ Ale terén jako by pomáhal neznámému civilistovi.

Schovával se mezi nerovnostmi a těžký tank ho mohl jen s obtížemi sledovat bez nebezpečí, že si přetrhne pás.

„Je mazaný, ten parchant,“ řekl si řidič, pokoušeje se řidícími pákami provést tank mezi hrboly.

„Uteče nám, jestli...“ Jeho myšlenky byly náhle přerušeny rachotem kulometu, který se ozval vzadu. Přes písčinu přiletěly červené a

bílé stopovky stěl a muž rozhodil ruce. Podařilo se mu uběhnout ještě několik kroků, pak ale padl na tvář.

Schwarzův tank zastavil těsně vedle von Dodenburgova a Schwarz na něj hleděl prázdnýma, šilenýma očima. „Vy jste se pomátl, člověče?“ řval von Dodenburg. „K čemu nám bude mrtvý?“⁴

„Vždyt by utekl,“ řekl Schwarz prkenně. „Musel jsem ho zabít.“

Von Dodenburg ho umlčel vzteklým gestem paže. Věděl, že Schwarzovi se do hlavy nikdo nedostane. Žil ve vlastním světě. Přenesl svoji pozornost na mrtvého civilistu. „Našel jste něco, Schulze?“ zeptal se mohutného Hamburčana, jenž klečel vedle mrtvého. „Podle legitimace to vypadá, že se jmenuje Jean Goudsmit, student, ale zřejmě si myslel, že meč je mocnější než pero,“ zasmál se Schulze.

„Co tím myslíte?“

„Tohle.“ Schulze pozvedl pistoli, jejíž pažbu potřísnila mužova krev. „Služební Wehrmachtu, pane.“

Von Dodenburg vzal lugera do ruky a zpytavě na něj hleděl. Jednalo se o běžný typ, jímž byli vyzbrojeni vyšší poddůstojníci a důstojníci. „Je to určitě jeden z těch teroristů, jimž Britové platí, aby nás otravovali,“ řekl.

„A podívejte se na tohle, pane!“ ozval se mladík jemuž Metzger zkroutil varlata při bojovém výcviku beze zbraně. „Tohle jsem našel za kamenem. Určitě to ztratil on.“

Mladý voják podal von Dodenburgovi dalekohled. „To je určitě to světýlko, odráželo se v něm slunce,“ pronesl von Dodenburg spíš pro sebe. „Proč nás ten mizera sledoval?“

Schulze ukázal na šipku, zřetelně vyrytou do boční strany dalekohledu. „Anglický, vojenský, pane. Tuhle šipku mají angláni na všem.

Už jsem ji viděl.“ Vzal dalekohled z von Dodenburgovy dlaně. „A podívejte se na datum, pane.“

„Co je s ním?“

„Srpen 1940, už potom, co jsme anglány vyhnali z Francie.“

Ve zmatku příprav na druhé válečné Vánoce incident na břehu zapadl a lidé od Gestapa a jejich kolegové ze třetího oddělení Abwehru, 16 kteří jej přišij vyšetřovat, se o Štědrém dnu ztratili, aniž na něco přišli.

Vánoce proběhly v alkoholickém oparu. Prapor zůstal v pohotovosti a propustky se vydávaly pouze do města. Schulze se dovlekl ke svým dvěma děvkám, obtěžkán láhvemi a polovinou bochníku chleba, jenž se mu podařilo vymámit z nerudných kuchařů, a přísahal si, že tři dny teď nevyleze z postele. Ale většina příslušníků praporu Wotan trávila tři volné dny v místních hospodách, kde vytrvale a nezřízeně pili, cpali se mimořádnými přiděly, jež Fuhrer poskytl celé branné moci, a potom chrápali na svých kavalcích.

Fuhrerův tradiční novoroční projev byl očekáván s mimořádnou zvědavostí. Mnozí předpokládali, že Führer oznámí drtivý úder proti anglánům ještě na jaře. K čemu by jinak byl tak náročný výcvik s obojživelnýnu tanky? A večer, když se opilci vraceli ze zakoupených putyk do kasárenských světnic, vyřvávali zpitými hlasy svoji hrdou píseň *Wir fahren gegen Engel-land*.

Při pochodu naše vlajky vlají, je to symbol síly naší Říše. Už nebudeme dále snášet, jak se nám Angličan vysmívá. Podej mi ruku, čistou, bílou ruku, vyplujeme a dobudeme Engel-land!

Ale když Fuhrer konečně promluvil, zněla jeho řeč nečekaně záhadně. „Je to vůle demokratických válečných štváčů a jejich židovských kapitál i stu, kteří tahají za drátky,“ řval na dav, shromážděný v berlínském *Sportpalastu*, „že válka musí pokračovat. My jsme připraveni!¹⁷⁴ hulákal.

Obrovské publikum vybuchlo frenetickým voláním *Sieg Heil* Kapela berlínského strážního praporu do mohutného řevu vpadla s *Horst Wessel Lied*, hymnou nacistického hnutí. Přidaly se k ní tisíce hrdel.

Kuno von Dodenburg pohlédl přes jídelní stůl na své spolčeníky. Také jich se zmocnilo vzrušení.

Schwarz se prudce postavil, s planoucí tváří pozvedl sklenici šampaňského ke třetímu knoflíku své blůzy, jak kázal vojenský zvyk, s loktem zahnutým do pravého úhlu. „*Meine Herren*“ pronesl vzletně, „Na velká německá vítězství v nadcházejícím roce!“

Muži odkopli židle. Nadšeně scvakli podpatky a ozvěnou zopakovali jeho zvolání: na velká německá vítězství v nadcházejícím roce!“

Sklenice od šampaňského se pak zvonivě roztřístily o mramorové ostění velkého krbu.

Pouze Sup jako by nesdílel jejich nadšení. Na takovou ukázkou emocí hleděl cynicky a s nemalým opovržením. Pak přešel k „lidovému přijímači“, tvarem se podobajícímu hrušce, a vypnul jej.

„*Horst Wessel Lied* pro mě byla vždycky poněkud vulgární píseň/18 řekl provokativně. „Pro pravidelnou armádu by bohatě stačila *Deutschland über alles*.“ Znovu se posadil. „A kromě toho ten chlápek byl pasák. ne?“¹¹¹ dodal. „A ti se jim taky hodili, říká se.“

Mlčky na něj hleděli. Jako členové strany a bývalí předáci Hitlerjugend byli vychováni, tak aby *Horst Wessel Lied* považovali takřka za posvátnou píseň. Věděli také, že kdyby se někdo chopil Supovy výzvy, mohlo by to špatně skončit Stejně jako jeho jmenovec to byl lstivý starý pták a jen málokdo by si troufl tak jako on mluvit o veliteli divize jako o tom „bývalém rotákovi, který řídí naše osudy — díky ochraně největšího vojevůdce všech dob“, aniž by riskoval, že ho vzápětí odveče Gestapo. Major Geier měl mocné ochránce na vysokých místech a věděl to on i oni. „Co si myslíte o Fuhrerově projevu, pane?“ zeptal se von Dodenburg, cítě, Že jako vyšší důstojník musí překlenout mezeru mezi svým velitelem a ostatními. „Znamená to, že na jaře půjdeme na Anglii a zvítězíme?“ Sup si dal s odpovědí načas. Po chvíli vyňal z oka monokl a pohlédl na ně posměšnými, cynickými očima. „Divil bych se,“ řekl, „kdyby Fuhrerovi a jeho Velkoněmecké říši stačila tak skrovná odměna. Jenom ta malá Anglie a pak že by válka skončila, jenom takhle?“ Luskal prsty. „Proč, pánové? Ještě nejsem ani plukovník. Copak by mi to Fuhrer mohl udělat? Jsem si jist, že pro nás chystá větší plány!“ „Co tím míníte, pane?“¹⁴

Ale dříve, než mohl Sup odpovědět, přinesla se přes zmrzlou rovinu první opilá sloka *Stille Nacht*. Major se zaklonil do opěradla a všichni vstali. „Pánové,“ pronesl, „nastal myslím čas jít a popřát mužstvu šťastný nový rok.“

Muži poslušně vyrazili do noci. Von Dodenburg se zahleděl do temné nekonečnosti nebe a mírně se zachvěl. Odkud se bude na oblohu dívat o příští novoroční noci? Když dusali po zmrzlé zemi k hlavní jídelně, jeho tvář z vrásnila zamračená grimasa. Co Sup myslel těmi „většími plány“? Věděl snad něco, co ostatní ne? A jestli ano, pak co? Náhle se znovu zachvěl. Ale tentokrát ho neroztřásl chlad. Byl to stísněný pocit nepřijemného očekávání.

„Vy na tyhle drby skáчете jako nadržení patnáctiletí kluci po holém stehně,“ řekl Metzger chraplavě. „Nemůžete se dočkat. Ale armáda vás neplatí za to, abyste' mysleli.“

„A komu armáda platí za myšlení, praporčíku Metzgere?“ zeptal se Schulze uštěpačně. „Vám?“²⁰

Metzger, s tvářemi téměř karmínovými po žitné a pivu, si sarkasmu nepovšiml. Jako obvykle. „Samozřejmě. Proto jsem štábním poddůstojníkem praporu, možná nejstarším poddůstojníkem v celé *Leibstandarte*, a vy jste jenom obyčejní uválení bačkoráři.“ Znovu si zavdal žitné a zalil ji štědrým douškem piva. „Víte, předpokládám, Že půjdete tam, kam vás pošlou, a hotovo.“²¹

„Ale snad půjdeme na Anglii, nebo ne?“ zeptal se někdo.

„Jo,“ řekl blondýn sedící vedle Sohulzeho. „Už se chystám, až ho tam šoupnu nějaké anglické vévodkyni, co je ukazují ve filmu. Aby si dobře zapamatovala, kdo to jsou SS.“

„Abys od ní chytl flicky, co?“ poznamenal Schulze. Řezník se na plavovlasého mladíka opovržlivě podíval. „ty a ta nějaká angloská vévodkyně!“ Zhluboka se napil piva a píchl ukazovákem do mladíka. „Co ty víš, prosím tě? Slyšel jsi, Že do skladisti už týden vozí kožešinové vesty? Celý týden. Na co asi jsou?“

Opile se zakymácel, a kdyby ho Schulze nezachytil, svezl by se na zem. „Metzgerel“

Řezník se ohlédl. Sup se na něj výhružně díval.

„Tak už dost!“ vyštěkl velitel.

„Rozkaz!“ zvolal Metzger a pozvedl sklenku. „Napijme se na našeho velitele, chlapi. Ex!“ -

„Ex!“ zaburáceli v odpověď.

Žitná stíhala žitnou. K zemi klesala těžká, šedivá mlha, přes níž Kuno von Dodenburg jen stěží rozeznával potem zbrocené tváře mužů kolem sebe. Zdálo se být jen přirozeným, Že do tmy následoval Schulze-ho, jenž mu s opilou formálností navrhl: „Byl by pan kapitán tak laskav a Šel se mnou za účelem zábavy a potěšení?“

Čerstvý vzduch mu nijak nepomohl vyčistit hlavu. A nic nevylepší 1 ani hustý, modravý vzduch v bordelu. Když na tento poslední večer roku později vzpomínal, měl pocit, že se dívá na mihotavé záběry ze staříčkého filmu: tlustá stará ženská, která neuměla ani německy, ani francouzsky, ho chňapla za poklopec, v divoké alkoholické vášni si vyhrnula Širokou sukni a odhalila obscenní záhyby na svém břiše a oholenou puklinu pod nimi. Mladší Žena s vojenskou čapkou na hlavě a ve vysokých botách, ale jinak úplně nahá, snažící se cosi dělat banánem hihňající se opilé blondýně. Dívka, přinejlepším Šestnáctiletá, na všech Čtyřech v rozvrzané mosazné posteli, kroutící proti němu zadkem, když se snažil shodit uniformu. A poslední noc roku mu nakonec uklouzla v náručí téhle dívčiny. Bylo chladné, sedavé novoroční ráno a von Dodenburg, plížící se z teď již ztichlého bordelu, se cítil Špinavý a neoholený. Zhluboka nabral dech a otrásl se. Pak svižně vyrazil směrem ke kasárnám, podrážkami bot drtě zmrzlý sněh.

Malé vlámské pobřežní město ještě spalo a kapitán se snažil dostat do kasáren, dříve než ho někdo spatří.

Ale to se mu nepodařilo. Zahnul do ulice Parklaan, kde narazil na Simone, jež se s námahou brodila sněhem a tlačila svůj předválečný bicykl.

„ty?“ zeptal se hloupě.

„Kuno!“

„šťastný nový rok,“ řekl. Povšiml si, jak od jejich posledního setkání její tvář zhubla a zbledla. „Nápodobně, Kuno.“

„/sí ranní ptáče,“ poznamenal nemotorně, vyhýbaje se jejímu pohledu.

„Ty taky. Mám v nemocnici ranní směnu.“ „Jistě.“

Dlouhou chvíli tam jen tak stáli ve sněhu a nevěděli, co si říct Simone pak přehodila nohu přes sedlo. „Musím jet,“ řekla. „Jinak se zpozdlím.“

„Samozřejmě. Sbohem, Simone.“

„Sbohem, Kuno.“

18Horst Wessel byl synem duchovního, opustil rodinu a žil v berlínských brlozích s prostitutkou. Tam zasvětil svůj život věci národního socialismu a roku 1930 byl zabit komunisty. Stal se oficiálním mučedníkem strany a esem její propagandy.

19Horst Wessel byl synem duchovního, opustil rodinu a žil v berlínských brlozích s prostitutkou. Tam zasvětil svůj život věci národního socialismu a roku 1930 byl zabit komunisty. Stal se oficiálním mučedníkem strany a esem její propagandy.

20Horst Wessel byl synem duchovního, opustil rodinu a žil v berlínských brlozích s prostitutkou. Tam zasvětil svůj život věci národního socialismu a roku 1930 byl zabit komunisty. Stal se oficiálním mučedníkem strany a esem její propagandy.

21Horst Wessel byl synem duchovního, opustil rodinu a žil v berlínských brlozích s prostitutkou. Tam zasvětil svůj život věci národního socialismu a roku 1930 byl zabit komunisty. Stal se oficiálním mučedníkem strany a esem její propagandy.

Když Šlápla do pedálů, rezavý řetěz skřípavě zanařikal. Von Dodenburg na ni hleděl a zlobil se na sebe -proč se jí nezeptal, jestli se ještě někdy uvidí?

Už byl skoro u kasáren, když si uvědomil, že v čerstvém sněhu viděl jenom její stopy a že směřovaly z okraje města. Zastavil se a zmateně si posunul čapku do týla. Simone nejela z domova, byla někde na druhém konci města. Díval se na osamělou stopu ve sněhu a ptal se sám sebe, nikoli naposled, co tam ksakru asi tak dělala?

KAPITOLA 13

První kulka hvízdla oknem, v jehož tabulce se vmžiku objevila pavučina prasklin. V rohu kupé se za krk chytil nový kadet, jenž právě přišel z výcvikové školy v Badtolzu. Uše se svezl tvář dolů na protější sedadlo. Byl mrtev.

„Někdo na nás střílí!“ vykřikl Schwarz poněkud zbytečně. Do bočních stěn vlaku, jenž je odvážel z výcviku na Sommě, bušily kulky jako těžký letní déšť. Dovnitř pronikla další a urazila trysku hasicího přístroje. Když se snažili tasit své pistole, zavalila je hustá bílá pěna. Von Dodenburg si horečně setřel to svinstvo s tváře a vypustil dávku ze svého samopalu do jedlí, rostoucích na svahu kolem stoupající trati, po níž se namáhavě vlekl plně naložený vojenský vlak.

Odpověděly mu odporné Červenavé plaménky. Zahlédl shrbenou postavu, nemotorně běžící sněhem. Stiskl spoušť.

Náhle ucítil mohutný náraz. Stěna kupé se před ním zvedla a von Dodenburg padl do změti těl a věcí, nakupených na pěnou kluzké podlaze. Hasicí přístroj z posledních sil prskal jako Člověk s prostřeleným hrdlem.

„Ven, všichni!“ nařídil Sup z vedlejšího kupé. „Zaujmut obranné postavení!“

Prodírali se ven po kluzké, třískami pokryté podlaze zničeného vlaku a skákali do hlubokého sněhu. Vpředu zahlédli lokomotivu, vzepjatou na tendru, jako když nějaké nezvedené dítko vyhodí elektrický vláček z kolejí. Ale bolestné výkřiky z rozdrčeného předního vozu dokazovaly, že se o žádnou hru nejedná.

Vzduchem kymáčivě proletěl malý ruční granát. Proti modré zimní obloze viděl von Dodenburg velmi zřetelně jeho černou siluetu. Sklonil hlavu a granát s ošklivým prsknutím vybuchl za ním. Střepiny pro-svíštěly zdemolovaným vlakem a kdosi tam v agonii zasténal. Von Dodenburg vypálil mezi stromy zuřivou dávku. Z křoví vypadl civilista a zůstal ležet na sněhu. Za ním se objevila žena. Zdálo se, že chce běžet k raněnému, ale čísi ručeji zezadu popadly a zatáhly zpět do úkrytu. V tom zlomku vteřiny poznal von Dodenburg její tvář.

Jako by náhle ztratil svou duši, jako kdyby ho někdo znenadání kopl do Žaludku. Schmeisser mu vypadl z rukou. Sup za ním řval rozkazy a téměř stovka mužů zahájila palbu současně. Salva zasáhla jedle jako prudká větrná smršť. Větvičky létaly všemi směry a na kmenech stromů se v místech, kde střely vyštíply kůru, objevily bílé tečky. Zdálo se, jako by jedle postihla nějaká odporná kožní nemoc. Sněhem se brodil nějaký civilista, s rukama vysoko ve vzduchu. Vzdával se. Schwarz jeho gesto ignoroval a vyslal na něj dávku. Muž v okamžiku vypadal, jako by mu někdo do obličeje hodil lopatu jahodové marmelády.-Vykřikl a padl k zemi.

Potom vybuchl kotel lokomotivy a palba z lesa utichla. Civilisté se snažili zmizet, vlekouce s sebou své raněné. „Zastavit palbu!“ vykřikl Sup, stoje vzpřímeně, navzdory jako pěst velkým, do ruda rozžhaveným kusům kovu, hvízdajícím kolem něj. Jako kdyby velel někde na cvičné střelnici.

Náhle nastalo ticho, rušené pouze sténáním raněných a odkapáváním oleje, unikajícího z rozbitých podvozků železničních vagonů.

Vojáci se vztyčili,

oklepávajíc si sněh s kolenou, ale von Dodenburg se ani nepohnul, jenom tupě zíral mezi rozstřílené jedle, mezi nimiž se ještě před chvílí skrývali útočníci, a říkal si: „Nedá se pochybovat, žena, kterou jsem viděl, byla Simone.“⁴

„Děkuji vám za radu, kapitáne,“ řekl tlustý gesta-pák, aniž vytáhl cigaretu ze svých masitých rtů. „Ta žena v tom jela od první chvíle.

Nemocnice pro ni představovala ideální místo. Nemocní si se sestřičkami často povídají, že ano?“ Ve složitém obřadu si zapálil další cigaretu. „Jsem přesvědčen,“ řekl s tajemným náznakem, typickým pro všechny policisty na světě, „že jste se s ní několikrát setkal.“

„Ano, ošetřovala mě, když jsem byl raněn.“

„Snažila se z vás něco vytáhnout?“

„Anglie je tři hodiny odtud, každému musí být jasné, na co se chystáme,“ odvětil von Dodenburg stroze.

„Jistě.“ Komisař si pečlivě udělal poznámku do malého černého notýsku. „Jistě.“¹ Potom zápisník zaklapl, jako by chtěl naznačit, že končí. „No, to bychom měli, kapitáne von Dodenburgu. A ještě jednou vřelé díky za vaši pomoc. Pochytili jsme jich spoustu, budete mít aspoň konečně klid na výcvik pro... Anglii.“ Pak se krátce usmál, jako kdyby udělal skrytý vtíp.

„A co ta žena?“⁴⁴ zeptal se von Dodenburg, úsměvu si nevšímaje.

„Ta žena?“ Tlustý gestapák se u dveří zastavil. „Vaši kamarádi se smrtihlavem se o ni postarají místo nás.“

„Jak to myslíte?“

„V Henri Chapelle u Lutychu. S dalšími dvěma ji tam ve čtvrtek zastřelí. Myslíte, že bych mohl ve vaší jídelně dostat grog? Venku je zima, že by jednomu umrzla prdel!“

Stařena s hlavou omotanou šátkem vylévala do otevřené žumpy vědro se splašky. Muž s dřeváky na nohou sekal v zahradě vedlejšího domku dříví. Dva dělníci středního věku, s cigaretami přilepenými ke spodnímu rtu a s hlavami vtaženými do límců svých ošoupaných kabátků, dusali sněhem. Ale nikdo jako by si nevšímal německých důstojníků, kteří ve svých černých uniformách vystupovali z úředních aut

„Jsme tady kvůli těm špiónům,“ řekl jeden z nich desátníkovi, stojícímu v červenobílé strážní budce, jehož nohy chránily proti mrazu tlusté plstěné holinky.

„Bránou a přes to Čtvercové nádvoří, pane. Popravy začínají v deset hodin.“ Pronesl ta slova, jako by ve venkovském kině ohlašoval další představení.

Muži beze slova přešli špinavé nádvoří a zamířili k louse, lam na ně čekal tlustý kapitán se smrtihlavem na čapce. Byl poměrně mladý a na jeho hrudi zářilo jediné vyznamenání — Válečný kříž druhé třídy. Formálně, jako při nějaké společenské události, si potřásl rukama. Kapitán se zeptal, jestli měli příjemnou cestu.

„Pánové, pravidla cenzury, předpokládám, znáte,“ pronesl. „Žádné dopisy domů. Žádné zmínky o opravách v písemné formě.

Nechceme z těch lidí udělat hrdiny. A taky nemáme v úmyslu poplašit naše krajany, soudruhy doma v Říši, že ano?“

Důstojníci ze zbraní SS, vybraní ze všech praporů Leibstandarte jako svědkové poprav, kývli hlavami a mumlavě potvrdili, že pravidla znají.

„Dobrá, pak tedy půjdeme.“⁴⁴

Přešli na další louku, hrbolatou a pokrytou zmrzlými stopami bot. Za ostnatým drátem, jenž ji ohraničoval, terén prudce klesal do sněhem zapadaného údolí. Ale jejich oči se po něm nerozhlížely. Hleděly na tři kůly, stojící uprostřed louky, a na družstvo vojáků v černých uniformách se smrtihlavem, kteří kouřili a klábosili, jako kdyby popravy vykonávali den co den.

Von Dodenburg se rozhlédl, jako kdyby si z nějakého důvodu chtěl vtisknout podobu tohoto místa do paměti. Místo vypadalo pro umírání jako stvořené — nerovná a jalová půda, s řídkou trávou, a nahoře šedivé, olověné bílé mraky jako předzvěst dalšího sněžení. Náhle se ozval zvuk bot, drticích zmrzlou půdu. Přicházela Simone, smrtelně bleďá a oděná do šedých vězeňských šatů. Šla mezi dvěma obyčejně vyhlížejícími vlámskými mladíky, jimž ruce visely z rukávů otrhaných kabátů. Vypadali dojemně a v jejich posledních krocích nebyla znát žádná důstojnost. Kapitán smrtihlavů odpověděl na pozdrav strážných, jako by byli někde na přehlídce, a potom nařídil připoutat vězně ke kůlům. Strážní pracovali rychle a zručně — přece jen už to mnohokrát dělali. Trojice odsouzenců zatím hleděla tupě před sebe jako na dřevořezu z devatenáctého století, zobrazujícím popravu.

Objevil se postarší belgický farář v obnošeném rouchu a zamumlal pár slov. Modlitební knížka se mu přitom chvěla v kostnaté ruce.

„Nájemní zabijáci,“ zašeptal mladý důstojník stojící vedle Dodenburga. „nač takové cavyky? Měli je odprásknout na místě!“

Von Dodenburg hleděl na Simone a vzpomínal na pramínek potu, stékající jí mezi řadry k břichu, a na extatické křeče jejího těla. Už nikdy se to nestane. Už nikdy se nic nestane.

„ylabacht!“ zavelel kapitán smrtihlavů.

Popravčí Četa znehybněla. Pak vydal další rozkaz. Přední řada poklekla najedno koleno. Farář odstoupil.

„Zamířit!“ zavelel tlustý kapitán.

Pal!“

Dívčín výkřik uřala salva.

Zhroutila se do provazů a vlasy jí spadly podél tváře.

ODDÍL DRUHÝ

OPERACE BARBAROSSA PŘÍSNĚ TAJNÉ

Führerovo velitelství 18. prosince 1940

„Německé ozbrojené síly musí být připraveny *rozdrtit Sovětské Rusko v rychlém tažení* ještě před dokončením války proti Anglii. Za tímto účelem využije armáda všechny dostupné jednotky s podmínkou, že okupovaná území budou zajištěna proti překvapivým útokům... Přípravy budou dokončeny do 15. května 1941. Velká pozornost bude věnována utajení chystaného útoku.“

Adolf Hitler

KAPITOLA 14

Dva dny už leželi skryti v polských lesích, dva kilometry od řeky. Ve dne se skoro nic nedělo, spali nebo hráli karty. Po soumraku směli dojit k potoku, umýt se a vzít si jedno teplé jídlo za den.

Jako na letním táboře Hitlerjugend, co?“ pronesl von Dodenburg k Schulzemu.

„Já nevím, pane — byl jsem v komunistické mládeži.“

Von Dodenburg se usmál. „No, ale jako na prázdninách, to určitě.“ Schulze se podíval za něj, na tanky, ukryté mezi stromy. „To není v armádě možné, pane,“ řekl., Jen si začnete říkat, že je vám dobře, armáda vás nechá ostříhat a vrátí vás zpátky do reality. Co tady podle vás děláme, pane? Myslíte, že nás pošlou proti Ivanům?“

„To opravdu nevím,“ řekl von Dodenburg pomalu. Cítil se stejně zmatený jako Schulze a tento pocit se ho držel od chvíle, kdy je odsunuli z Belgie, v noci převezli přes Německo a potom vyklopili tady, na břehu řeky Bug, přímo proti Rusy obsazené pevnosti Brest. Tu drželi ruští spojenci od září 1939, kdy si Německo a Sovětský svaz rozdělily Polsko.

„Myslím, že na mužiky nepotáhne. To spíš nám Stalin dovolí provést jednotky Ruskem, obejít angličany a zaútočit na ně zezadu.“

Možná přes Persii. Jen si uvědomte, kolik kanystrů je narovnáno na tancích — deset dvacetilitrových kanystrů pro jeden tank. Bitvu by přece nikdo nezačal s takovýmhle množstvím pohonných hmot na bojových vozidlech, co?“

„Rád bych vám věřil, pane, ale neřekl bych, že ten starý mazaný mizera Stalin by nám to uvěřil. Nedovolí nikomu, aby strkal nos přes jeho linie.“ Mírným pohybem hlavy ukázal Schulze zhruba směrem k řece Bug.

„Kdo ví, Schulze? Jak si užijete sluníčka. Cekejte a uvidíte.“

21. Června 1941 večer se záhada jejich náhlého přesunu vyřešila. Od Čety k četě putoval rozkaz. „Prapor se ve 22:00 hodin soustředí na velké pasece... Prapor se soustředí...“ Zbytek večera proběhl ve vzrušených rozhovorech, někteří z veteránů útoku na pevnost Eben Emael se svlékli, celí umyli a oblékli si Čisté prádlo. Když se někdo zeptal, proč to dělají, odpovídali ponuře: „Plynatá sněť, kdyby tě trefili.“ Ale nováčkové se jejich vážným pohledům jen pochechtávali.

Na pasece se shromáždili už za tmy. Šup vpochodoval do středu, za ním jeho důstojníci. Zapnul malou modrou svítilnu, již měl zavěšenu na blůze.

„Prapore,“ zaskřehotal, „teď vám přečtu Fuhrerův rozkaz.“

Kašlání a šoupání nohama rázem ustalo. „Vojáci východní fronty,“ Četl z papíru, jenž držel před sebou.

„*Vojáci východní fronty*“ lato slova je zasáhla téměř fyzicky.

„V této chvíli probíhá soustředění sil, jež co do prostoru i počtu nemá ve světových dějinách obdoby. Vedle finských divizí, našich soudruhů, stojí na severu, u Ledového oceánu, vítězové od Narviku... Na východní frontě...“

V Rumunsku, na březích řeky Prut, na Dunaji, až po břehy Černého moře, stojí bok po boku němečtí a rumunští vojáci v jednotě pod velením hlavy státu Antoneska. Až tato největší fronta v dějinách světa vykročí vpřed, stane se tak nejen s cílem vytvořit nezbytné podmínky k ukončení této slavné války nebo na ochranu zemí, jež jsou v této chvíli ohroženy, ale také v zájmu záchrany celé evropské civilizace a kultury.

Němečtí vojáci! Vstupujte do bitvy, těžké a rozhodující bitvy. Osud Evropy, budoucnost Německé říše, existenci našeho národa, máte teď ve svých rukou vy a jen vy. Nechte při nás v tomto boji stojí všemohoucí!“

Zdálo se, že dlouhou chvíli stojí v tichu. Nakonec řekl šikovatel Schulze: „No, tak já se půjdu vychcat!“ Ale nikdo se nezasmál.

Sup si otřel monokl a rozhlédl se po kruhu zachmuřených mladých tváří, ozářených svitem Hindenburgovy svíčky.²² „Pánové, bohužel jsem vás musel nechat tak dlouho v nevědomosti, ale sám jsem až do před včerejška náš přesný úkol neznal. A kaprál, který řídí naše osudy, informoval divizní velitelství teprve začátkem minulého týdne.“ Jízlivě se usklíbl: „Ačkoli v tomto případě pohybují, že by na tom tak záleželo. Díky bohu má schopné štábní důstojníky.“

Sup poklepal na mapu, připíchnutou ke stěně stanu. „Naši pozici zde, v Pratulinu, proti Brest-Litevsku znáte. V 04:00 hodin přesně 2. pancéřová skupina generálplukovníka Guderiana překročí Bug 12. a 18. divizí zde a ustaví předmostí pro skupinu.“

„A Wotan, pane?⁴¹ zeptal se Schwarz.

„Nebojte se, Schwarzí. Boje si užijete, a víc, než se vám bude líbit. My překročíme Bug třicet minut před vyražením dvou pancéřových divizí a ochráníme je proti jakémukoli útoku Rudé armády. Pro Wotan to je nesmírná čest. Půjdeme v čele útoku. Ale to není jediný úkol praporu, Necvičili jsme tak usilovně a tak dlouho jen proto, abychom dělali hromadě bačkoráru chůvy. Jakmile budu mít jistotu, že předmostí nic nehrozí, mám v úmyslu zahájit s praporem útok na Brest-Litevsk. Čest dobýt město nenechám těm platfusáckým idiotům z 45. pěší.“

„Ale co generálplukovník Guderian, pane? Nebude mít námitky?“

„Můj drahý von Dodenburgu, překvapujete mě. Národně socialistický důstojník, a klade takové otázky?“ Nešťastně se pousmál.

„Pravidelná armáda má svoje předpisy, ale zbraně SS žádné předpisy nemají. Rozkazy armády budu plnit tak dlouho, jak mi to bude vyhovovat. Pak budu přijímat jen rozkazy SS. Rozumíte mi, pánové?“

Jawohl

„Dobrá.“ Sup se ohlédl. „Metzgere, přineste skleničky.“

Metzger se okamžitě objevil, jako kdyby se už dlouho připravoval na splnění tak zásadního rozkazu: vstoupit do stanu. Zcela jistě měl ucho přilepené k plachtě. Na jeho tupé tváři se zračila stále větší hrůza, když velitel odhaloval svoje plány a děsivé možnosti, které mohly nastat.

Sup vzal ze stolu na dřevěných kozách láhev.

„Francouzský, pánové,“ řekl. „Jestli dnes za rozbřesku zemřeme, nechť přitom máme v břiše dobré pití, ne tu břečku, kterou FUhrer ve své laskavosti rozdává mužstvu!“

Blížilo se svítání. Von Dodenburg stoje ve věži svého tanku si uvědomil, že hledí na vteřinovou ručičku svých hodinek. Očekával, že Rusové každým okamžikem zahájí palbu ze všeho, co mají, a zastihnou je zcela nekryté na říčním břehu. Zcela jistě už vědí, že se na ně chystá zaútočit třímilionová armáda. Nebo že by zaspali? A nebo jen čekají za svými kulomety v dřevěných věžích na čapích nohách, rozmístěných na druhé straně řeky? Změnil se překonání toku v jeden velký masakr?

⁴Minuty ubíhaly. Ručičky von Dodenburgových hodinek ukazovaly 3:15. Nad horizontem se objevil proužek mdlého bílého světla. Rozeznával napjaté tváře mladých vojáků, rozmístěných všude kolem něj, s očima soustředěnými na vzdálenější břeh řeky, jakoby v toužebném očekávání. Náhle si všiml, že jeden z nich nemá helmu. Otevřel ústa, aby ho přivedl k pořádku, ale neřekl ani slovo. Jako kdyby nějaká neviditelná ruka stiskla gigantický vypínač, oblohu rozčísil obrovský světelný paprsek. Čtyři stovky děl za ním vypálilo s duněním, jež rozechvělo zem. Vzápětí se přidaly další zbraně. Zabafaly minomety. Rozkašlaly se kulomety. Červené, zelené a bílé stopovky spletaly nad říční hladinou proužkovany ornament. Nedočkaví pěšáci z míst před tanky začali pálit z pušek. Z ruských pozic vylétly k nebi světlice a nová válka se poprvé ohnivě nadechla.

Sup se vztyčil v plné výšce a zařval: „Vpřed!“ „Vpřed!“ neslo se volání od tanku k tanku.

Sup mávl paží třikrát rychle za sebou směrem k řece, což byl kavaleristický signál k postupu.

Poklopy věží se okamžitě zavřely. Motory tanků se s řevem probudily k životu. Z jejich výfuků se vyřinu-la záplava modrého dýmu. Zaskřípění pásů se rozjel první tank. Následoval druhý. Pěšáci, lemující břeh, jim chvatně uhýbali z cesty. Dlouhá řada kovových příšer se valila k řece. První tank vjel do vody a jeho pásy odhazovaly gejzíry šterku a bláta. Následoval tank za tankem a všechny mizely pod hladinou. Úderný prapor SS Wotan se znovu vydával do války.

KAPITOLA 15

Tanky se blížily k tiché vesnici jako železné kachny, kolébající se k rybníku. Proti ještě zšeřelé obloze se matně rýsovaly jen temné černé obrysy staveb, nízkých chalup s doškovými střechami, roztroušených okolo bíle natřené kostelní věže s cibulovitou bání. Ale kromě dělostřeleckých granátů, jež někde vzadu stále vybuchovaly, se nikde nic nepohnulo. Von Dodenburg, stoje v otevřené věži, tčkal očima z jednoho okraje vesnice na druhý. Byla tahle ves prázdná, nebo jsou ivani někde schovaní a čekají, až budou moci sklapnout past? Sup si nejspíš myslel totéž. Jeho hlas rozčísł vzduch. „Tady Paprsek, tady Paprsek, okamžitě se stočit vlevo…

rozumíte?^{4*}

Jeho slova náhle přehlušil hluk kovu, narážejícího na kov. Jeden tank, vzdálený asi sto metrů, se náhle zastavil. Chvilí se zdálo, že se nic neděje. Ale pak vyšlehl do vzduchu žhavý plamen a do všech stran se rozletěly doruda rozžhavené stěpiny.

Z vesnice se v dlouhém hnědém zástupu hrnula ruská pěchota. Vojáci se bojovým křikem navzájem povzbuzovali.

Schwarz v čele druhé roty nezaváhal. Když stěly z kulometů dopadaly na boky jeho tanku, vydal signál k postupu. Jeho rota se vevalila přímo mezi Rusy. První tank narazil do předních řad a přejel je. Druhý a třetí už se brodily jen krvavou kaší. Ve sluchátkách zaslechl Dodenburg něčí bezděčný výkřik děsu, když se Schwarzův tank stočil vlevo a pak vpravo a potom pokračoval řadami, nechávaje za svými pásy strašlivou spoušť. Mladý Rus bez čapky se rozběhl přímo proti Schwarzovu tanku a mával přitom paží jako sedlák, jenž chce zahnat splašeného býka. Ale ocelový býk se zvíkat nedal. Neuhnul ze směru, jel přímo na Rusa, strhl ho pod sebe a potom se na místě otočil. Svými železnými pásy rozdrtil jeho tělo na kaši.

Během několika vteřin bylo po všem a pouhá hrstka přeživších se hnala zpět, odhazujíc v běhu zbraně. Za nimi zůstali jen mrtví a umírající, těla rozdrcená tanky.

Ale ruský protiútok ještě neskončil. Vzápětí rozčísł vzduch pronikavý svist protipancéřového granátu. Tank ze Schwarzovy roty se náhle zastavil. Přetržený pás ležel před ním jako zmrzačený úd. Další granát zasáhl motor. Zpod krytu motoru se začal valit kouř a muži z osádky vyskákali a běželi zpátky. Zezadu je pronásledovaly zuřivé stopovky projektílů.

22Dlouho hořící zákopová svíčka, zavedená v 1. světové válce.

„Nepřátelské tanky, 30 stupňů vpravo!“ rozčísl vzduch Supův hlas. „Palte libovolně!“

Von Dodenburg se podíval periskopem. Čtyři tanky T-34 řinčely přes pole před nimi, s pětasedmdesátkami namířenými na vetřelce. „30 stupňů vpravo!“ zakřičel na střelce, ale voják ho předešel. Už otáčel věží ve směru nového nebezpečí. Von Dodenburg uchopil protipancéřový náboj a vrazil jej do závěru. Páka se zařinčením zapadla na místo.

Střelec přitiskl oko k okuláru. Jeho prsty obemkly páku spouště. „Mám ho,“ řekl.

„Pal!“ odpověděl von Dodenburg.

Střelec stiskl páku. Tank se otřásl. Závěr poskočil vzad a na podlahu s řinkotem dopadla prázdná nábojnice. Výš leh švihl mladého důstojníka do tváře, ale jeho oči zůstávaly stále přilepené k periskopu. Sledoval plochou trajektorii protipancéřového granátu. Zasáhl přední pancíř nepřátelského tanku přesně do středu a odrazil se jako pingpongový míček. Další německý protipancéřový granát dopadl úplně stejně na dalším tanku.

„Nemiřte na pancíř,“ ozval se odněkud něčí křik. Byl to Schulze. „Je to k ničemu. Zkuste motor, hnací kolo, prostě něco jiného!“ Hlas zanikl v řevu jeho vlastního děla. Granát zasáhl nejbližší T-34 do hnacího kola a ruský tank se okamžitě zastavil jako kanec, střelený na komoru. Ale další tři se stále blížily, rozhodnuty zaútočit navzdory drtivé převaze nepřítele. Von Dodenburg vrazil do hlavního další náboj. Tank se znovu otřásl. Tentokrát měli větší štěstí. Granát zasáhl druhá T-34 těsně za věž. Následovala série explozí a z tanku se začal valit hustý černý dým.

„Podívejte se!“ zařval řidič.

Von Dodenburg zahlédl žhavý protipancéřový granát s bílým nátěrem. Mířil přímo na ně. Instinktivně se přikrčil a tank se mohutně otřásl. Ozval se děsivý sykot tavicího se kovu a vnitřek tanku se náhle naplnil pachem z hořících okují. Granát prorazil věž, proletěl vnitřkem a zmizel druhou stěnou věže. Ocelí prošel jako prst máslem.

Von Dodenburg se otřásl. „Střelec,“ řekl rozechvěle, „přímo, nepřátelský tank!“ Náhle zmlkl. Střelcova paže se nepohnula. Chytil muže za rameno, ale ten padl dozadu. Byl mrtev.

První ráno ofenzivy prožil von Dodenburg ve zmatené sérii vražedných epizod. Ruská polní kuchyně — gulášový kanón —, tažená čtyřmi koňmi, zmizela ve výbuchu jednoho z jeho 75 mm granátů. Kusy koní, lidí a jídla pleskaly o stěny jeho tanku. Mrtvého ruského vojáka rozmáčkaly pásy tanku. Chvilí za sebou vlekl hořící bryčku s mrtvou ženou, jíž smrt v ne-stoudné lhostejnosti doširoka rozhodla nohy. Plameny, hluk, jakot ze všech stran. Těsně po poledni nařídil Sup zastavit. Zaujali věžové postavení ve velkém půlkruhu, umístěném na nízkém hřebenu. Důstojníci zatím běželi polem k místu, kde se Sup krčil v kráteru, jenž vyhloubil granát. 21a nimi se na úpatí hřebenu krčil i van v hnědé uniformě, celý se třesa; jeho rty se neustále pohybovaly. Schwarz na něj pohrdlivě ukázal prstem. „Důstojník! *Rudý* důstojník!“ Rukávem si setřel s obličeje olej. „Chytil jsem ho u cesty, u té rozbité stodoly.“

Sup se otočil k poručíku Fickovi. „Fleku,“ řekl, „vy umíte rusky. Zkuste z toho mužika něco dostat“

Mladý důstojník s nešťastným příjmením¹¹¹ kývl a kostrbatou ruštinou promluvil k ruskému zajatci. Dlouho se zdálo, že mu nerozumí.

Ale když Schwarz vytáhl nůž, vyděšený muž se rozpovídal.

„Zeptejte se, kde je jeho prapor,“ řekl Sup.

Zajatec náhle zmlkl, rty pevně stisknuté k sobě. Schwarz odstrčil Ficka stranou a chytil sovětského důstojníka za vlasy, škul s ním k sobě a břit svého nože mu přitiskl pod nos.

„Podívej se,“ 23 zasyčel s očima planoucícma. „Když nebudeš mluvit, použiju ho na tvůj hnusný ksicht!“

Rus plivl Schwarzovi do tváře. Schwarz vystřelil salvu sprostých slov a nožem zajel do zajatcova ucha. Rus zaječel bolestí. Ucho mu odpadlo na krk a za ním se vyřinu 1 a krev.

Schwarz si otřel plivanec s tváře. „Řekni mu, že další přijde na řadu nos,“ řekl.

Von Dodenburg cítil; že se po celém těle začíná potit Před ním mučili k smrti člověka a on jen stál a nic nedělal. Kousl se do spodního rtu.

„Tak co?“ zahrozil Schwarz, když Fick přeložil jeho větu.

Dalších hrozeb již nebylo třeba. Rus, kterému se po tváři valila krev, jim řekl vše, co chtěli vědět. Když byl dosucha vymačkaný, Sup kývl na Ficka a ukazovákem naznačil stisknutí spouště. Fick pochopil, a když von Dodenburg vydával rotě rozkaz k nasednutí, ozval se od kráteru výstřel. Fick se vyhrabal ven a rozběhl se ke svému tanku. Byl sám.

Brutalita však nebyla nutná. Později odpoledne narazili na to, co bývalo důstojníkovým praporem — dlouhého lidského hada, pomalu se ploužícího prašnou cestou k nim. Zápach, který z Rusů vycházel, byl strašlivý, připomínal odér dlouho nečištěné zvířecí klece.

Uhnuli stranou cesty a ucpávali si nosy, když kolem procházeli klopýtající sovětsí zajatci s vyholenými hlavami. U nohou jim vyli a štekali vesniční psi. Ale strážní z 45. pěší divize, kteří je hlídali, na shromáždění zničených Rusů psy nepotřebovali. Pomocí bajonetů a pažeb je hnali do týlu. Když jeden vystoupil z řady, aby se vymočil, ranami ho zahnali zpět. Nedokázal se udržet a pomohl mu před sebou. Totéž mu za chvíli udělal ten za ním.

„Koukni na toho zasraného mužika, zrovna pochcal kamaráda!“ řekl Schulze. „Sráči ubozí!“ Schulze stál na věži von Dodenburgova tanku. Zaujal místo mrtvého střelce, když jeho vlastní tank shořel. Smutně potřásl hlavou.

„Tohle je spousta kluků, co už nikdy neuvidí svou mámu.“

Von Dodenburg neodpověděl. Mnozí ze zajatců vypadali jako podvyživení šestnáctiletí kluci. Cestu do Říše nemohou přežít. Věděl, že Schulze má pravdu, ale z přednášek o rasové antropologii také věděl, že Rusové jsou méněcenná rasa. Bylo by lépe je úplně vyhladit. O chvíli později se stalo něco, co plně potvrdilo jeho přesvědčení. Že ivani jsou podlidé. Jeden z vesnických psů se dostal pod nohy pěšákovi z pětačtyřicáté pěší divize. Ten psa nakopl, a když zvíře se zakňučením uskočilo, zastřelil je ranou ze své pistole. Než mohli strážní zareagovat, nejbližší Rusové vyběhli z řady a začali trhat umírající zvíře na kusy. Krvavé kusy masa si cpali do kapes jako nějakou železnou zásobu. Strážní je přitom kopanci zaháněl do pomalu se pohybujícího zástupu.

Ale von Dodenburg už nemohl tuto scénu dále sledovat. Hed kolonou se objevil Sup, přiložil si dlaně k ústům a zvolal: „Nasedat, jedeme dál!“

„Kam, pane?“

„Předmostí je zajištěné.“ Ušklíbl se. „Generálplukovník Guderian o úderný prapor SS brzy přijde. Vyrážíme na Brest-Litevsk!“

Blíže k večeru se jejich tempo zrychlilo. Rusové se vzdávali v nesmírných počtech, u silnic žadonili o zajetí. Když prapor rachotil chatrnými vesnicemi s doškovými střechami, staří rolníci a mladé dívky v krojích vybíhali z ubohých chalup a přinášeli tradiční přátelské dary na uvítanou - vodku, chléb a sůl.

Kilometr ubíhal za kilometrem. Jednomu z von Dodenburgových tanků se přetrhl pás a museli jej opustit; Sup nechtěl dopustit žádné zdržování. Vojáci si dokonce museli ulevovat přes okraj věže.

Za soumraku minuli velký kamenný směrník s nápisem, jenž rozluštili až po jistých obtížích „Brest--Litevsk 3 versty”.

Sup zrychlil tempo. Zvuk dělostřeleckého duelu sílil a oni začínali míjet pozůstatky prudkých bojů - zničené německé polopásové transportéry a samohybná děla s osádkami rozhozenými kolem troskek. Pušky zabodnuté hlavní do země, jejichž pažby zdobily německé helmy, označovaly v kukuřičném poli místo, kde se německý pěšák setkal se smrtí. Pláně, ještě před chvílí plné života, plné Rusů i Němců, se náhle vyprázdnily - dorazili k frontě. Von Dodenburg strčil do Schulzeho a ve snaze překřičet řev tankového motoru zakřičel: „To je ono!”

„Ano, pane, já vím. Podívejte se.”

Von Dodenburg se podíval naznačeným směrem. Jako loď, vynořivší se náhle z mlhy, vztyčila se z žlutohnědého dýmu dělostřelecké palby temná silueta, ale téměř vzápětí zase zmizela. Byla to pevnost Brest-Litevsk.

„Tohle postavili ve středověku,” vysvětlil Sup, poklepávaje na model, jenž mu poslali zpravodajci. „Ale jak můžete vidět, pevnost byla rozsáhle modernizována a je velice odolná, dokonce i proti moderním zbraním.” Důstojníci zírali na model, stojící na stole v chalupě starosty vesnice, kterou Geier večer zabral pro své velitelství.

Pevnost obklopovaly příkopy a říční ramena a umělé kanály ji rozdělovaly do menších ostrovů, krytých na pohled velice pevnými postaveními protitankových děl.

„Jaká je síla Rusů?” zeptal se von Dodenburg.

„Podle zpravodajců mají v oblasti pět pluků — dva doplněné dělostřelectvem. Ale vzhledem ke sklonu pánů Špionů k poloprávdám nám nedokážou říct, zda jsou mezi děly i protitanková.”

„Jistě.”

„Jisté je jedno - generálplukovník Guderian, ten velký znalec pancéřové války, se domnívá, že pevnost nelze dobýt tanky.”

Sup se nedokázal ovládnout; všem ostatním velitelům kromě sebe se musel neustále pošklebovat. „Tudíž svěřil tento úkol 45. pěší.

Generálplukovník Guderian však nezná prapor Wotan. Pokud nemůžeme použít své tanky, změníme se v pěchotu. Rozuměno?⁴¹

„Rozkaz,” řekli vyčerpaně.

„Dobrá.” Znovu se naklonil nad model. „Můj plán je tento. Tíhu útoku ponese pánové von Dodenburg a Schwarz. Fick s třetí a Moewe se čtvrtou rotou vykonají klamný útok na střed a křídlo — tady a tady.” Zapíchl své špinavé prsty do modelu. „Rusové, doufám, se domnívají, že naše tanky se pokusí pevnost obejít a že přenechají boj pěchotě.”

„A co pěchota, pane?” zeptal se Fick.

„Pěchota?” usmál se Sup cynicky. „Pěchota útočí za svítání, z východiště, s dělostřeleckou přípravou -a tak dále.”

„A my jim pomůžeme, pane?”

„Pomůžeme? A odkdy se zbraně SS zajímají o pěchotu? Necháme je, aby si dělali, co chtějí, a my se budeme starat o svoje. Já jim do jejich činnosti mluvit nebudu. Víím jediné - tento prapor bude v pevnosti zítra v tomto čase. Rozuměno?”

„Rozuměno, pane.”

„Dobrá. Máte rozchod.”

Vyšli do temnoty plné záblesků. Houfnice 45. pěší už zahájily dělostřeleckou přípravu před útokem a země se otrásla výbuchy granátů. Byli však příliš unaveni, než aby si toho všímali. Ulehli tam, kde zrovna stáli, a vyčerpaně se pohroužili do spánku. První den plánu Barbarossa skončil.

KAPITOLA 17

Útok pluku z 45. pěší divize byl odražen. To se dalo čekat. Houfy panikou zachvácených pěšáků se valily zpět liniemi Wotanu, s tvářemi černými od kouře.

Pár důstojníků se pokusilo útek zastavit, ale Sup jim naznačil, aby se o to nepokoušeli. Opovržlivě pronesl: „Pánové, nešpiňte si prosím ruce s tou luzou. Nestojí za to.”

„Jsou to přece němečtí vojáci,” namítl von Dodenburg. „Nemůžeme nechat německé vojáky utíkat.”

Sup na něj cynicky pohlédl. „Německá pěchota — neporazitelná, co? Nevěřte tomu, mí drazí druhové. Už jsem je viděl prchat a nepochybují, že je ještě mnohokrát uvidím. A uvidím je znovu prchat, dříve než se stanu generálem a budu přeložen ke štábu.”

Bitva o pevnost zuřila přímo před nimi. Ruské dělostřelectvo proorávalo trosky 45. pěší divize jako gigantický pluh a v rachotu granátů se utápěly skřeky pěšáků, prchajících do týlu. Útok 45. pěší divize byl systematicky masakrován a nikdo už proti tomu nedokázal nic udělat. Sovětská pěchota do půl hodiny zcela dobyla německé pozice a nastal čas nepřátelského protiútoku v plné síle.

Vládlo vražedné horko. Po vojácích. Čekajících v zavřených tancích, se řinul pot, jejich uniformy vlhly do černá.

V ruských pozicích se dosud nic nepohnulo. Nebyť nejasné rudé záře nad pevností, jejíž silueta se tyčila proti šedému nebi, zdálo by se, že je poklidný letní

den s bouřkou na obzoru. Von Dodenburg hleděl do slunce. Mělo temně měděnou barvu. Až slunce dojde přesně za Rusy a bude svítit protivníkům do očí, pak zaútočí. Olízl si suché, rozpraskané rty. „Jak jste na tom s naftou?” zeptal se řidiče.

„Přes 200, pane,” zazněla odpověď.

„Schulze, všechno v pořádku?”

„Samozřejmě. Jen se mi chce hrozně chcát. Nemůžu se ani dotknout toho blbého závěru, jak je horký. Mám zvláštní pocit, že tu nejsme vítáni. Ale jinak je všechno v pořádku, pane.”

„Vtipné,” řekl von Dodenburg. „S takovým nadšením to ve zbraních SS dotáhnete vysoko.”

Všechny Schulzeho myšlenky však náhle zmizely a vedro zůstalo zapomenuto. Ve vysílače se ozval Supův hlas. „Už jedou... hezky vyrovnaní... odhadovaný počet patnáct až šestnáct.”

Von Dodenburg přitiskl oči k periskopu. Valil se k nim dlouhý tenký had tanků T-34, s reflektory naplno rozžehnutými, s bouřkovými mraky za sebou, jež zatemňovaly oblohu a zakrývaly slunce. Oblohu rozčísł blesk a po chvíli následovalo mohutné zadunění hromu. T-

34 se stále blížily, jakoby bez hlesu, rachot jejich pásů se utápěl ve větru, jenž následoval po zahřmění. Von Dodenburg, tísňící se v rozžhavené věži, procházel očima tiché řady nepřátelských tanků. Deset. .. patnáct... je jich dvacet.

Vysílačka zmlkla, ale von Dodenburg věděl, že všichni se krčí s očima přitisknutýma ke gumovým okulárům svých periskopů a čekají na velitelův rozkaz k palbě. T-34 se blížily a blížily. Velmi zřetelně už viděl jejich shrbené siluety i rudé hvězdy na věžích. Hlavně jejich krátkých 75milimetrových kanónů se otáčely ze strany na stranu. Znovu udeřil blesk. Po něm následovalo mohutné zahřmění. O věž se rozpleskly první těžké dešťové kapky. Sup stále nevydával žádný rozkaz. Prapor čekal, zakopaný po věže, jako by hypnotizovaný horkem a neschopný pohybu. Pak zaskřípal hrubý Supův hlas. „Zahajte palbu... Zahajte palbu!"

Nad ruskými T-34 se rozeřvala zuřivá bouře, déšť bubnoval v hromovém rytmu do jejich věží a reflektory zhasly. Okamžitě však následovalo jiné světlo — zběsilé nafialovělé plaménky, šlehající z hlavní ruských kanónů, následované prvními protipancéřovými granáty.

„Schulze," zařval von Dodenburg přes řev motoru, „věž vlevo!" Schulze okamžitě vypálil. Von Dodenburg jako fascinovaný sledoval jejich granát, jenž udeřil do boku jednoho T-34 a odrazil se vysoko k obloze. Von Dodenburg vrazil do kanónu další náboj.

„Pal!" zařval.

Vpravo od nich se náhle zastavil jeden T-34, sklonil se vpřed a pak poskočil zpět. Z věže vyšlehl úzký hrot plamene. Tank se vzeplal na zadní. Čumák zvedl ze země, jako kdyby jej vystřelila exploze kdesi uvnitř. Pak náhle vybuchl a jeho kovové stěny se rozpadly. Stopovky vybuchující munice křížovaly oblakem bílého kouře.

„Dostali jsme ho!" vykřikl řidič. „Přesně mezi oči!" „Pal!"

Schulze, oslepený oponou deště, ženoucí se stepí, stiskl páku spouště. Jestli nepřítelé zasáhli, to nevěděli. V té děsivé, kvílející temnotě, již oťrávalo gigantické hřmění, mohly náhle se objevující červenofialové záblesky ohlašovat buď blesk, nebo další zničený nepřátelský tank.

Stěna deště náhle zmizela a k nim burácel jeden T-34. Jeho řidič byl stejně oslepen jako oni. Schulze vypálil první a věž T-34 vyletěla vysoko do vzduchu, jako by byla z papíru. Následoval oblak unikající nafty. Ta vzápětí vybuchla a k nebi, na karmínovém pozadí hořící nafty, se vyvalila olověná láva. O několik vteřin později znovu padla tma.

A potom byli zasaženi. Ve věži vybuchlo oslepující bílé světlo. Von Dodenburga jako by chtělo cosi vysát a ucítil pach pálicího se masa a vlasů. Otvorem propáleným ve stěně věže kvílivě vnikal proud žhavého vzduchu a tank se zastavil.

Van Dodenburg, stále oslepený světlem, cítil, jak ho kdosi zvedá za podpaží. Kolenem se udeřil o kov. Řval v agónii.

„Nechte toho!" vyštěkl čísi hlas. Byl to Schulze. A pak na své tváři ucítil déšť. „Jste vedle věže. Skočte na zem — rychle!"

Teď to uviděl. Vpravo cosi divoce hořelo a vrhalo na vše kolem krvavě rudé světlo. Skočil a nemotorně dopadl na všechny Čtyři. Z jeho tanku začaly vylétat zuřivě žluté jazýčky plamínků.

„Schulze," zařval. „Skočte, proboha!"

„Řidič, ten zasažený řidič," zakřičel Schulze v odpověď. „Nemůžu toho parchanta vytáhnout."

„Pomůžu vám." Pokusil se vstát, ale nohy se mu podlomily. Plazil se po rukou a po kolenou a cítil stále silnější žár plamenů, jež rostly a rostly.

„Už ho mám..." Schulzův výkřik skončil zděšeným heknutím. V rukou držel řidičovu hlavu.

Metzger hleděl na tuhý kus *Dauenwurstu* a krajíc černého komisařku, z něhož vyčuhovala stébka slámy. Stravitelným jej nedokázala učinit ani láhev vodky, již měl zastrčenou v kapse. Po dnu, kdy bojoval a nasazoval život za Národ, Vlast a Vůdce, by měl voják dostat pořádnou stravu.

Zasmušile hleděl na Supova záda. Ten se skláněl nad vysílačkou, postavenou na bočnici tanku. Velitel - jako obvykle - zapomínal, že člověk má něco jako žaludek. Měl plné ruce práce s válčením a se snahou o získání drahocenné kovové placky.

Nad jeho hlavou zavyl ruský granát, ale neškodně vybuchl o několik metrů dál. Fronta ležela těsně před nimi, ve žlutavé mlze, zahalující bojiště. Ale Metzger neměl sebemenší chuť prohlížet si krajinu v bitvě. Žaludek se mu kroutil a dokázal vnímat jediné: vlastní hlad.

Mrkl na Supu, jenž se stále zabýval vysílačkou. Metzger si rychle spočítal riziko. Trvalo by mu nejvíce pět minut, než by došel ke skupině dřevěných zemědělských budov pod sebou. Tam budou vajíčka. Půl tuctu smažených vajec, smíchaných s *Dauern-wurstem* a zalitých několika hlty vodky to by bylo jídlo hodné vojáka. Když přemýšlel, žaludek se mu zase zkroutil. Vylezl ze svého okopu, došel k nejbližšímu křoví, jako by se šel vymočit, a vzápětí se rozeběhl po cestě ke statku.

Vytáhl z pouzdra pistoli. Před očima měl obraz smažených vajec, poházených tu a tam kousky *Dau-ernwurstu* s jemnou vůní česneku. Krom toho, říkal si v pokusu zaplašit plížící se pocit, že vlastně „tváří v tvář nepříteli" opustil své postavení, „mi vejce dělají moc dobře. Kdybych se denně dostal k půltuctu vajec, určité bych už se svým nabíjákem neměl žádné trápení. V tom to vězí — nedostávám řádnou stravu!" Když opatrně krácel ke shluku chalup a překonával hrubý dřevěný plot, náhle se mu v mysli zjevila vzpomínka na starou vojenskou pornografickou pohlednici, vydávanou vojákům, odcházejícím na dovolenou. Zobrazovala vojáka na dovolené, jenž před sebou tlačil trakař s obrovským „nabíjákem", zatímco přede dvěma domy Čekala jeho manželka, s tváří ruměnou vzrušeným očekáváním. Vzpomněl si na Lore, svoji ženu, jaké to bylo, když se vzali. Samozřejmě, ještě ji má trochu rád, ale co mu asi řekne, až na to přijde...

Náhle své myšlenky zaplašil. Statek nebyl opuštěný. Z chalupy vyšla tlustá žena, v Červené pěstí svírající ucho vědra.

Škubl hlavní svého samopalu. „Ty, pitomá Polko," otázal se stroze, „kde jsou muži?"

Žena v úsměvu ukázala své nahnílé zoubky a řekla něco nesrozumitelného. „Muži," naléhal. „Kde muži?" Pak se chytil za poklopec a naznačil necudné gesto.

„Muži, rozumíš? Ty tupá polská svině."

Mohutná žena k němu přistoupila, široce se usmívajíc, a udělala gesto, jemuž nemohl nerozumět. Krátké rozhlédnutí mu potvrdilo, že jsou ve statku sami. Ivani utekli, byli to přece jen posraní zbabělci, jakmile ucítili první závan německého střelného prachu.

„Vejce. Chci vejce." Sehrál nešikovnou etudu slepice, snášející vejce. „Vejce, rozumíš?" Kývla hlavou a prstem mu naznačila, aby ji následoval. Přitom se smála a házela po něm očima. Sledoval ji přes špinavý dvůr. Zastavila se u chatrného dřevěného žebříku, opřeného o stěnu otevřeného seníku. Znovu mu naznačila, aby ji následoval, a když začala stoupat po žebříku, jenž vypadal, jako by se měl každým okamžikem pod její vahou zřítit, vykasala si sukni.

Stoupal za ní. Výhled mu zakrývaly její velikánské kýty. Když se dohrabala do seníku, zahlédl její spodky. Byly vyrobeny z řídké vlněné pleteniny, jako by si je upletla sama.

Žena rozehnala vychrtlé bílé slepice, jichž bylo horní patro plné. Ohnula se, nabídla Metzgerovi další pohled na svoji nesmírnou zadnici, a začala sbírat vajíčka, ležící na špinavé slámě. Přitom pokvokávala, jako by je sama snášela.

Když jich nasbírala tučet, přistoupila k němu a s rukama opřenýma o břicho mu je nabízela. Náhle, aniž ji stačil zastavit, mu ruku s vajíčkem vrazila hluboko do kapsy. Přes látku cítil, jak je teplá. Na její tváři se zjevila tupá hovězí extáze. Rty se jí rozestoupily a ani se nepokusila skrýt své zčernalé zuby.

„Co je?“ zaprotestoval vztekle. „Nech toho!“

Ale nepřestávala. Koulejcíc černýma očima strčila mu do kapsy další vejce. Ale tentokrát jí to nestačilo.

Její tlusté, klobásovité prsty ho stiskly, jako by se chápaly násady hrábí.

Volnou rukou se jí pokusil odstrčit „Nech mě, ty špinavá cuchto!“ vykřikl. „Co si myslíš, že to asi je, cloumáš s ním jako s nějakou zasranou pumpou!?“

Ale žena se nenechala odradit. Bylo vidět, že je Metzgerem uchválena. V očích jí tančily divoké pablesky a její mohutné břicho se vzrušeně pohybovalo tam a zpět, když se kymáceli přes seník, rozhánějící kdákající slepice do všech stran. Vejce se rozbila a kapsu mu zaplnila teplá tekutina. Ale její prsty ho stále nepouštěly. Volnou rukou horečně lomcovala jeho poklopem a vzrušeně přitom supěla. A náhle pod její tvrdou dlaní ucítil praporčík Metzger jiné tvrdnutí, takové, jaké už po dlouhé měsíce nezažil. Ústa otevřel úžasem. Přestal se bránit.

Obrovská Polka s potěšeným smíchem rozervala knoflíky jeho poklopce a vytáhla to ven, s energickým škubnutím, jako by vytahovala vědro ze studně.

Volnou rukou si hrábla mezi nohy. V příštím okamžiku už její staromódní vlněné spodky ležely obtočeny kolem kotníků. Byla připravena k boji. A ušaslý, ohromený Metzger se podíval dolů a uviděl to také. Jako za starých časů. „*Dobja... Dobja...!*“ zasténala velká žena chraptivě a náhle padla naznak na slámu, rozevřevši v očekávání své velké nohy se špinavými koleny.

Metzger zahlédl chumáč černých chlupů. Pokročil a nesl to v ruce jako nějaký cenný dar. Žena zavrtěla zadnicí, připravujíc se na přijetí jeho váhy. Ale náhle vše skončilo. Venkovskou idylu roztal vysoký hlas. „Metzgere, kde krucinál jste? Měli bychom válčit, jestli jste na to nezapomněl.“

Byl to Sup. Metzger se podíval dolů. Dlouho očekávaná erekce se rozplynula, jako by jí nikdy nebylo, a tlustá Polka se zmítala na slámě, snažíc se zakrýt své vnady jako nějaká upejpavá slečinka z internátní školy.

KAPITOLA 19

Zbytky první rotý opatrně postupovaly zemí mocně rozrytou krátery. Jen těžko bylo lze si představit, že ten, kdo tohle místo bránil, mohl přežít. Žlutá mlha se na chvíli zvedla a v té chvíli mohli spatřit první umělý kanál a za ním rozbitou siluetu pevnosti Brest-Litovsk. Červené jazyky plamenů jim řekly, že pevnost se dosud nevzdala, ale von Dodenburg nikde neviděl pozůstatky 45. divize ani Schwarzvovy 2. rotý, jež, jak doufal, prorazila řadou T-34.

Začali se brodit vodou. Byla chladná a hladinu pokrývala vrstva špinavě červené krve z mrtvol. Věděli, že ivanům nabízejí snadné cíle, ale na druhý břeh došli, aniž se ozval jediný výstřel. Když se vydrápali na vrchol, pochopili proč. Krajina byla pokryta mrtvými Rusy a Němci. Mezi těly dosud hořelo několik německých polopásových transportérů s osádkami visícími přes bočnice. Paklíče, znak „osobního oddílu“, však von Dodenburg na jejich uniformách neviděl.

Za nimi se ozvalo tiché zamručení. Von Dodenburg se prudce otočil a spatřil umírajícího Rusa, opřeného o rozbité kolo děla, s krvavým pahýlem v místech, kde mívá nohu. „*Voda, **zaskřehotal. „Voda, gospodin. ”*

Schulze popadl svoji čturu a vykročil k němu. Shýbl se, ale když umírající voják uviděl znak na jeho límci, oči se mu zúžily hrůzou.

„SS,“ vydechl. Vzápětí mu hlava padla vzad na ocelové kolo a byl mrtev.

Schulze na mrtvého zmateně zíral. „Co jsem udělal?“ zeptal se. „Chtěl jsem tomu ubožákovi jenom pomoci.“

„To asi ten váš ksicht, šikovateli, vyděsil ho k smrti.“

„Držte hubu,“ vyštěkl von Dodenburg. Ale Schulze se nenechal umlčet.

„Řekněte mi, pane, co můžeme proboha dokázat s touhle partou zelenáčů?“ Přitom máchl rukou po zbytku druhé rotý.

Jsem si jist, že poručík Schwarz také prorazil. Musíme ho najít a nasměrovat. A musím říct, že větší strach než z Rusů mám s majora Geiera. Ti nás můžou jenom zabít, ale major Geier nám všem určí koule, jestli neuspějeme — tupým otvíračem na konzervy.“

Schulze popotáhl nosem. „No dobrá, ale pak neříkejte, že jsem vás nevaroval, pane,“ poznamenal temně. Von Dodenburg vydal pýchotní signál k vyrazení. Zbytky rotý se rozvinuly do bojové linie po obou stranách prašné cesty, vedoucí k pevnosti, znovu a znovu ozařované červenými záblesky děl. Vojáci opatrně vyrazili, se zbraněmi pohotově. Ale po nepříteli nebylo ani stopy, kromě materiálu, jenž za sebou zanechal při zbrklém ústupu před překvapivým prvním úderem 45. pěší. Cesta a pole po jejích stranách byly posety helmami, plynovými maskami, dlouhými šedými kabáty. Čapkami, hrnci, dokonce i sovětskými samopaly s kulatými zásobníky. Ale von Dodenburg věděl, že ne všichni Rusové při prvním spatření Němců utekli. Dokazovaly to velmi odhodlané ranní útoky tanků T-34. Jejich taktika byla možná hloupá, nebezpečná, ale nikdo nemohl popřít, že Rusové bojovali statečně.

Při této myšlence se spíše instinktivně přikrčil. Tento pohyb mu zachránil život Kulka mu hvízdla kolem hlavy a odrazila se od boku zničeného tanku za nim. Von Dodenburg se v téže chvíli otočil, zamířil

a vystřelil. Kulky ocesaly listy* ze stromu. Někdo vykřikl, z větví se vyvalila temně zelená postava a v oblaku náhle zvítěného prachu dopadla na zem.

JC zemi!“ vykřikl von Dodenburg.

Všichni padli k zemi současně. „Schulze, ke mně!“ zvolal von Dodenburg ze země, očima hledaje další odstřelovače. Schulze k němu přiběhl a praštil sebou o zem. Někde našel chlebník plný německých granátů a v pravici třímал mačkadlo na brambory. „Okamžitě ve vás poznal důstojníka a gentlemána, co?“ hekl. „Na podčlověka to celkem ujde.“

„Ano, máte pravdu, Rusové nejsou tak hloupí, jak si lidé u nás doma myslí. Kryjte mě, jdu se rozhlédnout.“

„Beze mě nepůjdete, kapitáne. Tihle zelenáci nám poskvrnou dostatečné palebné krytí. Budou jen rádi, když je necháme, kde jsou, a špinavou práci uděláme sami. Pojďme.“ Začal se plížit vpřed a von Dodenburg ho následoval.

Připlížili se k mrtvému odstřelovači. „Ať mě vezme Čert!" zafuněl Schulze. „Podívejte se, je to ženská!" Odstřelovači se svezla přilba a odkryla záplavu ruských vlasů. A přestože ležící postava měla příliš velkou uniformu, nedaly se přehlédnout znaky napovídající, že to byla žena.

„Zrzky se mi vždycky líbily," supěl Schulze, když se plížili dál. „Ty mají v kalhotkách pěkně ostrou papriku. Na zrzavou se můžete vždycky spolehnout, že vám dá pořádné do těla_____"

Náhle zmlkl. Zpoza valu před nimi se nesly hlasy — mnoho hlasů, které hovořily podivným jazykem. Nepochybně tam spolu rozprávěli opilci. „Viděl jste to někdy?" vzdechl Schulze. „Všichni ti pitomci jsou ožralí!"

Von Dodenburg hleděl na scénu mlčky, s otevřenými ústy. To, co vypadalo jako rota ruské pěchoty, bylo do daleka roztažené, čapky se štítky a velkou rudou hvězdu měli vojáci posunuté do týla, zbraně drželi lehkomyšlně, zatímco hrstka dalších mužů v tmavších uniformách sháněla na místo před pěšáky skupinu civilistů. Civilistům se očividně nechtělo, ale muži v tmavých uniformách jim hrozili pistolemi, a když někdo zareagoval pomalu, čekal ho za liknavost kopanec do zadnice v pytlovitých kalhotách.

„Co myslíte, že dělají?" zeptal se Schulze.

„Nevím," odpověděl von Dodenburg. „Ale jedno je jisté: ta pěší rota nám stojí v cestě."

Když se plížili zpět cestou, kterou přišli, muži v tmavých uniformách začali rovnat opilé pěšáky do křivolaké řady za vyděšenými civilisty.

Ruský minomet naposledy zavyl a příslušníci SS se začali opatrně zvedat ze země, poseté helmami.

Vítr před nimi odháněl hnědý dým z výbuchů a ukázalo se pole, rozryté krátery. Ale nic víc se vidět nedalo. Rusové nepostupovali pod ochranou děl. Zmatený von Dodenburg vykřikl: „Dobrá, hlídejte si to vpředu a každý sudý vystoupí!" Schulze vedle něj si zapálil cigaretu a řekl: „Co teď, pane? Kam půjdeme dál?"

„Kéž bych to věděl.** Kousl se do rtu. „Nedokážu pochopit, na co se ti mizerní Rusové chystají."

Opatrně vyhlédl nad okraj jejich okopu. Vpředu se stále nic nehýbalo, proto usedl vedle Schulzeho a posunul si helmu do týla. Jako dvě novicky v kláštěre," poznamenal mrzutě Schulze. „Nejsme tu k ničemu." Potom se ponořili do zasmušilého mlčení.

„Pane," vyrušil je polekaný hlas. „Už jdou!*"

Von Dodenburg si upravil helmu, popadl svůj schmeisser a vystrčil hlavu nad okop. V narudlé záři zapadajícího slunce spatřil neuspořádané linie ruské pěchoty, opile se potácející přes pole, plné pozůstatků boje. Ale jeho pozornost neupoutali ruští vojáci, nýbrž skupina civilistů, hnaných před nimi, jejichž starodávné tváře zvrásňoval zoufalý strach.

Ježíši!/" zasténal Schulze.

„To je tedy budíček!" A von Dodenburg si náhle s hrůzou uvědomil, co tím myslí.

Neozval se jediný zvuk, kromě dechu čekajících vojáků SS a dusání ruských pěšáků, krytých štítem z civilistů. Rusové už došli na 150 metrů od jejich pozic. Někde blízko zaslechl von Dodenburg cvaknutí závěru. „Palbu zadržet," nařídil.

„Nestřílet, dokud nedám rozkaz!"

Sto metrů. Tváře Rusů už viděl zřetelně. Byly to obličejové tváře, kteří celý život pracovali venku skromné, poctivé tváře, prosté jakýchkoli emocí kromě strachu. Padesát metrů. Kolem sebe cítil, jak se jeho lidé chystají k palbě. Musel se rychle rozhodnout. Opilý hlas náhle zavelel. Postup nepřítele se zastavil. Za civilisty se jakoby odnikud vynořil dlouhý zástup Rusů. Zaslechl slovo „Němec" a rozkaz „davaj Hni se!"

Starý civilista vykročil, s rukama prosebně zvednutýma. Pak se zastavil a řekl: „Pánové, poslouchejte mě."

Mluvil podivnou, starobylostou němečinou, podobnou jazyku, jaký užívají Švábsští vesničané, ale byl to současně hlas Vlasti. „Musíte se vzdát jinak nás všechny pobijí."

Von Dodenburg si náhle uvědomil, co má stařec na sobě. Tento šat viděl v rasovém muzeu v důstojnické škole v Bad Tolzu. Bylo to tradiční odění povolžských Němců, skupiny sedláků, kteří do tohoto ruského kraje emigrovali v osmnáctém století. Vyděšení civilisté, stojící mezi nimi a Rusy, byli právě takoví Němci jako oni sami možná ještě víc.

„Můžete utéct?*"44

„Ne, pane, to není možné," řekl vrásčité stařec. „Musíte se vzdát. Musíte nás zachránit. Chceme se jenom vrátit do své domoviny."

„*Davaj!*" zakřičel hlas zezadu.

„Pobijí nás," řekl stařec vyděšeně.

„Kristepane!" zavrčel Schulze. „Ti ivani nás tedy dostali. Co teď budeme do prdele dělat, pane?"

Von Dodenburg neodpovídal. Co budou dělat? Vesničané na něj pokorně hleděli, s rameny mírně svěřenými v očekávání.

Hlas znovu vykřikl: „Davaj

Opilí vojáci štouchli svými bajonetami vesničany do zad a vykročili. Vesničané se potáceli před nimi, s očima doširoka rozevřenýma strachem.

Němečtí vojáci po celé linii pozvedli zbraně. Rusům už k nim zbývalo pouhých čtyřicet metrů. Jeden nebo dva z nich se ani neobtěžovali držet pušky u líce. Spustili je k boku, přesvědčení, že Němci se určitě vzdají.

Von Dodenburg naposled pohlédl do tváře starého muže. Potom pozvedl svůj schmeisser. „Pal!" zvolal. První dávka srazila starému Němci hlavu s ramenou. Potom začal masakr.

KAPITOLA 20

Nastal třetí den bitvy o citadelu. Sup přesunul své mobilní velitelství do blízkosti obležené pevnosti, jež stále úporně odolávala plné síle Guderianovy artilerie, podporované štukami. Ale ani z těsné blízkosti nedokázaly jeho roty uspět. Mladý Fick prorazil jen na několika místech. Schwarz při jednom spojení ohlásil, že se mu podařilo do citadely proniknout Ale třetí rota zmizela v jínu bitvy stejně jako zbytek první roty, jenž byl jako pěchota vyslán k pěšimu průzkumu. Bylo to skličující. Von Dodenburg byl vždy schopným důstojníkem, přestože na polního velitele poněkud citlivým. Byl by z něj však excelentní štábní důstojník. Štábní důstojníci si mohou dopřávat luxusu emocí.

„Metzgere, asi je čas obhlédnout bojiště a zasloužit si žold, co vy na to?"

Metzger ztěžka polkl. „Dle vašeho rozkazu, pane majore!" vyštěkl v řádné vojenské odpovědi, tak jak by měl správný vyšší poddůstojník učinit Sup si pevněji zašrouboval monokl do oka. „Měl byste vzít vysílačku. Možná se nám podaří kontaktovat Schwarze,

až se dostaneme blíž k boji. lady jim vysílaček zbude ještě dost" Pak, jako by si ještě na něco vzpomněl, dodal: „A raději mi podejte pušku. Jeden nikdy neví."

„Rozkaz!" vykřikl Metzger, ale když se otáčel k Supovi, dopadla mu k nohám puška, odhozená nějakým bačkorářem, který prchal kolem nich dozadu. Asi je to tam zlé, když si Sup chce vzít pušku!

„Je to možné, pane?" vydechl Metzger, když se přikrčení prodírali porostem vedle dlážděné cesty a dívali se na Rusy ve vodě. „Tihle mužíci to snad nemají v hlavě v pořádku! Oni se koupou uprostřed bitvy!"

Sup neodpověděl. Srdce mu bušilo, rty měl vyschlé a nozdry jako by mu zmáčkla nějaká obří ruka. Ale nezpůsobil to strach. Pocit, jenž ho ovládal, byla touha. Setřel si pot, jenž mu vyvstal na čele, a hleděl na jejich těla. Jak pohlední byli, pevní a ramenatí, s útlými boky nad mohutnými chlupatými sloupky nohou. Nepodobali se německým tělům, změkklým pohodlným životem a závislosti na strojích. Byli to venkovští hoši, tvrdí a primitivní.

, Pane," pohlédl na něj Metzger zvědavě, „Co chcete dělat?"

Supův prst se ovinul kolem spouště jeho zbraně. „Musíme překročit tento vodní tok," řekl. „Až dám signál, palte." Pak prostrčil hlaveň pušky keřem.

Mladí ruští vojáci stále dováděli ve vodě, jako by nevnímali, že kolem nich se bojuje. Jeden se ohnul a začal se drbat mezi nohama. Sup ztěžka polkl. Skoro jako by ani netušil, co dělá, stiskl spoušť pušky.

Chlapec vyskočil do vzduchu a padl na břicho do mělké vody. Metzger vedle Supa rozbírácel svůj samopal. Proud střel zasvířel vzduchem.

„Pozor!" vykřikl Sup.

Běžel k nim jeden Rus, úplně nahý, s bajonetem v ruce. Metzger stiskl spoušť svého samopalu, ale nic se nestalo. *Selhal!* Vzápětí už Rus ležel na něm. Vedle nich se Sup potýkal s dalším nahým Rusem. Musel se postarat sám. Ovinul ho Rusův pach. Viděl jeho otevřená ústa, jeho hrůzou rozšířené oči, pot stékající po jeho tváři, poseté dülky po neštovicích. Zvedl pěst a udeřil ho do obličeje. Z Rusova nosu vytryskla krev. Jeho velké ruce svíraly Metzgerův krk. Prsty se mu zadíraly do masa. Začínal už vidět hvězdičky. Ještě chvíli a bude po něm. V zoufalství vykopl koleno proti Rusovu rozkroku. Metzger mu ale nedal čas se vzpamatovat. Železnou pažbou pistole udeřil Rusa přímo doprostřed obličeje. Metzger sáhl po jeho bajonetu a zkušeným pohledem řezníka, jímž býval, přejel mladíkovo tělo. Břicho bude nejlepší. Zhluboka se nadechl a bodl. Chlapec se vzepjal. Rukama pevně sevřel čepel bajonetu. Jeho ostré břity mu rozřízly dlaně. Metzger bajonet vytáhl. Hoch na něj zíral jako tupé zvíře, mezi jeho špinavými prsty prýštila krev. Metzger znovu pozdvihl bajonet. Sup vedle něj už byl se svým protivníkem hotov. Pečlivě, skoro jako kdysi v bourárně jatek Braun & synové, a se strachem, že první bodnutí se ne zcela podařilo, vnořil bajonet podruhé do chlapcova břicha. Zemřel bez hlesu.

Po dvou hodinách narazili na to, co bývalo von Dodenburgovou rotou a teď čekalo zakopáno kolem rozstřílené tramvajové vozovny, spolu se skupinou mužů ze 45. pěší divize. Pět set metrů před nimi leželo ohnisko odporu pevností - kostel z osmnáctého století, s pozlacenou cibulovitou bání, proděravěnou německými děly. Ale kostel se stále držel a bránil Němcům v dalším postupu. Sup odložil pušku a z holínky vytáhl plochou láhev. Jdeme, Metzgere," vybídl, „to jsou naši." Zatímco Metzger postupoval opatrně skrčený, Sup bujaře kráčet po tramvajových kolejkách k rozbitému stanovišti roty, jako by vyrazil někam na procházku.

„Ježíšmarjájosef," ozval se zastřený bavorský hlas. „To je Sup - tedy velitel," spěšně se opravil.

Obránci rozbité tramvajové vozovny, špinaví z boje, s otevřenými ústy a posvátnou bázní zírali na svého velitele. Asi metr od něj zvedla kulka ruského odstřelovače obláček prachu. Metzger nadskočil, ale Sup ne. Jen si bičíkem švihl do holínky. „Neumějí střilet, tihle mužíci!" poznamenal jako dokonalá karikatura tradičního pruského důstojníka.

Mezi obránci začal stoupat spontánní jásot. Sup se mírně pousmál a vpochodoval do vozovny, jejíž vý

buchy pokroucený krov visel k zemi jako groteskně znetvořené údy. Přikrčil se vedle von Dodenburga, aby vyslechl předpisové hlášení.

„První rota, jeden důstojník, jeden poddůstojník a dvacet mužů, pět raněných. Připojeno dalších padesát mužů ze 45. pěší, pane."

„Výborně, von Dodenburgu, vedete si dobře. Jaká je situace?"

Von Dodenburg ukázal rozbitým oknem na dvojici betonových bunkrů, stojících u silnice ve vzdálenosti asi dvou set metrů. Nad jejich střechami se tetelil rozžhavený vzduch. „Tyto dva protitankové bunkry nás zdržují, pane. Kdybych měl prostředky k jejich zničení, pak bych se s kostelem už dávno vypořádal. Jeden z mých chlapců našel pár ruských náloží, ale ty protitankové bunkry jsou tvrdým oříškem. A mají spoustu munice. A jakmile se pohneme, ostřelují nás, a přesně."

„Typické ježčí obranná pozice," poznamenal Sup, zdvíhaje dalekohled k očím.

„Podívejte se, pane," upozornil Schulze.

Jeho slova zanikla v tupém puknutí ruského 57mm děla. Z bunkru vlevo vyletěl bílý projektil, hvízdal jim nad hlavami a s mohutnou ozvěnou, jako nějaký gigantický gong, dopadl do železného boku nejbližší tramvaje. Sup odložil dalekohled. „Vím, co myslíte, von Dodenburgu!" Ruce se mu trochu chvěly. „To bylo hodně blízko!"

Zvýšil hlas. „Co je se Schwarzem, Fickem a ostatními?" Von Dodenburg pokrčil rameny. „Nepodařilo se mi se s nimi spojit, pane. Je tady tolik kovu a rádiové interference, že by klidně mohli být za kostelem, ale já bych to nevěděl."

„Ano, jistě. No, možná jsou i mrtví." Rozhlédl se po vyčerpaných tvářích ve vozovně. „Musíme to zvládnout s tím, co nám zbylo. Že?"

„Co, pane?" „Dobýt kostel," řekl Sup klidně. „Ale co ta proti tanková děla, pane! Bez tanků se tam..."

„Ale my tanky máme, můj drahý von Dodenburgu."⁴ přerušil ho břitce Sup. „Kde, pane?"

Aniž spustil oči z ruských postav, Sup ukázal bičíkem za sebe. „Tramvaje," řekl měkce. „Tramvaje."

Po další dvě hodiny pracovali jako šílenci. Nevšímali si střel, jež v pravidelných intervalech narážely do stěn vozovny. Jednopodlažní ruské tramvaje opevnili vším, co jim přišlo pod ruku - kusy traverz, hromadou hasičských věder, matracemi z noclehárny tramvajáků. Pod osobním dohledem Supovým shromáždili své i ruské mrtvé a jejich těla Opřeli na lavice.

Zatímco příslušníci SS a pěšáci z pětačtyřicáté divize přitlačili třetí vůz a připojili jej k prvním dvěma, Sup obešel vozy a pažbou vypůjčené pušky rozbil všechna okna. Teprve pak byl spokojen, že nehrozí žádné nebezpečí od střeptů roztržitého skla. „Umí tu někdo řídit tramvaj?" zeptal se. Ledové ticho rušily pouze zvuky těžkých děl, všudypřítomný hudební doprovod války.

„Tak co je? Do prdele, copak se nikdo nenajde?“

Schulze zvedl ruku. „Já to zkusím, pane.“

„Výborně,“ rozzářil se Sup a potom se otočil k mužům ze 45. pěší. „Poslouchejte. Můj prapor zaútočí v tramvaji. Víím, že jste unaveni a že jste tu déle než my, ale já na vás spoléhám, že nám pomůžete.“ Ukázal svým bičíkem na vysokého desátníka. „Jak se jmenujete?“

„Meier, pane.“

„Výborně, desátníku Meiere, pověřuji vás velením pětačtyřicáté divízi!“ „Rozkaz!“

„Jakmile vyrazíme, vezmete své lidi a pokryjete nám křídla. My ponese me největší tíhu operace, ale vy nám musíte poskytnout podporu, rozumíte?“

„Rozkaz!“ zvolal Meier a hrdě vypnul hrud.

„Blbeček!“ pronesl Sup polohlasem k von Dodenburgovi. „Tohle je opravdu vhodné jedině jako potrava pro děla,“

„Jak to myslíte, pane?“

Sup se usmál. „Opravdu si myslíte, že to, co zůstalo z Wotanu, chci obětovat? Až se rozjedeme po kolejích, rudí začnou ostřelovat přední vozy. Jakmile si uvědomí, že jsou plné mrtvých, jak zareagují?“ Odpověděl si sám. „Zaměří svoji pozornost na jediné živé, které uvidí — na muže z pětačtyřicáté.“

„Ale pane,“ namítl von Dodenburg v hrůze, „to bude masakr!“

„Přirozeně, můj drahý von Dodenburgu,“ řekl Sup. „Snad nejste tak naivní, mladíku?“

„Všichni na palubu, kdo jede s námi?“ zvolal Schulze s lehkomyšlným humorem vyčerpaných. „Jedeme zadarmo, chlapi!“ Zuřivě cloumal zvoncem. Sup se postavil vedle něj do kabiny řidiče. „Dobrá, desátníku Meiere,“ vykřikl rozbitým okénkem. „Až se do nás Rusové pustí, vy vyběhnete!“

„Rozkaz!“

„Jsme připraveni, pane.“

„Dobrá, von Dodenburgu, práskněte do koní!“

Schulze otočil mosaznými řidicími koly. Prastará tramvaj zaúpěla zrezivělým úlekem a otřásla se. Těla, rozsazená na dřevěných lavicích, se zachvěla. Jedno padlo vpřed s kovovým zazvoněním výstroje. A potom vozy pomalu vyjely z vozovny.

„Tak už jedeme, pane,“ oznámil Schulze zbytečně. Metzger vzadu spolkl poslední hlt vodky ze své láhve a vyhodil ji z okna. Zvuk rozbitého skla se utopil v dunění sovětských děl.

„Tak, a ven, pánové,“ nařídil Meier. Svědomitě, jako potrava pro děla, již opravdu byli, vylezli ze svých děr a začali se rozvinovat po obou stranách troskami božů poseté cesty. Útok začal. Oběti byly připraveny na porážku.

Z telegrafních sloupů po obou stranách cesty visela spleť drátů. Rozstřílené domy po obou stranách stále hořely. Někde se propadla střecha, zaduněly hořící trámy a zavzvonily rozbité dlaždičky. Tramvaje se kolébaly mezi domy, jež vyhlížely jako hořící divadelní kulisy, a s rachotem se valily vpřed. Granát zasáhl čelo přední tramvaje. Zahoupala se jako loď na moři. Von Dodenburg se v poslední chvíli chytil madla a Schulzeho ruce ještě pevněji stiskly mosazná madla řidicích kol. Vůz se naplnil dusivým prachem. Domy po obou stranách ulice se zapotácely jako špatně připevněné pozadí na divadelním jevišti, ale podivný vlak jel stále vpřed.

Ruská děla znovu vystřelila. Další protitankový granát udeřil do přední tramvaje. Do vzduchu vyletěla sprška žhavých jisker. Zavanul pach spáleného masa. Schulze spustil ruce z mosazných madel. „Nechte ty pracky na kormidle!“ vyštěkl Sup a prudce švihl svým bičíkem, aby dodal svému rozkazu důraz. „Jeďte dál!“

Plameny vpředu rostly a oslepovaly je. Podivný konvoj smrti řinčel stále blíže k ruským pozicím.

Rusové náhle spatřili potravu pro svá děla v podobě mužů ze 45. pěší. Rozkašlal se kulomet. Přední řada pěšáků padla. Ale desátník Meier nálehal, hnal zbylé vstříc smrti, a jejich řady každým okamžikem řídly, neboť Rusové na ně zaměřili vražednou palbu. Zdálo se, že je nic nezastaví. Sedmdesát, padesát, čtyřicet metrů. Už se dostal téměř mezi bunkry, samopal tiskna k boku, kličkuje sutinami jako profesionální fotbalista, jenž se za triumfálního řevu svých fanoušků Žene k brance. Pak se zastavil a ohlédl. Byl sám. Když řinčeli k němu, skryti za divoce hořícím prvním vozem, naloženým doutnajícími mrtvými těly, zahlédli na jeho tupé tváři dokonale ohromený výraz. „Prokristapána. Človče, utečte!“ řval Schulze, přestože věděl, že Meier ho nemůže slyšet.

Ale Meier neutíkal. Pomalu, skoro neohrabaně, s pohybem, jenž vyjadřoval jeho ohromení z náhlé nepřítomnosti svých lidí, sklonil svůj schmeisser a čekal. Opuštěný voják uprostřed bitevního pole, čekající na smrt, jako kdyby mu byl tento osud předepsán už kdysi dávno. Nečekal dlouho. Protitankový granát ho zasáhl přesně do břicha. Když padal k zemi, spatřili velkou díru, již v něm prorazil.

„Zapamatujte si to jméno, von Dodenburgu,“ řekl Sup. „Za tohle dostane plechovou placku...“

Konvoj s hromovým rachotem do něčeho narazil. Srážka je porazila. Hořící mrtví se svalili na zem. Všude vybuchovaly ruční granáty. Křik a jakot raněných a umírajících stoupal v děsivé kakofonii, ze všech stran se ozývalo volání o pomoc — německy, rusky a v půltuctu dalších sovětských jazyků. Ale pomoc nepřicházela. Vojáci SS se probíjovali k bunkrům pomocí polních lopatek, pěstí i zubů. Von Dodenburg zakopl o tělo mladého plavovlasého vojáka, jenž se s přeraženou páteří svíjel v agónii. Přes rameno mu přeletělo mačkadlo na brambory a vybuchlo ve skupině Rusů vpředu u bunkru. Zmizeli ve žluté ohnivé kouli.

A tak to šlo celé odpoledne. Třikrát je zahnali od druhého bunkru. Kam se oko podívalo, tam se setkala se skelným pohledem mrtvého, uraženou paží či nohou, s lepkavou rudou stopou krve, tam kde se smrtelně raněný člověk snažil odplížit do bezpečí. Ale Sup se nevzdával. Bez čapky, v uniformě zčernalé spáleným prachem, se zpocenou tváří potřísněnou krví, neustále, znovu a znovu, řval na své vojáky: „Wotan, do útoku! Za mnou!“ A oni ho následovali, zcela vyčerpaní, ale stále toužící po posledním zoufalém záblesku slávy, dříve než jim kulka přinese blaženou úlevu a zapomnění ve smrti.

Do večera už jim zůstalo pouze deset nezraněných mužů. Rusové však stále drželi kulkami zjizvený bunkr. Jejich palba slábla, ale stále byla dostatečně účinná. Sup na ně hleděl, když se natáhli mezi kouřící ruiny. Naprosto vyčerpaní tam leželi stejně jako mrtvá těla všude kolem. „Muži.“ Olízl si rty. „Vztyk.“ Když se kymácel tam a zpět, zdálo se, že už nebude schopen zformulovat další větu. Jeho obočí se námahou zkrivilo. Chtěl pouze, aby se postavili, ano, to je ono, aby se postavili. „A co teď?“ zeptal se sám sebe nahlas.

„Majore Geiere!“ ozvalo se volání. „Majore Geiere, to jsme my!“

„Schwarz!“ vydechl.

„Majore Geiere,“ řekl Schwarz, „probojováváme se sem už celých...“

Poslední slova už Sup neslyšel. Zavrával jako opilec, pozvedl zlomený bičík a velice rozvážně jím ukázal směrem k bunkru. „Úderný prapor SS Wotan na zteč. *Alles Deutschland.*“

ODDÍL TŘETÍ

NÁPOR NA VÝCHOD

„My se vrátíme. Věřte mi, von Dodenburgu, Rusové nás neviděli naposledy. Wotan se vrátí.“

Major Geier ke kapitánu von Dodenburgovi

Štědrý den 1941

KAPITOLA 23

*„**ěmečtí vojáci!**“*

Mohutný hlas se odrážel mezi domy, stojícími okolo zaprášeného náměstí. „Vojáci SS!“

Führer, obklopen svým Štábem a vysokými důstojníky *Leibstandarte*, shlížel na jednotky z pódia, spěšně stlučeného na ruském náměstí, jež neslo stopy bojů. „Bojovali jste dobře. Žádný voják na světě by nedokázal to, čeho vy jste dosáhli za posledních několik slavných dnů. Vy, elita mé Leibstandarte, jste mě neklamali, navzdory svým strašlivým ztrátám.“ Vůdcův hlas se na okamžik zachvěl a von Dodenburg věděl, že jeho emoce jsou skutečné; Adolf Hitler jakoby se nezajímal o osobní prospěch, o okázalé pasti slávy. Jeho pocit ztráty byl upřímný,

„Každému z vás, kdo na rukávu nosíte cennou stužku s mým jménem, skládám svoji upřímnou úctu za oddanost za vaše sebeobětování, za váš idealismus a za vaší víru v národně socialistickou věc. Na Bugu jsme dosáhli úžasného vítězství. Tři čtvrti milionu sovětů právě teď pochodují do našich zajateckých táborů. Další půlmilión bolševiků je mrtvý. Dobyli jsme nesmírnou kořist. Vkrátku takzvaný sovětský gigant vrávorá. Je již jen třeba zasadit mu několik posledních úderů, které ho srazí k zemi, *nadobro*.“ Mohutný hlas zněl ozvěnou z tlampačů na stromech, odraných v minulých dnech dělostřeleckou palbou dohola.

Führer dramaticky pozvedl své ruce, jako kdyby

před ním stál Stalin a chystal se ho uškrtit. Pak nechal svoji levici klesnout a pravici prudce sekal do vzduchu. „Musíme ho udeřit do Žaludku odříznout ho od přístupu k potravinám a ropě na Ukrajině a na Kavkaze. Až to bude vykonáno a on se zapotácí, bez jídla a pití...“ Führer prudce sekl dlaní dolů. „Odsekne monstru hlavu, takže se nám zhroutí k nohám.“

Netrpělivým cuknutím hlavy odhodil pramen Černých vlasů, jenž mu padl do očí, a výbojně vysunul bradu, s očima upřenýma na oblohu, jako kdyby chtěl varovat bohy, aby se neopovažovali bránit mu v naplnění svého cíle. „Prohlašuji bez jakýchkoli výhrad,“ burácel, „že nepřítel na východě byl sražen a již nikdy nepovstane. *Vojáci Leibstandarte, pochodujeme na Moskvu!*“ Sepp Dietrich, stojící uprostřed náměstí, vztyčil paži a zvolal s hutným mnichovským přízvukem: „*Sieg Heil!*“ *Prominenz* na pódiu Keitel, Bormann, Himmler a ostatní ztuhli v pozoru, s rukama vztyčenýma v pozdravu svému veliteli.

Deset tisíc hrdel pod ním vybuchlo mohutným řevem: „*Sieg Heil* Kapela Leibstandarte, stojící vpravo od pódia, se do celé vřavy vrhla s *Deutschlandlied*.

Von Dodenburg, vzhlížeje vzhůru k Fuhrerovi, cítil, jak mu po těle stékají čůrky potu. Věděl, že toto je magický, historický okamžik, nepřekonatelně velká chvíle, o níž bude za pár let vyprávět dětem přežije-li stejně jako jeho otec, jenž mu popisoval, jak prožil první den války v roce 1914.

Sepp Dietrich toporně, jako dobrý císařský voják, jímž býval, přešel do středu náměstí. Srazil holínky v pozoru a vzhlédl k Fuhrerovi. „žádám o povolení odejít, můj Vůdce!“ zvolal. Hitler shlédl na věrnou tvář muže, jenž bojoval po jeho boku už v počátcích hnutí v Mnichově: „Povolení se uděluje!“

Dietrich se otočil a vyštěkl rozkaz. Následovala vichřice povelů. Kapela se pustila do *Horst Wessel lied*.

„Slavnostní pochod!“⁴⁴ zavelel na pozadí hudby Sepp Dietrich.

Deset tisíc mužů vykročilo jako velký stroj. Se zbraněmi přitisknutými pevně k bokům, s očima nehnuté upřenýma na nějaký vzdálený cíl, bušilo deset tisíc párů holínek do dláždění, zatímco shora na ně shlížel Vůdce, s rukou vztyčenou v římském pozdravu své elitě.

Stále a stále se ozýval povel „Vpravo hled!“

V mechanickém pohybu dokonalého, dobře namazaného stroje se jejich hlavy otočily k pohledu na svého Vůdce. Veteráni a posily z pultu zemi, toužící po slávě, již jim nabízelo Členství v této elitní formaci, pochodovali pevným, dokonale jednotným krokem.

„Vpravo hled!“ zvolal von Dodenburg s chraplavým nadšením. Jeho oči se na chvíli zachytily na Fuhrerovi. Jak moudrý, jak hrdý, jak vševědoucí se mu zdál být!

Schulze pochodující těsně za von Dodenburgem odvrátil svůj pohled z Grófaze.²⁴ „V Eimshornu²⁵ už jsem viděl příčetnější pohledy,“ pronesl pohrdlivě sám k sobě a na znamení opovržení se hlasitě uprdl. Ale hudba, Ženoucí mladé muže na jejich setkání se smrtí, tento zvuk spolehlivě přehlušila.

Pro tanky to byl úděsný terén. Na sta kilometrů se táhly borové lesy, dokonce i v nejprudším létě hrozily bažiny, úděsné cesty a chatrné mosty jen sotva unesly váhu rozhrkaných ruských vozů *panje*, natož třicetitunového Pz IV. Mapy, které jim dali zpravodajci, také za nic nestály. Z červené čáry, jež na mapě označovala dálnici, se stala písčitá polní cesta a tam, kde měly čekat mosty, našli ve skutečnosti jen mělké brody. Ale tanky se přesto valily vpřed, třicet, čtyřicet i padesát kilometrů denně, zatímco jejich zranitelný trén se vlekl někdy i o pár set kilometrů vzadu, marně se snaže udržet krok. A v oblacích prachu, zvednutých tankovými pásy, se plahočili zpocení pěšáci.

Strašlivým podmínkám navzdory přesto získávali vítězství za vítězstvím. Tu a tam se jim Rusové postavili a bojovali. V takových chvílích je Leibstandarte obešla, uzavřela a přenechala pěchotě, aby je dorazila.

V polovině září se dostali do srdce Ruska. Kyjev padl a vzdalo se na tři Čtvrtě milionu Rusů. Zpráva o ohromujícím vítězství se řadami postupujících německých vojáků hnala jako stepní požár. Zdálo se, Že dokonce i Sup podlehl vlně nadšení. Odhodil obvyklý cynismus

24 Grófaz — *Größter Feldherr aller Zeiten* — **největší vojevůdce**
viech dob, posměšná přezdívka Hitlera.
25Hamburská čtvrť, kde stojí proslulý blázinec.

a řekl svým důstojníkům, shromážděným ve stínu starého jilmu, stojícího uprostřed prašné návsi nějaké bohem zapomenuté ruské vesnice: „Už to nebude dlouho trvat, pánové. Nejdřív Bug a potom Kyjev. Brzy se zlomí."

„Ale od Bugu jsme jim nezasadili pořádný úder," namítl Schwarz. „Proč jsem už týden neviděl ani jeden ruský tank, pane? Jenom spousty opěšalých kmánů, jejichž jediným zájmem je, aby si zachránili kůži."

Sup přikývl: „Já vím, Schwarzi. Až dosud se tohle tažení podobalo spíše turistickému zájezdu. Tento týden jenom pět mrtvých. Pět, pánové! Jak to asi vypadá na vrchním velitelství? Ten kaprál si pomyslí, Že postupujeme s prstem v nose."

Mladí důstojníci souhlasně přikývli. Vypadalo to, jako kdyby ruské tažení mělo pro úderný prapor SS Wotan skončit potupou. Toho odpoledne, jež rušily pouze zvuky vzdálené dělostřelby, se von Dodenburg pokusil uniknout lepkavému stepnímu vedru. Schoval se do ubohé ruské *jizby* přičemž riskoval, že chytí vši, jimiž se chalupa hemžila. Chalupu kupodivu obýval staříčkový venkovan, zkroucený s překříženýma nohama na hliněné podlaze. „Zdravím, tatíku," řekl von Dodenburg. „Copak tady děláš?"

Stařec odpověděl německy a von Dodenburg usoudil, že Metzger ho z chalupy nevyhnal nejspíš proto, že mluvil jeho jazykem.

Metzgera možná napadlo, že by ho mohl použít jako tlumočnicka při jednání s ostatními vesničany, které zavřeli do ředitelství kolchozu na druhém konci vesnice.

Von Dodenburg si se staříkem chvíli povídal, lak jako většina venkovanů, kteří neutekli do lesů, stařec soudil, že Němci nezacházejí s Rusy slušně. Kdyby se k nim chovali lépe, pomohli by jim v boji proti komunismu.

Von Dodenburg přikývl a setřel si pot s čela. Tuhle pohádku během posledních týdnů slyšel už mockrát. Stařec se možná snažil si u nových pánů získat přízeň. Von Dodenburg to ale nevěděl jistě a bylo mu to jedno. Teď toužil jen po chladné koupeli a ledovém nápoji. Ukázal na pec pokrytou zelenými kachlíky, jež se táhla celou délkou *izby*. „Máš asi velkou rodinu, když potřebuješ takovou pec, strejčku," řekl.

Rus se zašklebil a jeho chytré, staré oči skoro zmizely v moři vrásek: „Budete vy. Němci, trávit zimu v Rusku?⁴⁴ zeptal se.

„Samozřejmě."

Stařec se zasmál a ukázal své bezzubé dásně.

„Čemu se směješ, ty tupé hovado?"

Rus na von Dodenburga ukázal dlouhým špinavým prstem: „Pak zjistíte, na co potřebuji takovou pec. To se dozvíte, vy, Němci."

Za pět minut vrazil do chalupy Schwarz, celý zbrocený potem, s očima rozšířenými vzrušením. „Hledám vás všude," vykřikl a ve spěchu zapomněl von Dodenburga oslovit hodností. „Kde jste u čerta celou dobu byl?"

„Proč? Co se děje?"

„Velká novina, velká novina! Za hodinu vyrážíme! Zrovna přišel rozkaz z divize." Von Dodenburg popadl helmu a opásal se pistolí.

, Jdeme, Schwarzi, rychle!"

Poddůstojníci venku duli do píšťalek, důstojníci vykřikovali rozkazy. Muži ve spěchu balili své přikrývky a házeli je na korby tanků.

Vypukl organizovaný zmatek. Ale v šeru staré chalupy se vousatý stařec stále usmíval a pochechtával: „To se dozvíte, vy. Němci, to se dozvíte."

i eis

KAPITOLA 24

Už skoro svítalo.

Von Dodenburgovy tanky se opatrně valily po cestě z klád, táhnoucí se přes močál, a ve slábnoucím měsíčním světle vrhaly dlouhé stíny na hladinu bahna. Nebyl slyšet jiný zvuk než rezavé skřípění jejich pásů a šumot močálové trávy po stranách cesty. Náhle vyletěla k nebi pár set metrů od nich zelená světlice a zalila je svým bledým jasem. Ale Rusy pořád nebylo nikde vidět.

Nikdo nemluvil. S hlavami nakloněnými ke straně a s ušima napjatými se všichni snažili zachytit i sebe-slabší zvuk. Von Dodenburg a Sup na věži čelního tanku sledovali cestu, není-li někde přerušena. Oba věděli, jak je důležité dostat se přes bažinu do svítání. Celý úder jedenácté armády přes Perekopskou šíji závisel na tom, zda se jim podaří ustavit předmostí na druhé straně, dříve než si Rusové uvědomí, že Mannsteinova armáda zahájila ofenzivu.

Úzkou šíjí, jež spojovala Krymský poloostrov s pevninou, obklopovaly po obou stranách solné bažiny, naprosto neprostupné. Nedostala se přes ně ani pěchota na Člunech, zvláště ve dne, pod ruskou palbou. Vpředu šli dva mladí dobrovolníci z von Dodenburgovy roty.

Couvali šerem a svítilnami mávali dopředu a dozadu na znamení, že cesta je stále volná. Dvakrát za poslední hodinu zmizely malé úseky cesty a oba důstojníci potili krev, když tanky překonávaly mezery mezi kládami, jež se oběma svými konci lenivě nořily do lepkavého bahna. Ale štěstí stálo na jejich straně a bažina otevírala svůj lačný chřtán marně.

Minuty pomalu plynuly. Schulze se ujal řízení a i na věži byly slyšet jeho kletby, pronášené s hamburským přístavním přízvukem, když pohyboval řídicími pákami sem a tam ve snaze udržet potmě tank ve správném směru. Navzdory nočnímu chladu si von Dodenburg uvědomil, že se potí. Otřel si čelo a zašeptal: „Už to nemůže být daleko, pane!"

„Doufám, že máte pravdu. Mužici nás zmasakrují, jestli nás přistihnou tady, v otevřeném terénu. Nedá se tu manévrovat. Jsme tady úplně jako stěel..." Jeho slova přerval pronikavý výkřik. Schulze dupl na brzdu a cukl pákami k sobě. Tank se zastavil. „Co to bylo?"

vyštěkl Sup. „Pravé světlo! Zmizelo!"

Z Šera vyběhl druhý muž se svítilnou: „Pane," křičel, „to byl Stefan!" Von Dodenburg chlapce poznal. Byl to jeden z těch nových „Volksdeutsch" rekrutů z Rumunska; staří psi v praporu si je dobírali jako „kořistní Němce"²⁶.

„Co je, Dudecku?"

„Stefan, spadl do bažiny," koktal mladík svou podivnou, cize znějící němčinou. „Slyšíte, pane?" Z Šera vpředu se ozýval křik a také bublavé, pleskavé zvuky, jak se nešťastník snažil udržet na hladině.

Von Dodenburg se chytil strany věže, ale dříve než mohl seskočit, Sup ho zadržel. „Nikam," zavelel.

„Ale pane, musíme tomu ubožákovi pomoci!" zaprotestoval.

„To nejde. Ty bažiny jsou bezedné. Stačí jediný krok z cesty a postihne vás stejný osud."

„Ale nemůžeme ho přece nechat..." Zarazil se, když zaslechl křik vojáka topícího se v bažině. „Proboha, přece ho nenecháme takhle umřít!"

„Musíme," řekl Sup chladně. „Nesmíme ohrozit úspěch naší mise kvůli nějakému venkovskému klukovi bůhvíodkud. Vy," sklonil se k druhému mladému vojákově, „se vraťte na své místo. Já se postarám o druhou stranu." Sáhl po svítilně, již měl zavěšenu na blůze. „Dobrá, von Dodenburgu, pokračujte. Já jdu dopředu." Aniž čekal na další protesty, seskočil tiše na měkkou zem a svižným krokem zmizel v šeru. Von Dodenburg kopl Schulzeho do ramene. Schulze zařadil rychlost Tank se znovu s duněním rozjel za dvěma modrými světlíky, pomrkávajícími z šera.

Rozednívalo se. Nogajská step žhnula v Červené záři slunce, jež na vzdáleném horizontu vypadala jako červený míč. Pohled, nepřerušovaný jediným kopcem, dokonce ani stromem, byl nedozírný a ztrácel se v nekonečnu. Von Dodenburg sklonil dalekohled a mna si unaveně neoholenou bradu zeptal se: „Co jsou podle vás ty tyče v dálce, pane?" Sup zívł a ukázal přitom zlaté zuby hluboko v ústech: „Stará anglo-iránská telegrafní linka, postavená Siemensem někdy po roce 1900," odpověděl. „Ale jinak široko daleko nic, že?"

Všude kolem se tankisté a k nim připojení granátníci protahovali, pokuřovali, polohlasem konverzovali, očima unaveně sledující nekonečnou step, kde jako nějaké strašidelné ukazatele směru stály telegrafní sloupy.

„Dokonalý terén pro tanky," poznamenal Sup. „Nicméně se vyplatí postupovat v rojnici. Možnost, že se tam někde schovávají muži, nemůžeme vyloučit. Směřujeme k vesnici Preobraženka." Poklepal prstem na mapu: „Dvě hodiny pochodu, je-li to tady správně. Tam se shromáždíme, najíme a potom vyrazíme směr Parpač." Na okamžik si zamnul svůj monstrózní nos: „Nejlépe bude, když se svou rotou půjdete dopředu, von Dodenburgu, a vezměte s sebou šest polopásových transportérů s granátníky." „Rozkaz, pane."

Po pěti minutách vyjeli, tanky v rojnici, na obou křídlech s polopásovými transportéry s granátníky připravenými při první známce potíží okamžitě vyskočit do stepi. Před nimi stoupalo slunce, oslepovalo je a znemožňovalo hledět přímo před sebe. Schulze znovu vylezl na věž a s von Dodenburgem pečlivě propátral step. „Mám zvláštní pocit v kloubech, pane," řekl obezřetně Schulze, zády otočený k von Dodenburgovi, „ale revma to není."

„Co tím myslíte?"

„Tamhle něco je, ale ať se propadnu, jestli vím, co!"

Von Dodenburg se zasmál: „Jenom vaše fantazie, Schulze. Zdá se mi, že na tohle začínáte být už nějak starý."

„Nechám se okamžitě přeložit k veterinární službě, pane," odsekl. „Se zvířaty to umím, koneckonců jsem v praporu Wotan už přes rok." Ale v jeho hlase se neozýval humor, a když si dlaní stínil oči před sluncem, ruka se mu trochu zachvěla.

Po půlhodině se vpravo od nich objevila skupinka jezdců na koních. Než stačil von Dodenburg přiložit dalekohled k očím a zaměřit se na ně, zmizeli jako šediví duchové, tak rychle a tiše, jako se objevili. Ale von Dodenburg věděl, co to znamená. Přitiskl si k hrdlu mikrofon a oslovil všechna vozidla: „Tady Dora jedna, Dora jedna, všichni poslouchajte. Vpravo od nás muži... na devadesáti stupních. Rozumíte? Muži vpravo!"

Zpozorovali je sovětsí průzkumníci.

Bylo skoro šest hodin. Slunce už stálo vysoko na obloze. Ale krásné ráno nikoho nezajímalo. Jejich pozorné oči upřeně hleděly na tmavý, nízký obrys vesničky Preobraženka, stojící přímo před nimi. Zatímco se tanky rozvíjely do rojnice, s pancéřovými granátníky vzadu, von Dodenburg vesnici pozorně propátral dalekohledem.

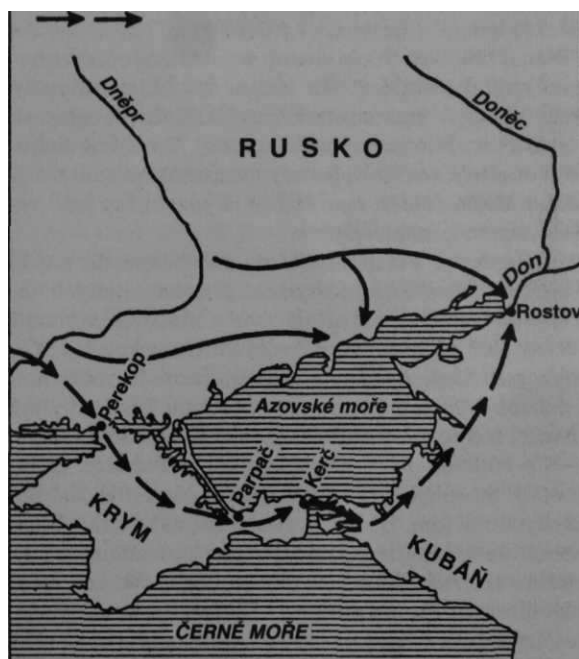
Neuspořádaný shluk chalup se slaměnými střechami vypadal poklidně. Tu a tam k obloze stoupaly husté sloupy dýmu z ranních ohňů. Kolem chalup se pomalu ploužilo pár temných postav. V náhlém tichu, když motory vozidel přestaly řvát, zaslechl husí kejhání a někde daleko i psí štěkot. Vypadalo to jako typická scéna z ranní vesnice.

Olízl si rty. Má pokračovat? Neběhne do pastí? Věděl, že Geier čeká se zbytkem praporu pouhých několik kilometrů vzadu, ale může riskovat střetnutí s Rusy, než pěší divize překročí Perekopskou šíji? Co když postoupí, spadne do pastí, ivani ho odříznou a pak napadnou pěchotu při přechodu šíje? Chybný krok by teď mohl ohrozit úspěch celé operace.

„Co budeme dělat, pane?" zeptal se Schulze. „Hladem si mi začínají kroutit střevo. Nevadilo by mi, kdybychom tam vletěli a trochu se nakrmili." Svou poznámkou Schulze připomněl von Dodenburgovi, že mužstvo už nejedlo skoro patnáct hodin. Ve vesnici si odpočinou a zhltnou alespoň miskou polévky. „Vyrazíme," nařídil a třikrát za sebou rychle mávl paží, v kavaleristickém signálu k vyrazení. Motory tanků se rozeřvaly. „Rojnici zaujmout!" zakřičel do mikrofonu. Velitele tanků nebylo třeba pobízet. Od chvíle, kdy spatřili sovětský jízdní průzkum, jako by ze stepi cítili něco zlověstného. Někteří bázlivci sestoupili do věže a zavřeli poklopy. Všichni střelci stáli u svých pětasedmdesátek.

Pět set metrů čtyři sta tři sta. Poklidný obraz ožívající vesnice nic nerušilo. Z rozpadajících se, slámou pokrytých chýší se vyhnula dlouhá řada Špinavě bílých ovcí. Von Dodenburg, stoje vzpřímen ve věži,

Postup úderného praporu SS Wotan na Rostov v září listopadu 1941

věděl, že se chová pošetile, ale tím, že ignoroval hrozbu odstřelovačů, probouzel sebedůvěru v mladých nováčcích. Začal se uklidňovat. Preobraženka vypadala poklidně. Když se k nim otrhaný pasák ovčí přiblížil, uchopil von Dodenburg pevněji svůj schmeisser a současně zavolal na vesničana: *Zdravstvuj*
«Zdravstvuj» zamručel ovčák a pohlédl na německého důstojníka černýma, šikmýma očima ve špinavě žluté tváři.

Von Dodenburg ho přejel pohledem odhaduje, zda jeho špinavé hadry neskrývají zbraň. „Ty ovce, vyžeň je z cesty - *Dávají!*“ Vesničan nevrle přikývl a zakřičel na ovce. Vedoucí zvíře popohnal kopancem do Žeber.

„Patrně milovník zvířat,“ řekl Schulze. „Asi by mu vadilo, kdyby takhle někdo zacházel s ním.“

Zatímco Rus vyháněl zvířata z cesty, von Dodenburg si přitiskl mikrofon na krk a vydal rozkaz: „Tanky zůstanou na místě, pancéřoví granátníci vpřed!“ Řidiči polopásových transportérů šlápli na plyn a rozrachotili se vpřed, s granátníky pevně se opírajícími o ocelové bočnice.

Když k nim dojel první polopásový transportér, von Dodenburg se otočil k Schulzemu: „Převezměte to tady, já s granátníky obhlédnu vesnici.“

Schulze otevřel ústa v pokusu protestovat, ale von Dodenburg ho rychle umlčel: „Kdyby nastaly potíže, otče Schulze, můžete mě přijít vysvobodit.“

Schulze zamumlal cosi o lidech, co by „ztratili kulky, kdyby je neměli zašité v pytlíku“, ale zachoval se dle rozkazu, zatímco von Dodenburg vyskočil na čekající transportér. Paží vydal signál k vyrazení a šest polopásových transportérů se rozjelo.

Mohutným kopancem rozrazil von Dodenburg dveře první *izby*. Uvítal ho pach nemytých těl, černého ruského tabáku, vařeného zelí a bídý. Se samopalem pevně v dlaních prohledal chalupu, zda se tam neskrývá nepřítel.

Ale civilistů, krčících se v šeru části chalupy, se bát nemusel. Byly to pouhé uzlíčky hadrů, strašáci, dírami v šatech prosvítaly jejich kostnaté údy, pokryté provazovitými svaly. Ruce zvedali v prosbě o slitování.

„Nebojte se, matičko,“ řekl jeden „kořistní Němec“, „nechceme vám ublížit.“

„Zeptejte se, jestli tu jsou nějakí ruští vojáci.“ Ale nic z nich nedostali. Von Dodenburg, s pocitem hanby

za to, že je tak vyděsil, sáhl volnou rukou do kapsy a hodil jim tabulku fasované čokolády.

V druhé *izbě* ho čekalo totéž: stará *babuška*, s bez-

zubou tváří svrasklou od tvrdé práce a prudkého slunce jako scvrklá lebka mumie, a pár polonahých dětí s nafouklými bříšky. Po

vystrašených tvářičkách jim stékaly proudy slz. Znovu hodil na zem hořkou vojenskou Čokoládu a vy-

šel. Špinavé děti si ale čokoládu z nějakého důvodu nevzaly. Von Dodenburg si zamnul nos a podíval se na mladého poručíka, velitele granátníků: „Všude ten hnusný smrad!“ Důstojník, jenž přišel k praporu přede dvěma týdny z Bad Tolzu, pokrčil rameny: „Jsou to podlidé. Jako prasata v hnoji. Co byste čekali?“ Náhle se ozvalo

ostré prásknutí, jako když někdo v lese šlápne na větvičku. Poručík otevřel ústa a konec jeho věty zanikl v tichém stonu. Pomalu se začal hroutit na zem, nohy ho zrazovaly. „Co to s vámi ksakru je?“ řekl von Do-

Idenburg. Na otázku mu odpověděla kulometná dávka ze vzdálenosti asi padesáti metrů. „Kořistní Němec“ padl dopředu a svíjel se v prachu. Následoval ho muž ještě před okamžikem stojící vedle něj, na jehož obličej se objevila řada dírek. Za okny chalup, v nichž chyběla skla, se objevily temné žluté tváře se šikmýma očima. Celá zadní polovina vesnice byla plná ruských vojáků. Von Dodenburg se vrhl do prachu těsně vedle mrtvého poručíka a vypustil zuřivou dávku proti nejbližší *izbě*. „K zemi!“ zakřičel. „Do prdele, k zemi!“ granátníci zalehli mezi svíjejících se těla svých kamarádů a začali odpovídat na sovětskou palbu.

Z chalup se vyvalily tucty křivonohých, malých mužů v uniformách zemité barvy a rameno vedle ramena zaútočili na vojáky SS, lapené v pasti uprostřed návsi.

Von Dodenburg, vzteky bez sebe z toho, že vběhl do pasti, se vztyčil, s nohama široce rozkročenýma a samopalem u boku. „Vztyk“ snažil se překřičet rachot střelby. Stiskl spoušť a nejbližší Rus padl mrtev. Muž vedle něj zakopl a dlouhý bodák muže za ním mu vnikl do hrudi. Zakřičel a oba padli do změti těl. „Granáty!“ zakřičel von Dodenburg.

Do vzduchu se vznesla mačkadla na brambory. Jedno dvě tři Čtyři. Vybuchla v přední řadě Rusů. Na tuto vzdálenost nemohli mladí granátníci minout. Těla létala kouřem v saltech a přistávala těsně před nimi. A náhle se objevily tanky, řidiči přejížděli dokonce i svoje mrtvé, jak je šikovatel Schulze v čelním tanku hnál vpřed. Jeho vysílačka se zahlcovala nadávkami a z předního pancíře tanku odkapávala krev umírající ovce.

„Jakmile se začalo střílet, ta mazaná svině ovčák nahnal ovce přímo na nás,“ řekl Schulze. „Myslel si, jak na nás vyzrál. Navěsili na ně protitankové granáty.“

„Co jste udělali?“

„Projeli jsme skrz ně. Jeden z kluků to koupil. Ale nikdo není vážněji raněn.“

Von Dodenburg si posunul helmu do týla a unaveně se postavil. „Dekuji vám, Schulze. To bylo opravdu pohotové.“ Schulzeho špinavá tvář se roztáhla úsměvem: „Dělá to pět marek padesát, pane!“ řekl.

Po hodině jim Sup vydal rozkaz k postupu na Par-pač. Se Schwarzovou rotou v Čele projely tanky zničenou vesnicí a zamířily k východu, na dlouhou cestu do neznáma, jež leželo před nimi.

KAPITOLA 27

Během následujících let se střetnutí ve vesnici vynořovalo v Dodenburgově paměti jako bod, kdy se válka obrátila. Až dosud se válka nijak nelišila od válek, o nichž čítal jako mladý kadet v Bad Tolzu. V roce 1939, v Polsku, jim polští generálové vyjeli při podání kapitulace vstříc na koních, i s praporečnickem a trubačem, jako na nějaké romantické malbě bojiště z devatenáctého století. Belgie roku 1940 se trochu lišila: velitel pevnosti Eben-Emael měl dokonce šavli. Britové ve Francii končili přesně v šest hodin večer, jako kdyby se válka vedla podle jízdního řádu. Zcela nepochybně si udělali také přestávku na odpolední čaj.

Ale Rusko bylo jiné. Cítil z něj cosi děsivě primitivního, jako kdyby spolu zápolili dva nazí divoši, jako kdyby neexistovala žádná pravidla.

Po protiútoky u Parpače, když v zuřivém boji muže proti muži znovu získali klíčové město, našli na dvoře kasáren místní policie dvě stovky zajatých Němců, s hlavami zezadu prostřelenými z pistolí NKVD. U Kerče to bylo ještě horší. Jedna průzkumná hlídka Leibstandarte hledala na mořském břehu čluny a našla dvě těla, plovoucí na hladině. Byli to důstojníci jejich divize, s rukama spoutaným za zády. Uřezané genitálie měli nacpané do úst.

Ale Rusové se nechovali jinak ani k vlastním civilistům. Když se Mannsteinova armáda tlačila k Sevastopolu, obávané ruské raketomety katuš „Stalinovy varhany“, jak jim němečtí vojáci říkali systematicky ničily vesnici za vesnicí, ležící v cestě vetřelcům.

Plnily tak svoji politiku spálené země. A aby se Rusové pojistili, že Němcům opravdu nic nezůstane, vysílali vlnu za vlnou střemhlavých bombardérů Šturmovik, jež dílo dokončily. Když se tanky Wotanu prodíraly mezi kouřícími ruinami, měly vyzáblá těla bosých vesničanů, poházená po troskách svých chalup. „Kdybyste chtěl vědět, pane,“ řekl Schulze, když projížděli další zničenou vesnicí, „celý ten zasařený Krym je jeden velký hřbitov!“ A jak měly dny a úpornost bojů se stále stupňovala, von Dodenburgovi se zdálo, že Schulze nebyl daleko od pravdy.

Ale pravidla už nepřestali dodržovat jenom Rusové.

16. listopadu došel prapor Wotan na předměstí Sevastopolu. V hustém lijáku, který proměnil přístupovou cestu v bažinu, míjeli unavené, klející, blátem zacákané muže, bijící třesoucí se koně s pěnou u tlam, zabořené až po břicha do hustého černého bahna. Promáčená pole byla všude kolem poseta tím, co zahodili ustupující Rusové — bednami od nábojů, vysílačkami, puškami, mrtvými koňmi, krávy s nohama vytrčenými k obloze a lidskými těly. Všude těla, obklopená tlustými černými vránami, jež je přičinlivě oklovovaly. Když procházeli místem nedávných bojů, déšť ustal a ranění, ležící po tisících na obou stranách cesty, k nim vzpínali ruce a žalostně sténali: „*Voda, gospodin... voda!*“

Jejich prosby nikdo nevyslyšel, kromě hrstky Němců v černých uniformách se smrtihlavy, kteří nepřátele ještě schopné chůze bitím vyháněli z cesty. Když se kolem nich valily tanky, Rusové, kteří se ještě mohli hýbat, se vlekli zpátky, opírajíce se o improvizované berle. Kolem nich se vznášely roje tlustých much. Ti, kteří chodit nemohli, zůstali na místě a čekali na smrt.

s očima stoicky upřenýma na vrány, jež nad nimi pomalu mávaly křídly.

Ale to horší teprve mělo přijít. Toho odpoledne, kdy se posádky tanků v místních kasárnách osprchovaly a odvíšily, obcházel von Dodenburg se šikovatelem Schulzem, jenž mu sloužil jako tělesná stráž, neboť odstřelovači stále číhali, kouřící ruiny. Zalarmovaly je krátké dávky ze samopalů, jež narušily strnulost poklidného odpoledne. Obešli malý kopeček a náhle se před nimi otevřel děsivý pohled. Za pahorkem uviděli obrovskou jámu, kterou právě zahrnovaly buldozery. Jáma byla plná mrtvých a umírajících ruských vojáků, namačkaných tam jako sardinky, někteří leželi na hlavách ostatních, z ran se jim valila krev. Na vzdálenější straně jámy seděl důstojník od smrtihlavů, s doutníkem zaklesnutým mezi zuby, se samopalem na klíně. Náhle jedno z těl zasténalo. Ležerně, jako by odháněl mouchu, pozvedl samopal a vypálil dávku. Pak si všiml, že není sám. Líně zvedl ruku a řekl: „Heil Hitler. Kristepane, to je vedro, co?“ Kývl hlavou k lidem napěchovaným v jámě: „Stalinovi vědci to, co zůstalo ze 76. brigády důstojnických aspirantů z Novorossijska. Promiňte.“ Líně vypustil další dávku do Rusa, jenž se pohnul. Voják chabě zaúpěl a hlava mu klesla. „Je tu smrad, co?“ řekl poklidně. „Skoro všichni se posrali, než ji dostali.“

„Co to je?“ zeptal se Schulze chraplavě.

Schulzeho nedostatečná vojenská zdvořilost důstojníka neurazila. Byl to očividně člověk, jenž byl se sebou a se světem spokojen.

„Rozkaz od samotného Reichsführera. Zlikvidovat důstojnický sbor, dokud je mladý. Umlčet je na dalších padesát let, poté co si ty parchanty podrobíme.“ Jako kdyby chtěl svá slova potvrdit, vypálil další ležerní dávku do pohybuující se hlavy a začal vyměňovat zásobník. Přitom klábosil, jako kdyby byl někde na cvičné střelnici a lidé, ležící v jámě, byli jen dřevěné terče.

Pak se úplně otočil, aby si přichozí prohlédl, a von Dodenburg jeho prasečí tvář okamžitě poznal. Důstojník, jenž velel popravčí Četě z Henri Chapelle! „Omluvte mě,“ řekl důstojník smrtihlavů formálně. Otočil se, vypálil krátkou dávku a muž padl naznak bez jediného hlesnutí. „Jeden šus, jeden Rus, co?“ zažertoval. „Za národ, za vlast a...“ Náhle otevřel ústa, když viděl, že von Dodenburg začíná z pouzdra vytahovat pistoli. „Co to děláte, kapitáne?“

Von Dodenburg neodpověděl. Místo toho pistoli odjistil a namířil ji na důstojníka smrtihlavů. Na deset metrů zasáhla kulka přesně. Pomalu se začal kácet dozadu, do jámy. Von Dodenburg pozorně zasunul pistoli zpět do pouzdra, pečlivě zajistil chlopeň, jako by to bylo v tuto chvíli to nejdůležitější, a bez jediného slova vykročil pryč.

Z naprostého rozpadu lidských hodnot na Krymu mnozí těžili. Po večerech se chvástali svými hrdinskými činy v primitivních ubikacích, jež obydleli, zatímco prapor čekal na zahájení velkého útoku proti Rostovu. Dobytí Sevastopolu bylo přenecháno pěchotě. V rozbitém kostele, kde se ubytoval s ostatními poddůstojníky, musel Metzger poslouchat jejich chvástavé popisy sexuálních dobrodružství.

„V deseti letech už mají kozy jako balony," říkali. „Klidně se mezi nimi můžeš udělat!"

, Já měl dceru za masovou konzervu, matku za balíček Čaje a vsadím se, že za pár rakovinek bych měl i tátu."

, Jsou to mizerné mrchy, opravdu. Když jdou spát, strčí si tam špunt."

„Kecáš!"

„Opravdu. Strkají si tam špunt, aby ji měly pěknou a rajcovní."

„Za balíček rakovinek tě parádně vycucnou. Ale nic jiného, vážně. Má to něco společného se Stalinem. Nařídil, že si ji do osmnácti musejí uhlídat. Je to zákon, sovětský zákon. Ale cucání je něco jiného. Dnes odpoledne jsem si jednu dal — vsadil bych se, že jí nebylo víc než dvanáct. Ale, věřte mi, že jsem ještě nezažil, jak po tom šla. Vysrkla mě dosucha. Asi jí to připomínalo mámino mlíko."

Metzgera ovládla představa mladinkých zpusťlic. Své denní povinnosti plnil jako ve snu, s hlavou plnou tmavookých krymských krasavic, jež mu s doširoka rozevřenými rty nabízely skutečnou rozkoš. V pravidelných intervalech mizel na latrínu se stěnami z pyťloviny, plnou těžkého pachu vápna, aby se přesvědčil, zda fantazie na ten dlouho zplihlý orgán nějak působí. Zdálo se mu, že ano. Že by to byla stejná tvrdost, jakou v něm vyvolala ta tlustá polská selka, strkající mu vajíčka do kapes? Dokonce riskoval a v Supově nepřítomnosti se zamkl do improvizované kanceláře velitele, rozeplnul si poklopec a v zašlém zrcadle, jež bylo její jedinou výzdobou, se spěšně prohlédl. Ano, nemýlil se, je to jisté. Opravdu se tam něco děje!

Večer, v den, kdy přišel nový rozkaz k přesunu, vyklouzl ven a toulal se rozbitými ulicemi, dokud neměl jistotu, že zákaz vycházení nevyhnal většinu řadových vojáků. Ti, kteří riskovali setkání s polními četníky, to byli takoví jako on sám: muži, hledající sex a civilistky, ochotné riskovat vězení za to, že jim poskytnou potěšení. S hlavou plnou žhavých představ se hnál zadními uličkami, plnými komárů a Červených ohýnků cigaret, jež označovaly dívky nebo jejich pasáky.

Náhle ho zastavila šlapka s pasákem, šilhavým pořízem, jenž uměl trochu německy a páchl česnekem: „Ty šuk šuk?*** zeptal se tiše, prostrkuje ukazováček kroužkem, vytvořeným z ukazováčku a palce druhé ruky, aby jednoznačně naznačil, co má na mysli. Metzger si zběžně prohlédl děvčin obličej. Byla mladá a hezká. Pasák si jeho pohledu všiml. „Nahoře," zašeptal. „Dvě konzerva maso.** Nahoře. To slovo Metzgera zarazilo. Probudil se v něm strach, že by ho - až bude v nejlepším - mohl někdo bodnout do zad. Odstrčil muže stranou.

„Jdi do prdele," řekl. „Mluvíš s vyšším poddůstojníkem SS!"

Pak vykročil.

„*Gospodin!*" ozval se ze tmy zastřený hlas. „*Gospodin!*"

Ze tmy se vyloupil obrys drobného ženského těla. „Ty šuk šuk?*** zeptala se. „Dvě konzerva maso?*

Metzger ve tmě neviděl, jak žena vypadá, ale hlas mu připadal mladý. „Cucáš?*** zeptal se.

„Da, *da*, cucáš,** odpověděla. „Cucáš tři balíček rakovinka."

Použila vojenský slangový výraz pro fasované cigarety Měl by? Měl by? Co když někde ve tmě stojí její pasák s nožem v ruce? V situaci, v níž bude, by se nemohl bránit.

Dívka ale rozhodla za něj. Její ručka mu vklozla do poklopce a vzápětí na sobě ucítil její dotyk. „1u-máš," vyhekl, když po něm její ruce bloudily, pod blůzou, probíraly se chlupy na jeho hrudi, na břiše, všude. „Tumáš rakovinky. A cucej!*

Popadla cigarety a schovala je. Potom poklekla. Když začala s prací a on si s radostí uvědomil, že to konečně zase jde, začal si dávat dohromady slova, jež po návratu řekne ostatním: „Bylo jí jenom deset, ale dobře vyvinutá, s tvářmi malé bohyně/*

A potom se ho zmocnila rozkoš a přestal se bát. Během několika vteřin vše skončilo. Stál opřen o zeď, s kalhotami u kotníků, ale lapal po dechu, jako by právě dokončil velký běžecký závod. Navzdory vyčerpání byl šťasten, šťastnější dokonce než v onen slavný den, kdy byl poprvé povýšen na svobodníka a věděl, že se ve Wehrmachtu stane někým. Pomalu si začal natahovat kalhoty a přitom si uvědomil, že ono dítě, jež obnovilo jeho mužnost, ani neviděl. Musí se jí podívat do tváře, aby se mohl pochlubit ostatním poddůstojníkům.

Nějak se mu podařilo vystrchat zápalky. Jednou, dvakrát, třikrát se pokusil škrtnout. Ale v nervózním vzrušení zápalky zlámal.

Konečně se mu to podařilo. Chráně ohýnek pečlivě dlaní vysunul zápalku vpřed, aby ji alespoň na okamžik spatřil. Uviděl starou tvář s povislými tvářemi, pokrytými jaterními skvrnami. V úsměvu ukázala své bezzubé dásně. V hrůze na ni zíral. Bylo jí nejmíň šedesát!

„Líbí cucat?" zahuhňala.

Po dvou dnech se tanky rozjely znovu k východu. Bylo překrásné ráno s jasně modrou oblohou, na stromech zpívali ptáci. „Je to hezké být naživu v takovéhle ráno," řekl von Dodenburg nadšeně; když ho míjeli hladce oholení, odpočatí mladí tankisté, očima hledající na vzdáleném obzoru nepřítel.

„Však se taky dočkáte, pane," řekl Schulze mrzutě, s hlavou bolavou po spoustě vodky, již vypil předešlého večera.

„Ale jděte, Schulze," pokáral ho von Dodenburg. „Nebuďte takový bruchoun. Tváříte se, jako by vám uletěly včely."

Šikovatel Schulze civěl na šedý mrak, jenž se začínal tvořit nad vzdálenými horami. „To nebudou včely, co nás Čeká," poznamenal mrzutě. „Tamhle se už začínají rojit sršni, věřte mi, kapitáne."

Ale v burácení tanků ho nikdo neslyšel, a i kdyby slyšel, nikdo by jeho proroctví v ono krásné podzimní ráno nevěřil. Zaslepovala je vyhlídka na svižnou akci a brzkou slávu.

KAPITOLA 28

Ledový vítr dul ze širé bílé pustiny za řekou a bičoval jejich tváře sněhovými krystaly. Zbýlých tři sta mužů z praporu Wotan drželo už tři týdny, od chvíle, kdy se zmocnili rozhodujícího mostu do města a umožnili jeho dobytí, osmikilometrový úsek fronty u Donu, jiho-východně od Roštová. Ale během těchto tří úděsných týdnů přišli o více mužů než za celé tažení.

Odraželi útok za útokem, přicházející zpoza Donu. a přitom neustále ztráceli muže i tanky. Zpočátku to bylo snadné, navzdory drtivé převaze sovětů. Ale Don zamrzl a až na dvanáct Pz IV byla všechna ostatní vozidla zničená nebo nepojízdná, chyběla zimní nafta a speciální maziva, jež by bránila zamrznutí periskopů a mířidel.

Už jim nezůstaly žádné rezervy. Do linií museli všichni, ve slabých letních uniformách, pokrytých třpytící se jinovatkou. V padesáti stupních pod nulou jim z úst vycházela pára hustá jako cigaretový dým a na čepicích, stažených přes uši, rostly jiskřivé krystaly. zavšivení se začali zuřivě drbat, jakmile si do „ohřívacích bunkrů“ přišli pro jediné teplé jídlo za den - polévku, které říkali „hyjé“, uvařenou z koňského masa, s kouskem komisařku, jenž se dělil na plátky pilou a potom rozechříval nad ohněm.

Ted, na konci svých sil, věděli, že brzy musí přijít poslední sovětský protiútok. Ve zničených vesnicích na druhé straně řeky probíhala činnost a minulé noci zpozorovala hlídka, jak se k jejich pozicím blíží dlouhá sovětská kolona. Čekali tedy jako odsouzenci na smrt, se svěšenými rameny, sotva schopni udržet oči otevřené; čekali, až se promění

v podlouhlý bílý kopeček, z něhož často čouhala ruka nebo holinka na znamení toho, že tohle kdysi bývala lidská bytost.

Nikoho tudíž nepřekvapilo, že strážní uslyšeli vracející se průzkumnou hlídku až ve chvíli, kdy došla téměř k nim. Náhle, jako bílí duchové, se vynořila z burácující vánice. „Kdo tam?“ ozval se ze za v sivěných hadrů vyplašený hlas strážného. „Stůj, nebo střelím!“ „Šikovatel Schulze!“

Doplahočil se do německých pozic, s tělem zabaleným do ukořistěné deky, již si vpředu spíchl špendlíkem a vycpal starými výtisky novin SS *Das Schwarze Korps*. Za ním se zastavil zbytek hlídky.

Von Dodenburg došel k nim. „Je vpředu major Geier?“

Strážný se pokusil zsalutovat.

„Ne, pane,“ řekl. „Vrátil se k Handgranátové skále.“ Von Dodenburg se chabě dotkl rukou v rukavici své bílé helmy. „Děkuji.“ Jakoby s krkem úplně ztuhlým se otočil k ostatním: „Běžte se schovat. Zkuste sníst něco teplého. Strážný, vy se postarejte o mrtvého. SS Schiitze Krause druhá rota.“

Strážný se podíval na podlouhlý balík, ovinutý plachtovinou. Von Dodenburg zvýšil hlas: „A všichni dávejte pozor. Mužici brzy přijdou.“

„Jo,“ dodal Schulze, „a pamatujte si, že teplou polívku vám nepřivezou! Tak mějte oči na stopkách, *panimáju*“

Panimáju“ odpověděl strážný automaticky. Zatímco zbytek hlídky sestoupil do zákopu a vydal se do „ohřívacího bunkru“, von Dodenburg se Schulzem vyrazili k Handgranátové skále, proti vánici, s hlavami skloněnými a ústy pevně zavřenými. Minuli Průserplac, místo, kde jejich vlastní stuky zahubily čtu ze třetí rot. Prošli Koňskou uličkou, kde ležely tři mrtvé klisny dělostřelectva. Přes tu prostřední visel mrtvý šikovatel, navěky zmrzlý. Doklopýtali ke skále, jež se z bílé pouště tyčila jako gigantický ruční granát. Odsunuli tuhou tankovou plachtu, jež zakrývala vchod do temného bunkru, vybudovaného při boční stěně balvanu, jenž tvořil jednu jeho stěnu, a v zatuchlém dusnu se rozkašlali. Sup seděl na křesle, vy-montovaném z nepojízdného tanku, a omrzlou nohu měl nataženou na bedně od 75mm nábojů. Metzger ve tmavém koutě dloubal bodákem do kouřícího ohně, živého zmrzlým koňským trusem a prkynky z bedýnek od stravy. Vedle něj na špinavé podlaze ležela otevřená konzerva s mletým masem a několik krajců černého chleba.

„Vítám vás,“ řekl Sup, jako kdyby na jeho velitelství či jeho Špinavém vzhledu nebylo nic zvláštního. „Metzgere, sklenku *creme de Crime* pro kapitána von Dodenburga a šikovatele Schulzeho.“

Metzger upustil bajonet a uchopil pěti litrový kanystr na naftu s domácím likérem. Dva kalíšky od polní láhve z poloviny naplnil nápojem, vyrobeným z ukořistěného lékařského lihu a marmelády, již fasovalo mužstvo. Opatrně se chopili plechových nádob a zhluboka si lokli.

„Mate hlad?“ zeptal se Sup, když dopili. Metzger začal špičkou bajonetu mazat paštiku na rozmražené krajce. „Máme hovno na šindeli.“ 28 „Není čas, pane. Za chvíli to vypukne.“ „Mluvte. Co jste zjistili?“ 29

Von Dodenburg hrábl do kapsy a na mapový stůl hodil kovové odznaky. „325. střelecká divize a 60. jízdní. Včera v noci odvezli své mrtvé, jsou pouze čtyři kilometry od řeky.“

„Co tanky?“

„Nevíme, pane. V noci jsme nic neslyšeli.“

„Ale ve sněhu se našly stopy koní,“ skočil mu do řeči Schulze.

S up zamyšleně poklepal na mapu před sebou. „Takže máme tři pozitivní identifikace - dvě střelecké divize, 325. a 31., a 60. jízdní divizi.“ Zamnul si svůj monstrózní nos: „To nevypadá dobře. Je nás tři sta a držíme frontu, o niž by se měla starat divize“ a teď ještě tohle chystá se na nás skočit na třicet tisíc Rusů! Plác dlaní do mapy: „Bůh ví, jak si to představuje ta vrchnost na velitelství! Proč nepřenechají tuhle práci bačkorářům? My jsme obrněná jednotka a tady je nás hergot škoda!“

Von Dodenburg věděl, že nepřátelské převahy se Sup nebojí. Byl až příliš soustředěn na vyznamenání a povýšení, než aby na sobě dal znát sebemenší strach. Jeho největší starostí bylo, aby Wotan nezmizel v nějaké nesmyslné operaci, po níž by jeho kariéra už nemohla pokračovat. „Co budeme dělat, pane?“ zeptal se von Dodenburg.

„Co asi u čerta můžeme dělat?“ řekl Sup vztekle. „Budeme tu dřepět a čekat. Uvidíme, co se stane.“

Byla to dlouhá a děsivá noc. Po celém dlouhém obzoru zapálili Rusové stovky velkých ohňů. Ale nechtěli se kolem nich hřát. Nikdo se u ohňů neobjevil. Účelem plamenů bylo oslepit německé pozorovatele. Všechno kolem se ponořilo do hluboké tmy, v níž Rusové přísouvali další a další posily. Dokonce i ti nejhlupejší z „kořistních Němců“ už věděli, že Rusové brzy zaútočí. Ale přesto ještě někteří dokázali spát, schoulení ve svých zmrzlých okopech, přikrytí vším, co se jim kde podařilo najít, zatímco ti nervóznější hráli skat v mihotavém světle „Hindenburgovy svíčky“, nebo měli li štěstí u teplometu, v němž se dala spalovat nafta i parafin. Teplomet, to byl velmi cenný majetek; a proslýchalo se, že Wehrmacht pra

cuje na vylepšeném modelu, z něhož poteče nekonečný proud dobrého mnichovského piva.

Těsně před svítáním nastoupili, chvějící se ve tmě, zatímco důstojníci roty kontrolovali jejich zbraně, ale i prsty, zda na nich nemají bledé známky omrzlin. Pak se objevili poddůstojníci a vydali jim po plném kalíšku *creme de Crime*. Hoši, kteří ještě před měsícem

znehuceně krabatili nosy nad sklenicí piva, tekutinu lačně zhlkli. „To je los do loterie," zaryčel Schulze nadšeně. „Z mnohých z vás to udělá hrdiny. A když vás nezabijí ivani, pak játra určitě."

Za rozbřesku zahájily *sovětské* baterie za dunivého rachotu ostřelování. Led přelétávaly další a další roje raket ze Stalinových varhan a dopadaly do sněhu za nimi. Muži z Wotanu se už ani nekryli. Dívali se na ostřelování s tupými, opilými Škleby ve tvářích, jako kdyby někde za mírových Časů sledovali ohňostroj.

Deset minut všude kolem nich burácela bouře a vzduch se plnil žhavými ocelovými střepinami i jako břitva ostrými kusy létajícího ledu. Pak náhle, stejně jako začalo, ostřelování ustalo a důstojníci klopýtali do linie, dujíce do pišťalek, zatímco poddůstojníci chraptivě řvali: „Nástup! Nástup! Mužici jdou!"

Na druhé straně Donu se zalesklo něco stříbrného. Z dálky zaslechli chraptivé povely. A pak se ozvala hluboká, dutá rána. Na říčním břehu zahlédli cosi lesklého a vzápětí vojenská kapela spustila pochod. Dlouhá řada mužů, s rameny těsně u sebe a puškami přitisknutými **loktem k** tělu, jejichž staromódní tenké bodáky čnely nahoru, vstoupila na led, v dlouhých kabátech, jejichž šosy pleskaly o kotníky vyleštěných bot. Důstojník před nimi vytasil šavli. Rusové v přesně vyřízeném tvaru vykročili vpřed. I přes burácení hudby slyšeli Němci jejich pevný krok, jímž drtili sněh. Na led vstoupila další řada a za ní další. Osamělý důstojník, neohlížeje se vzad, znovu pozvedl šavli. Celá formace vypukla písní, jejíž slova tvrdě rytmicky odsekával pevný krok jejich bot Lidská stěna s lesknoucími se bodáky se blížila a blížila, zatímco obránci čekali a hleděli na ni v úžasu.

Kapela umlkla. Zpěv zeslábl a dozněl. Rusové už došli na necelých čtyři sta metrů. Von Dodenburg si olízl rty a pozvedl svůj schmeisser. Doufal, že bude střílet. Jakmile byl vyhlášen poplach, vymočil se na závěr a moč pod plstěnou vestou pečlivě vytřel dosucha. Pomalu a cílevědomě zamířil na osamělého důstojníka se šavlí. Jako cíl si vybral bělavou skvrnu nad mohutným šedým kavaleristickým knírem. Všude kolem sebe slyšel, jak muži ukrytí v okopech zuřivě pohybují závěry svých zbraní, aby vazelína nezamrz-la. Rusové už se přiblížili na tři sta metrů. Brzy zahájí zteč. „Palbu zadržet," nařídil von Dodenburg, snaže se ovládnout svůj dech.

Osamělý důstojník se zastavil. Předpisově se otočil, jak by byl na nějaké vojenské přehlídce v osmnáctém století, a na vojáky cosi zařval.

„Říká jím, aby byli připraveni padnout za matičku Rus," přeložil jeden z „kořistních Němců". „A teď říká..."

Jeho slova však zanikla v mohutném řevu, jenž vystoupal z tisíců ruských hrdel. Jako jeden muž vyrazili vpřed, s puškami přitisknutými k bokům. „*Urát, urát*" neslo se doširoka nad Donem a vracelo se ozvěnou.

„Pal!" vykřikl von Dodenburg.

„Pal!" Důstojníci ve všech okopech opakovali jeho rozkaz.

Von Dodenburg stiskl spoušť svého samopalu. Schmeisser se zazmítal a zvedl a udeřil ho do tváře. Prázdné nábojnice s cinkotem padaly na led.

Osamělý důstojník zavrával. Šavli spustil k zemi. Pak ji znovu pozvedl. Ale jen na chvíli. Pomalu ji upustil. Kolena ho začala zrazovat šavle upadla, zařinčela na ledu a odklouzala. Potom se zaduněním padl.

Úvodní salva udeřila do řady Rusů. První dávka skosila tucty mužů.

Na křídlech se rozrachotily kulomety Spandau. Během několika vteřin byla první vlna vymazána. Ale přes mrtvá těla klopýtala řada další a postupovala, střílejíc od boku. Z řady se odpojily skupiny Rusů a zamířily ke kulometům. První spandau náhle umlk. Pak i druhý. Přes suché praskání ručních zbraní zaslechl von Dodenburg Schwarzův řev: „*Hlaveň vyměnit! Hlaveň vyměnit!*"

Ohlédl se přes rameno. Hlaveň nejbližšího kulometu žhnula a v drobných praménkách z ní stoupala pára. Mladík, s tváří zšedlou a očima rozšířenými hrůzou kulometem zuřivě lomcoval. Schwarz ho odstrčil. Popadl hlavěň a zakřičel bolestí, neboť se mu přes ruku-více propálila do masa. S klením ji odhodil do sněhu. Sněh zasyčel a zčernal. Se slzami stékajícími po zmrzlých tvářích namontoval novou hlavěň. Střelec založil nový pás a kulomet se znovu rozkašlal, zatímco Schwarz si schovával popálené dlaně do podpaží, sykaje bolestí.

Už se nedalo čekat. Sovětští střelci byli vzdáleni pouhých sto metrů. Kulky do nich bily a kosily je po tuctech. Klouzali po ledě křičíce bolestí. Ale masa se valila dál, křičíc svoje „*Urát!*" jako by ji nic nemohlo zastavit Už bytí vzdáleni pouhých sedmdesát metrů.

Pak vstoupili do minového pole. Talířové proti tankové miny nevybudily. Ale ručně vyrobené „kulotržky"30 ano. Náhle se čelo ruské řady proměnilo v šilenou změl křičících mužů, držících se za zkrvavené klíny, skákajících po jedné noze nebo snažících se rozepnout poklopce ve snaze zjistit rozsah škod.

Von Dodenburg vyskočil ze svého okopu, zapomínaje, že je těžší o tři vrstvy ledem pokrytých šatů.

připravít k protizteč! vykřikl, nevšímaje si ruského olova, jež kolem něj svištělo. Aniž zjišťoval, zda ho rota následuje, od boku vypálil ze samopalu.

Vylezli ze svých děr a následovali ho klopýtavým během, s puškami přitisknutými k bokům, v rukou polní lopatky, sekery, nože. Jako smečka divokých zvířat se vrhli na raněné Rusy a sekali, bodali a bušili do nich.

Neměli slitování. Rusové leželi na ledu, držíce se za zraněné genitálie, a na jejich nechráněné hlavy přšela rána za ranou.

Opojení primitivní touhou po krvi pokračovali v krvavých jatkách, dokud mezi ně nedoklopýtali důstojníci, křičíce, aby přestali.

Někteří vojáci právě přitáhli pár mrtvých Rusů nad oheň z bedýnek od přídelů ve snaze rozmrazit jejich těla a stáhnout jim kožené boty, když přišel další útok. Tentokrát byl mnohem promyšlenější — z křidel se blížilo pět T-34 s malými hrozny pěchoty za sebou. Dávaly si na čas, postupovaly obezřetně, jako by Němce zkoušely.

Schulze spustil dalekohled, jenž vzal mrtvému Rusovi se šavlí. Čočky už začínaly znovu zamrzat, přestože je schoval do nejteplejšího místa na svém těle -mezi nohy.

„Už zase jdou, pane," řekl von Dodenburgovi.

„Ano. Pustíme si je trochu blíž. Pak vám řeknu." Ruské tanky postupně zvyšovaly rychlost. Rusové v po kotníky dlouhých pláštích se za nimi museli rozběhnout. Von Dodenburg vypočítával riziko. Kdyby se Rusové dostali na sto metrů od jejich linií, pak je konec. Sup u Handgranátové skály nenastartuje své tanky dříve než za půl hodiny, a za tu dobu už budou mrtví.

30Improvizovaná protipěchotní mina, skládající se z puškového náboje, jenž po iniciaci zvedl do výše pasu malou nálož.

Pět set — čtyři sta - tři sta metrů. Musel rozhodnout. „Dobrá, dýmovnice," zakřičel. Pět mužů pokleklo nad svými okopy, pažby pušek zapřeli do sněhu a nasadili granáty. Rychle po sobě je odpálili. Všech pět granátů dopadlo na led asi padesát metrů před tanky. Pak s měkkým žuchnutím vybuchly. Začal se z nich valit hustý bílý dým. Vystřelili znovu. Mezi obránci a postupujícími tanky se začala tvořit hustá kouřová clona.

„Jdeme," vykřikl von Dodenburg na Schulzeho.

Oba se nemotorně rozběhli ke Schwarzovu postavení.

„Jdu s vámi," zařval Schwarz do řevu tanků.

Von Dodenburg ho odstrčil stranou. „S těma rukama jste k ničemu!" zakřičel. „Schulze, zvedněte ten podstavec!" Schulze se ohnul a pomocí svých silných zad nadzvedl ze země železný podstavec 37mm proti-tankového kanónu. Von Dodenburg přeskočil tenkou hlaveň a přispěchal mu na pomoc. Společně natočili pultunovou zbraň proti stěně dýmu. Ale kouřová clona rychle mizela. Teď už záleželo na vteřinách. „Je to moc daleko," vykřikl von Dodenburg. Schulze upustil podstavec, rozkopl jeho nohy a upevnil je spojovacím členem, zatímco von Dodenburg utahoval brzdy kol. Kouř už se téměř rozplynul. Schulze popadl náboj, připevněný na zadní straně štítu, a vrazil jej do závěru. Závěr se zařinčením zapadl. Von Dodenburg škubl pákou spouště vzad. Dělo se vzezpalo jako divoký hřebec. Závěr se otevřel. Výšleh ho švihl do tváře. Schulze vrazil do děla další náboj. Jeden T-34 náhle zachvátily plameny a vzduchem létaly velké kusy kovu. Ale nebyl čas oslavovat triumf. Do štítu děla začaly tukat kulky, z kouře se vyvalil další T-34, s kanónem Šmejdicím ze strany na stranu. Schulze okamžitě zareagoval. Popadl granát, zavěšený u opasku, a hodil jej proti tanku. Granát neškodně vybuchl asi dvacet metrů před ním. Sovětský střelec vzápětí odpověděl, jako by tušil, co Schulze udělá. Otočil věží a vypálil dávku z kulometu.

„Pal!" zařval Schulze. Von Dodenburg trhl pákou spouště.

Protipancéřový projektil zasáhl T-34 do základu věže. Mohutná masa oceli, vážící nejméně pět tun, vyskočila kolmo do vzduchu a pak s rachotem dopadla zpět na stejné místo. T-34 se zastavil, valil se z něj dým. Vzápětí explodoval a výbuch skosil celý hrozen pěšáků, kteří běželi za ním.

Poslední T-34 se otočil a ujel, zanechav pýchotu na milost a nemilost obráncům. A muže z praporu Wotan nemusel nikdo pobízet. Do Rusů udeřila mohutná salva. Umřeli po tuctech, když se pokoušeli uprchnout po zaneřáděném ledě, v panice odhazující své zbraně.

„Za tohle vás čeká Rytířský kříž, Schulze," vydechl von Dodenburg.

„Na Rytířský kříž seru," odpověděl Schulze. „A séru i na tu zkurvenou válku. Mám toho dost/'

KAPITOLA 31

V prvním týdnu prosince roku 1941 se celá krymská fronta začala hroutit. Ve vzduchu se vznášel ústup. Chovný hřebec z týlových základů začínali prchat po tisících a rozbité ulice měst v oblastech za frontou pročesávaly speciální patroly důstojníků se smrtihlavy, jež všely dezertéry bez soudu a zmrzlá těla nechávaly klátit se ve větru jako výstrahu pro ostatní. Ale masové dezerce pokračovaly a k mužům na frontě se dostávalo stále méně a méně zásob.

Polní velitelé začínali ztrácet nervy. Generál Hans hrabě von Sponeck, velitel XLII. sboru, nařídil ústup 46. pěší divize, spojující praporu Wotan v bojích u Brest-Litevska. Mannstein jeho rozkaz zrušil. „Ústup musí být okamžitě zastaven." Bylo však příliš pozdě. Potrhaná 46. divize se stáhla a hrabě von Sponeck byl zatčen, degradován na vojína a odsouzen k smrti. 46. pěší divize byla na rozkaz samotného polního maršála von Reichenau rozpuštěna. Ale von Reichenau, velitel skupiny armád Jih, nemohl zavírat oči před reálnou situací. V prvním prosincovém týdnu osobně zatelefonoval Fuhrerovi a stroze mu sdělil: „Rusové pronikají do příliš roztažené německé linie. Chceme-li zabránit katastrofě, musí být fronta zkrácena — jinými slovy: musíme se stáhnout zpět, za řeku Mjus. *Není jiné východiska, můj Vůdce!*"

Ale Hitler stále odmítal uznat porážku. Nepovolil a vyhladovělé, vyčerpané zbytky úderného praporu

SS Wotan, jenž opustil Belgii s tisícem mužů, musely odrazet útok za útokem.

Toho odpoledne začal útok s řevem, připomínajícím jakési rozzužené zvíře. Kulometníci se plížili do svých hnízd. Střelci začali cloumat se závěry pušek, a jak se kov zahříval, cítili, že vazelína řídne a kov klouže stále lehčeji. Poslední přeživší důstojníci nemotornými, ztuhlými prsty lovili pištalky, připraveni zalarmovat osmdesát Špinavých, demoralizovaných hastrušů, vše, co zůstalo z kdysi hrdého praporu Wotan. Celá ruská fronta se rozblikala fialovými světélky. Do jejich postavení udeřily přes dvě stovky granátů. „Poplach! Poplach!" řvali poddůstojníci. Střelci v okopech stáhli rukavice a zahájili palbu na malé postavičky, běžící po ledu k nim. Zdálo se, že proud Rusů, Čekajících na překročení smrtícího kluziště Donu, je nekonečný.

„Jdou na Protitankový koutek!" vykřikl někdo. A Rusové skutečně došli až k potlučenému 37mm proti tankovému dělu, teď zahalenému pláštěm sněhu.

„Kulomety! Soustředit palbu na Protitankový koutek!" zaskřehotal Schwarz.

Náhle se z oblohy cosi přiřítilo. Schwarz sebou hodil do sněhu a kulomet zmizel ve žlutočervené ohnivé kouli. Jakýsi střelec odhodil zbraň, vyskočil z okopu a rozběhl se k Protitankovému koutku. Dávka ze schmeisseru ho zasáhla přesně mezi lopatky právě ve chvíli, kdy chtěl v gestu kapitulace zvednout paže. Padl břichem na led a Rusové přešli jeho tělo jako nějakou rohožku. Pak došli do linií Wotanu, s mongolskými tvářemi lesknoucími se potem.

Otvorem v plachtě vpadl do bunkru posel, sotva dechu popadaje. „Ivani prorazili!" vykřikl. „Metzgere," řekl Sup. „Běžte nastartovat!"

„Rozkaz!" Metzger popadl samopal a vyběhl ven.

„Vy," řekl Sup k poslovi, „dejte mi bajonet!"

Geier si kvapně rozřízl botu. Vyvalila se jeho opuchlá noha, špinavá, plná hnisu, šedivá a páchnoucí. Popadl obvazy, jež si pro skutečně nouzový případ připravil, a začal si jimi omotávat omrzlou nohu. Zvenku slyšel Metzgera, jak zpod tanku vykopává kamínka. Tiše se pomodlil k bohu Martovi, aby motor tanku naskočil. „Podejte mi ten pruh koňské deky," řekl poslovi. „Rychle!" Společně ovinuli deku kolem jeho nohy a upevnili ji provazem. Sup se trhnutím přesvědčil, že vše pevně drží. Pak, skákaje po jedné noze jako nějaké starobylé hrabátko postižené dnou, popadl svůj samopal a vybelhal se ven.

V téže chvíli se tankový motor s řevem probudil k životu. Sup si přiložil dlaně k ústům. „Nasedat!" zakřičel na posla, „Jste střelec.

Hněte zadkem, mladíku, nelze ztrácet čas!" O chvíli později už vyjížděli do sněhu směrem k boji — zbabělec, mrzák a kluk; jako nějaké alegorické postavy, středověcí primitivové.

Linie Wotanu se proměnila v nepřehlednou zmet sténajících, zmítajících se a umírajících mužů. To však Sup ignoroval. Nemohl zaútočit, aniž by ohrozil své muže. Zbyla mu jediná možnost k zastavení rozkladu. „Protitankový koutek," zakřičel a kopl Metzgera do zadnice, aby mu naznačil směr přímo vpřed.

Led se hemžil Rusy, ženoucími se proti jejich kamarádům, bojujícím v linii Wotanu. Ale Metzger nesměl váhat. Šlápl na plynový pedál a s řevem se rozjel přímo mezi ně. Rozprchl se v panice a on se valil dál, vyřezávající v jejich řadách krvavou brázdou, zatímco Sup mezi ně naslepo pátil.

Metzger stáhl řídící páky k sobě. Tank ještě asi dva tři metry klouzal a pak se zastavil. „Střelec, tříštivý nad jejich hlavy a zčerstva!" zaječel Geier. Mladík zatáhl za spoušť a tříštivý granát vybuchl nad hlavami Rusů v Uniích Wotanu.

Rusové se pokusili stojící tank napadnout, ale Metzger a Sup, kryti pancířem, je kosili po tuctech.

Rusové začali pozice Wotanu opouštět. Sup hodil za hlavu veškerou opatrnost, seskočil z tanku, belhal se po ledu a táhna svoji monstrózně opuchlou nohu za sebou zaútočil na zadní voj Rusů sám.

Po pěti minutách byl ruský útok odražen a útočníci se hnali zpět, cestou, po níž přišli, zanechavše na místě 300 mrtvých, ležících na ledu a mezi pozicemi Wotanu. Ale z Fickovy třetí roty, jež nesla největší tíhu útoku, zbyl pouze Fick a dva ranění kořistili Němci.

Konec se blížil.

Polní maršál von Brauchitsch, vrchní velitel armády, byl vyhozen první, jako obětní beránek. Následoval ho polní maršál von Bock, jemuž Führer s potěšením udělil „zdravotní dovolenou", když přepracovaný vrchní velitel skupiny armád Střed informoval „největšího vojevůdce všech dob", že se už déle neudrží.

Pak do Hitlerova velitelství ve Východním Prusku odletěl Guderian, aby Führerovi vysvětlil postoj armády. Nehodlal se nechat odbýt. Armáda musí ustoupit!

Führerova sinalá tvář zrudla vztekem: „Jakmile schválím ústup, už je nikdo neudrží," skřípal. „Vojáci utečou. A v mrazu a hlubokém sněhu a na zledovatělých cestách to znamená, že nejdřív opustí těžké zbraně, potom lehké a nakonec odhodí i pušky a nezůstane nic. Ne, obranná postavení je třeba držet. Transportní uzly a zásobovací střediska je nutno bránit jako pevnosti. Vojáci se zakopou, třeba nehty. Musejí se zakopat a neustoupit ani o píd!"

Jeho oči se zabodávaly do Guderiana. Ale generálplukovník nesklopil svůj zrak. „Můj Vůdce," řekl, „půda v Rusku je v současnosti zmrzlá do hloubky jednoho a půl metru. Tam se nezakope nikdo." Lokajové a podlézavci stojící v pozadí ve svých neposkrvněných uniformách zatajili dech a jejich pohledy jako by říkaly: „Jak si dovoluje mluvit tímhle tonem s Führerem?"

„Pak vezměte minomety a vystřílejte si v zemi krátery," odpověděl Hitler. „Jako jsme to dělali ve Flandrech za první světové války."

„Půda ve Flandrech byla měkká," upozornil ho Guderian. „Granáty v Rusku ale udělají díru ne hlubší než deset centimetrů a Širokou jako umyvadlo země je tvrdá jako ocel." A než mohl Führer něco namítnout, pokračoval: „Poziční válka v tomto úděsném terénu povede ke stejné strašlivým ztrátám jako v první světové válce. Přijďme o výkvět našich důstojníků a poddůstojníků, tyto ztráty budou nenahraditelné!"

Konferenčním sálem se rozlehlo hrobové ticho. Guderian se díval, jak Hitlerovi ve snaze ovládnout se zbělely klouby na ruku. Hitler se naklonil ke Guderianovi a řekl jemně: „Myslíte si, že granátníci Bedřicha Velikého umírali rádi, generálplukovníku? A přesto byly královny požadavky oprávněné a dokázal je přesvědčit, aby obětovali své životy. Také já se cítím oprávněn žádat každého německého vojáka, aby obětoval svůj život."4

Fronta se začala hroutit. Těsně před svítáním, když všichni věděli, že boje brzy znovu vypuknou, vyklouzli ze svých okopů, s botami omotanými hadry, a klopýtali do lesa, zanechavše svým kamarádům další prázdné okopy. Jiní sáhli do svých hadrů a vytáhli ruské letáky, jež jim slibovaly bezpečný průchod liniemi; nechali si je, přestože jim hrozil trest smrti, a vyplížili se do ledové noci k ruským pozicím, šeptající: „*Továryš, německij, panimáju?*" A našlo se i několik těch, kteří viděli jen jediné východisko: pušku si položit podél těla a holý palec nohy prostrčit lučíkem. Pak už stačilo jen trochu zmačknout a hlad, zima a utrpení, vše skončilo.

Dva dny před Vánocemi zjistil Sup, že jeho komunikační linie s velitelstvím pěšího pluku, umístěným vzadu, je nefunkční. Nejdříve se domníval. Že linku přerušilo jen obvyklé ranní „naklepávání" z ruský chděl, ale když se v poledne neobjevili pěchotní kuchaři s varnicemi obvyklé „hujé polévky", pochopil, že se děje něco vážnějšího. Vyslal Metzgera, aby zjistil, co se stalo, přestože věděl, že se na něj nemůže nijak spolehnout, zvláště pokud by hrozilo nějaké nebezpečí. Metzger k němu za hodinu vrazil, tvář ještě sinalejší než jindy. „Ti sráči," vydechl, „ti poserové, oni..." Odmlčel se, jako by nedokázal najít slova. „Co udělali?"

„Oni zdrhli, pane!" řekl zlomeně a vypadal, jako by v příští chvíli měl začít plakat „Nechali nás tady, v těchhle sračkách."

„Takže to bychom měli," řekl Sup a zamnul si nos. „Wotan se musí postarat sám o sebe."

Téhož odpoledne vyslali Rusové kapitána. Přijel po ledu na líně kobyle, v rukavici svíraje bílý prapor. očima ve svěží, dobře živěné tváři, čouhající z tlustého kožichu, jenž ho chránil před ledovým větrem, pohrdlivě shlédl na přeživší. „Přicházím požádat vašeho velitele, aby se vzdal," pronesl bezchybnou němčinou.

„Vy jste Rus, pane?" zeptal se ho Schulze s hranou naivitou. „Opravdový Rus?"

„Samozřejmě, jsem," odsekl kapitán. „Co jste si myslel?"

„Víte, pane," řekl Schulze váhavě, „mluvíte tak dobře německy, až jsem si myslel, že jste emigrant - Žid."

„Žid?!" řekl kapitán s děsem. „Já jsem čistokrevný Rus!"

„Aha, jestli je to tak," řekl Schulze, natáhl se a popadl bílý prapor, „tak si tohle vraž do té své zasané čistokrevné ruské prdele!" Pečlivě přelomil žerď praporu o koleno a obě poloviny pohrdlivě hodil do zmrzlého sněhu. „Vypadni, ty ruskej parchantě, my se nevzdáme!" Znalecky plác dlaní kobylu po boku. zaržála a v příštím okamžiku se divokým tryskem rozběhla směrem, odkud přišla, zatímco se kapitán marně snažil ji zkrotit,

„A vyříd' tomu svému mužickému veliteli, ať se Wotanu příště už ani neptá," křičel za ním Schulze. „Ještě jsme neskončili, soudruhu!" Ale Sup věděl, že konec už nastal. Čas zničeným troskám praporu rychle utíkal.

Velitel se v zakouřeném velitelství rozhlédl po vyčerpaných tvářích zbylých důstojníků a poddůstojníků. Již se rozhodl: praporu zůstalo přesně Čtyřicet pět chůzschopných mužů. „Večer se stáhneme," řekl.

Tři zbylé důstojníky jeho slova tak překvapila, že chvíli nedokázali najít slova. Fick, vážně raněný do hrudi, jenž přesto chtěl setrvat v liniích, zašeptal: „Rozkaz, pane? Rozkaz shora?" „Ne, to je můj rozkaz."

„Ale pane," řekl Schwarz, „Wotan přece neustupuje."

„My neustupujeme," usmál se Sup. „Jen vyklízíme frontu." reichsfuhrer si bude myslet něco jiného."

„Upřímně, Schwarzi," pronesl Sup klidně, „Reichsfuhrer si může vylízat prdel. Já jsem tady. On si sedí hezky v teploučku v Berlíně."

„Musím protestovat," začal Schwarz, ale Sup ho mávnutím ruky umlčel.

„Žádám dobrovolníka," řekl. „Někoho, kdo zůstane vzadu a bude střílet z kulometů. Asi tak dvě hodiny. To by nám mělo stačit, abychom se dostali dostatečně daleko. Bude to pro něj úkol, při němž ho čeká Den nanebevzetí, samozřejmě." Tato slova pronesl stejným tónem, jako kdyby někdy před válkou oznamoval sportovní den praporu. „Ten, kdo se přihlásí, za to dostane bolení v krku.³¹ To je samozřejmě."

„Pane," vystoupil poručík Fick, „já se hlásím!"

„Ale Ficku," namítl von Dodenburg, „nejste ve stavu, abyste..."

„Fick to zvládne," přerušil ho Sup tónem, jenž nestrpěl námitek. „Děkuji vám." Podal Fickovi ruku. „Děkuji vám jménem praporu. Nezapomeneme na vás."

Fickova znavená tvář se zbarvila ruměncem potěšení. „Půjdu a prověřím zbraně, než padne tma."

Když mladý poručík vycházel do kvílející vánice, shromáždění důstojníci a poddůstojníci se jako jeden muž postavili do pozoru a zasalutovali.

Von Dodenburg počkal, až odejde, a pak se se zlobou v očích obrátil na Supa: „Jak mu to můžete dovolit, pane? Vždyť neví, co dělá."

Pusťte mě na to. Jsem ještě při síle a navíc nezraněný."

„Buďte už zticha, von Dodenburgu," vyštěkl Sup. „Je to blázen, sice hrdina, ale blázen. A jak jste správně poznamenal, je navíc raněný."

Von Dodenburg se vypjal: „Jako národně socialistický důstojník jsem povinen bojovat za věc..."

„Za věc?" ušklíbl se Sup. „Já vím, co si o mně vy a Schwarz myslíte, von Dodenburgu. Ale lidé jako já drží Německo při životě. Lidé jako tady Schulze nebo jako můj zbabělý mazlíček praporčík Metzger, jenž se pokouší mi krást chléb. A ti ubozí kořistní Němci v rohu." Ukázal na těžce raněné muže, sesuté u stěny. „Oni jsou skuteční. Nechtějí nic než Žít své titěrné životy. Nechtějí zhebnout za věc, za *Horst Wessel Lied*, za kapely, hrající na Unter der Linden, za partajní sjezdy v Norimberku. Oni jsou skutečnou tvář Německa, snaží se přežít. Mají k tomu možná malicherné důvody, ale bojují jako běsi, jen aby přežili, ne za nějakou sprostou, neurčitou věc."

Domluvil a pohrdlivě mávl rukou k von Dodenburgovi, jako kdyby byl jeho názor tak nesmyslný, že nemá cenu o něm dál mluvit.

„Tak, můžeme se rozejít," dodal hlasem zase klidným jako obvykle.

Vyrazili po soumraku, v dlouhém, neuspořádaném zástupu, brodice se sněhem s tvrdošíjným odhodláním. Když došli do skrytu první řady jedlí, vytáhl Sup svoji signální pistoli a stiskl spoušť. Byl to pokyn pro Ficka, jenž seděl poblíž kulometů, s jejich posledním kanystrem *creme de Crime* po boku.

Kulomet začal téměř vzápětí pokašlávat a vzduch nad zamrzlou hladinou Donu počmáraly klikaté dráhy stopo vek. Zástup se znovu pohnul. Kulomety za nimi neustále štěkaly. Po další půlhodinu doprovázel tento zvuk jejich vytrvalý, dýchavičný postup po pás hlubokým sněhem. Pak poslední kulomet utichl.

Sup se postavil stranou a nechal kolem sebe projít přeživší. Ze zástupu vystoupil i von Dodenburg a stanul vedle něj. V tichu, rušeném toliko vrzáním bot ve sněhu, hleděli zpět, směrem do míst, odkud přišli.

Von Dodenburg cítil, jak ho kolem paže obemkly Supovy prsty. „Nikdo tomu neuvěří," řekl, jako by mluvil sám k sobě. „Tomu, co se tu stalo, v příštích letech neuvěří nikdo, kdo tu nebyl."

KAPITOLA 6

„Tak pojďte, hrdinové," pobízel je Schulze, stíraje si s tváře sněhové vločky. „Neříkejte mi, že to elita národa nedokáže!"

Už pochodovali druhý den a celou dobu měli v patách kozáky. Fronta se hroutila na všech místech a Němci proudili na západ, zajímajíce se jen o to, aby mezi sebou a potulnými kozáky a jejich nevidanou krutostí vůči zajatcům měli stále co největší vzdálenost. Něco přes třicet Živých příslušníků Wotanu muselo dvakrát vyplnit potřhané německé linie a dvakrát se jejich pozice během první hodiny ruského útoku rozpadly.

Schulze hleděl na opozdilce, ploužící se za hlavní skupinou jako bezmocní starci, s očima žhnoucíma únavou, upřenýma pouze na nohy muže před sebou, „lák hněte zadkem," zvolal. „Jinak vám ivani za chvíli urážnou koule — a tupou břitvou." - Nad hlavami jim zaskučel ruský granát a neškodně vybuchl ve sněhu asi sto metrů daleko. Instinktivně se přikrčili a čekali. Ale ivani se nezaměřovali na ně, byla to jen zbloudilá střela. Namáhavě se znovu vyhrabali na nohy a už se ani nepokoušeli otřepat sněh ze svých hadrů. Jeden zpozdilce, s nohama zabalenýma do ruských onucí, ukořistěných od nějakého mrtvého sověta, se nezvedal. Lapaje po dechu ležel ve sněhu, jako kdyby právě dokončil velký běžecký závod.

Schulze se postavil nad něj: „Vstávej, zvedej se!"

Chlapec pozvedl hlavu: „Nemůžu... Nemůžu, š i kováte! i," zašeptal.

„Mužici ti ucvaknou koule kovářskými kleštěmi, hochu," pohrozil mu Schulze.

Ale jeho hrozba se mýjela účinkem. Chlapec se zhroutil zpět do sněhu. Byl hotov.

„Vstaň!" zařval Schulze.

„Nemůžu!"

Schulze ho vztekle nakopl do žeber. „Dělej, ty parchantě," řval, „zvedni se!"

Ale chlapec jenom zasténal. Schulze se nad něj sklonil a s heknutím si hodil chlapce přes rameno. Volnou rukou odhodil do sněhu jeho pušku. „Celý vítězící Wotan může jít do prdele," zafuněl opovržlivě a vydal se za ostatními.

Po několika hodinách zaslechli slabý zvuk bot, opatrně se brodicích sněhem hustého jedlového lesa. Sup se dobelhal na konec zástupu, vydal paží signál a všichni padli k zemi.

„Mužici!" neslo se od úst k ústům. Jejich únava náhle zmizela. Dokonce i ti, kteří se ještě před minutou kroutili úpornou bolestí ve střevech, jež jim působila krvavá dysenterie, byli náhle ve střehu. V posledních strašlivých dnech viděli dost zmrzačených německých opozdilců, kteří padli do rukou Rusům, a moc dobře věděli, že se nenechají dopadnout zaživa.

31Slangový výraz SS pro Rytířský kříž nebo Železný kříž - vyznamenání, nošená na stuze kolem krku.

Sup vydal Schwarzovi a von Dodenburgovi chvatný signál paží. Schwarz si pozorně přidržel obvazy a rozběhl se mezi stromy, zatímco von Dodenburg zaujal postavení vedle Schulzeho, jenž sloužil jako zadní hlídka. Hodil sebou do hlubokého sněhu a přes hlavu si přetáhl ukořistěné prostěradlo. Sovětští vojáci na lyžích sjížděli s kopce jako bílí duchové a vojáci SS, čekající v lese, se dívali, jak se první z nepřátel opatrně blíží k jejich postavení. Zmrzlými prsty obemkli spouště svých zbraní.

„Beru si prvního mužíka,“ sykl Schulze zpod prostěradla, „toho, co má na helmě Červenou hvězdu. Ten je můj. *CharaŠo?*“

„*CharaŠo*“ odpověděl von Dodenburg a zaměřil svůj pohled na muže, následujícího za důstojníkem. Schulze byl lepší střelec. Další a další Rusové se v lese blížili ke Schwarzovi, ukrytému v chomáči zasněžených keřů.

„Pal!“ vykřikl Sup. Přesně podle plánu se schovávali pod svými prostěradly a čekali, až se k nim Rusové přiblíží.

První ruský voják je se svištěním lyží minul. A pak další. V žáru boje je Rusové úplně přehlédli. Němci odhodili prostěradla. Schulze zamířil. Komisař, jenž býval srdcem každé ruské jednotky, rozhodil ruce a padl na obličej. Von Dodenburg střelil vleče stejně jako Schwarz, jenž se vynořil ze svého úkrytu v lese. Společně sykali olovo nic netušícím Rusům do zad. Kozáci na lyžích se zoufale snažili uniknout z pastí, ale muži z Wotanu neměli slitování. Rusové nedostali jedinou příležitost. Byl to čirý masakr.

Nakonec se několika kozákům podařilo přece jen uniknout a zmizet, v zoufalé snaze dostat se pryč odhazující zbraně.

Když vřava a vraždění ustaly, vyčerpání vojáci se ploužili lesem jako opilci, hledající mrtvé Rusy, aby je obrali.

Sup se unaveně opřel o strom a při pohledu na scénu zakroutil hlavou: „Zvířata,“ vydechl, jako by mluvil sám k sobě. „Úplná zvířata.“

Von Dodenburg znepokojeně pohlédl na svého velitele. Poprvé za dobu, co ho znal, si zapomněl na oko nasadit monokl a jeho hlas ztratil svůj cynický pruský skřípot, jenž se tak dobře hodil k jeho obvyklému rouhačskému špičkování.

„Co teď, pane?“ zeptal se.

„Teď, můj drahý von Dodenburgu,“ řekl Sup pomalu, „teď půjdeme dál, ale jestli do dnešního večera nenajdeme jídlo a teplo, pak úderný prapor SS Wotan zanikne.“

Odstoupil od stromu a jako bezmocný stařec se do-šoural do středu paseky.

K táboru doklopýtali už bez dalších nepříjemností. Za nimi k tmavnoucí obloze vylétaly stále častější ruské světlice a ozval se pomalý klapot prastarého ruského kulometu vzor 1905. Už to neměli daleko. Pak náhle sněh zmizel a oni spatřili malý dřevěný tábor. Na volné ploše stály řady motorových saní s běžícími motory, aby nezamrzly. Ale jejich pozornost neupoutaly baráky ani saně, nýbrž vlajka, vlající na hlavní budově vlajka národně socialistického Německa.

Von Dodenburg cítil, jak se mu srdce rozbušilo radostí.

„Jsme zachráněni, pane!“ zvolal k Supovi. „To jsou naši!“

„Moment, počkejte chvíli!“ řekl Sup unaveně a položil mu zesláblou ruku na paži, aby ho zadržel. „Musíme si to nejdřív prověřit.“

Ale dříve než mohl von Dodenburg odpovědět, rozletěly se dveře ústřední budovy a do sněhu vyklopýtala dívka. Za ní následovala další, pod dlouhými černými vlasy volně rozpuštěnými se jí divoce převalovaly velké prsy a její tělo jako by nevnímalo prudký mráz.

„Kriste pane na nebičku,“ vyhekl Schulze ohromeně. „Ty holky jsou úplně nahatě!“

Dříve než mohl někdo něco udělat, vyvalila se za nimi břichatá postava v hnědé uniformě, s šosy rozepnuté blůzy pleskajícími ve větru. Rozevřený límec odhaloval Železný kříž z první světové války a zlatý stranický odznak.

„Zlatý bažant!“ vykřikl někdo rozjařeně. „To je nějaký zasraný zlatý bažant!“**

Už je nemohlo nic zastavit. S bláznivým jásotem a výskotem, zbraněmi mávajíc nad hlavami, klopýtali ze zasněženého svahu k barákům. Dokázali to!

Vrazili do zakouřené ústřední budovy. *Hiwis*³² v potrhaných ovčích kožích a německých vojenských kalhotách měli plné ruce práce s baleními beden, zatímco v křeslech se povalovaly opilé dívky, popíjející z lahvi a nořice špinavé ruce do mis se slunečnicovými semínky. „Kdo tady velí?“ vyštěkl von Dodenburg. Smích na tvářích ruských děvek zamrzl. Opile civěly na zavšivené, sněhem obalené vojáky, jako kdyby přišli návštěvníci z jiného světa.

„Zavřete do prdele ty dveře,“ zahýkal z vedlejší místnosti sytý hlas, vymaštěný dobrým jídlem a pitím. „Je tu zima, že by jednomu umrzly koule!“

Von Dodenburg rozrazil *Hiwis*, jejichž tváře při spatření run SS na výložkách vojáků zesinaly strachem. Schulze vzal jedné z nahých děvek láhev a s výkřikem „*na zdaróvje*“ si do hrdla nalil mohutný doušek. Opilé děvky se kolem nich shromáždily, halasně se smějíc, strkající mladým vojákům do napražených dlaní láhve a krmíce je slunečnicovými semínky. Sup zatím bezmocně pozoroval, zády se opíraje o stěnu, jak jedna z děvek popadla balalajku a začala na ni drnkat. Další vstala a začala se točit.

Zlatý bažant zíral na von Dodenburga: „Leibstandarte, co?“ vyštěkl, zpozorovav na jeho rukávu odznak. „Seppa Dietricha znám velmi dobře. Sloužil jsem s ním za starých časů v Mnichově.“ Popotáhl si svoji na míru šitou hnědou blůzu, aby se von Dodenburg mohl podívat na „řád krve“, označující „starého bojovníka“, jenž za hnutí vycedil svou krev. Aniž spustil svá prasečí očka z mladého důstojníka, vyštěkl k dívce: „Oblékni se, Ilono, buď tak hodná! Jinak se

***) Dobrovolní pomocníci německé armády, získávání v Rusku z místního obyvatelstva.**

tady mladý pán za chvíli udělá, jak tí čumí na cecky!“ Dívka s medově plavými vlasy vyplázla na zlatého bažanta jazyk, otočila se a odešla do velké místnosti, kroutíc před von Dodenburgem úmyslně zadkem. Pocítil slabý záchvěv dávno zapomenuté rozkoše, ale na zábavu a hry nezbýval čas. I přes halas ve vedlejší místnosti slyšel rachot sovětské artilerie. Otočil se ke štábnímu důstojníkovi: „Víc z praporu Wotan divize Leibstandarte nezůstalo. Pochodovali jsme tři dny sněhem a moji muži jsou k smrti unavení. Musíme najít nějakou dopravu.“

„Ano, ano, kapitáne. Za mých časů německý voják před nepřítelem neutíkal. Ale to je něco jiného. Můžete se dosyta najíst a napít.“

Stejně se už balíme. Dostal jsem rozkaz okamžitě se vrátit do Kyjeva. Ale doprava...” Pokrčil rameny a nechal větu nedokončenou.

„Ale pane veliteli oblasti,“ namítl von Dodenburg, oslovuje zlatého bažanta jeho titulem ve snaze zalichotit mu, „vy to nechápete? Mí muži už dál nemohou. Už neudělají ani krok. Když nedostanou dopravu, pak budou muset zůstat zde a počkat na kozáky -a vy jistě víte, co by to znamenalo.“

32) Posměšný výraz, jímž vojáci označovali vysoké stranické funkcionáře, kteří řídili týlové oblasti v okupovaném Rusku.

„Máte snad zbraně, ne?“ řekl zlatý bažant. „My. staří psi, jsme vydrželi čtyři roky ve Francii a vy si naděláte do kalhot po čtyřech dnech v liniích. A kromě toho — v saních už pro vás není místo.“ Náhle zaváhal a na okamžik stočil pohled z von Dodenburgových očí. „Jsou po okraj naloženy tajnými dokumenty, určenými pouze pro gauleitera Kocha³³ -a pak tu mám štáb...”

„Své kurvy, myslíte?“ přerušil ho Supův hlas. Stál ve dveřích, podpírán Schwarzem, se schmeisserem zavěšeným na krku.

Zlatý bažant zrudl jako krocan. „Co si to u Čerta

***) Hlavní správce okupovaného Ruska a stranický vůdce Východního Pruska.**

dovolujete? Prokrista, Člověče, víte, s kým mluvíte?*** Vztekle zaťal své tlusté, klobásovité prsty v pěst: „Za to bych vás mohl takhle rozmáčkout!“

Sup vzdechl. „Schwarzi,“ řekl jemně, „jděte prohlédnout ty saně.“

„Rozkaz!“ Schwarz vyběhl, cestou ven natahuje samopal.

„To přece nesmíte,“ vykřikl zlatý bažant poplašeně. „Dokumenty jsou určeny pro jediného člověka, pro gauleitera Kocha. Za to vás čeká trestný prapor, majore. Dobrý bože, člověče, copak jste se zbláznil? Vy si neuvědomujete, co tím.. **

Náhle s otevřenými ústy zmlkl; do dveří pomalu vstoupil Schwarz a hodil na zem zlatý pohár.

„Důležité dokumenty — pro gauleitera Kocha?“ řekl Sup pomalu.

„Všechny saně jsou plné tohohle,“ řekl Schwarz. „Musel vydrancovat celý Krym.“ Zlatý bažant se rozeřval: „To není moje. Je to určeno Kochovi. Mám rozkaz mu to expresně doručit!“ Otočil se a začal horečně prohrabávat svůj kufřík. „Okamžik, ukážu vám jej.. **

„Odstřelte toho parchanta,“ řekl Sup lhostejně, jako kdyby žádal číšníka, aby mu přinesl talíř polévky.

„Cože?“

Zlatý bažant se polekaně otočil, ale Schwarz už tiskl spoušť svého schmeisseru. Jak do zlatého bažanta vnikala kulka za kulkou, jeho tučné tělo se kymácelo se strany na stranu, dokud Schwarz nevyprázdnil zásobník a zlatý bažant, krvácející z tuctů ran, se směl pomalu zhroutit na podlahu. Za několik minut bylo po všem. Několik dalších zlatých bažantů se jim s pistolemi v rukou pokusilo zabránit ve vykládání saní. Jejich dívky s jekotem pobíhaly okolo, snažíce se je zadržet. Ale vojáci zlaté bažanty chladnokrevně skosili a oni pak umírali mezi třpytící se kořistí, lhostejně vyháženou do sněhu. Rachot sovětských tanků se stále přibližoval. Opilé dívky posbíraly z kořisti, co unesly, a polonahé se rozběhly do lesa. *Hiwis* nervózně nahodili motory, neustále se ohlížejíce přes ramena; moc dobře věděli, jaký bude jejich osud, dopadnou-li je jejich krajané. S novou energií, zrozenou ze strachu a naděje, dokončili přeživší vykládání saní. „Nasedat!“ vykřikl rezavě Sup a podpírán Schwarzem a von Dodenburgem klopýtavě vydal k čelním saním.

„O poslední saně se už postarám, pane,“ vykni Schulze ze dveří ústřední budovy, se samopalem zaklesnutým v pěstí.

„Dobrá, ale nezdržujte se dlouho!“

„Nebojte se, doženu vás,“ odpověděl Schulze. Muži se hrabali na svá místa v saních. Vysokým obloukem vyletěla k obloze nad jejich hlavami první sovětská světlice a zalila jejich vyzábělé tváře krvavě červenou září. O pár chvil později se z jedlového lesa vyplížily první T-34, svými dlouhými 75mm kanóny čenichající ze strany na stranu. Mezi *hiwis* vypukla panika. Supův řidič prudce zařadil rychlost. Saně vystřelily vpřed a svou osádku tvrdě zamáčkly do opěradel. *Hiwis* idiotským blábolním prudce zacloumal pákou, zařadil dvojku a třítunové saně v prudkém oblouku otočil, jako kdyby řídil autíčko na autodromu na nějaké vesnické podzemní pouti. Ostatní *hiwis* za ním se zachovali podobně. Když opouštěli paseku, do ústřední budovy udeřil první granát a její dřevěné stěny se rozlétly jako sirky. Sup se ohlédl na hořící tábor a stíny z plamenů vykreslily na jeho vyčerpaném obličeji smrtihlava. Ale v očích se mu stále zračila nezlomná vůle. „My se vrátíme,“ řekl pomalu, hledě na ztrápené tváře hrstky mužů, jež zbyla z jeho praporu. „Věřte mi, von Dodenburgu, Rusové nás neviděli naposledy. Wotan se vrátí.“ Náhle se zhroutil. Jeho hlava klesla na rameno mladého kapitána a on upadl do uštvaneho spánku. Svůj úkol konečně splnil.

Von Dodenburg pohlédl na nevzhlednou tvář svého velitele a pocítil k němu náklonnost nového druhu. Sup, uvědomil si, je dokonalým realistou. Jednou se možná vrátí jiní. Jednoho dne se do Ruska vrátí nový úderný prapor SS a i Vani se potom skutečně naučí bát jména Wotan.

Schulze se v posledních saních ještě více přitiskl ke kyprému, nahému tělu medové blondýnky, schované pod vrstvou kožešin, když se její ruka jala zkoumat jeho výbavu. Její zlatý bažant byl mrtev a ona si našla nové kuřátko ke škubání. Schulze si naposledy ukousl z kusu vepřového, jenž vzal ze stolu zlatého bažanta, a zbytek zahodil přes rameno. „Jéje!“ vykřikl ztřeštěně, když k smrti vyděšený *kiwi* prudce najel na malý vršíček a saně vyletěly do vzduchu. Pak znovu, s děsivým zařinčením, dopadly do sněhu. Hnali se krajinou rychlostí sto kilometrů za hodinu, vítr jim šlehal do vzrušením hořících tváří a dívčina ruka se pod kožešinami začala pohybovat rychleji.

Šikovatel Schulze se zvedl na lokti a zakřičel na ruské tanky vzadu: „Ústup je tisíckrát lepší než postup, kamarádi! Žrádlo je lepší a dámy vilnější!“ lesně předtím, než jí rozprostřel nohy a vnikl do jejího chtivého těla, zvolal na rozloučenou: *Panimaju?*